

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου «Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις», που κατατίθεται για ψήφιση από την Εθνική Αντιπροσωπεία, είναι η στράτευση των Ελλήνων και η ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με αυτή.

Με το άρθρο 4 παράγραφος 6 του ισχύοντος Συντάγματος (75/86/2001) καθιερώνεται η υποχρεωτική στράτευση των Ελλήνων πολιτών, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις.

Σύμφωνα δε με την ερμηνευτική δήλωση του ίδιου άρθρου, η παραπάνω διάταξη δεν αποκλείει να προβλέπεται με νόμο η υποχρεωτική προσφορά άλλων υπηρεσιών, εντός ή εκτός των ενόπλων δυνάμεων (εναλλακτική θητεία), από όσους έχουν τεκμηριωμένη αντίρρηση συνείδησης για την εκτέλεση ένοπλης ή γενικά στρατιωτικής υπηρεσίας.

Βασικό νομοθέτημα, με το οποίο ρυθμίζονται σήμερα θέματα που αφορούν στην εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων των Ελλήνων πολιτών είναι ο ν.1763/1988 «Στρατολογία των Ελλήνων» (ΦΕΚ 57 Α'), ο οποίος όμως έχει υποστεί πολλαπλές τροποποιήσεις με σειρά νομοθετημάτων (δεκαπέντε (15) συνολικά), που κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 292/2003 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων στρατολογικής φύσης» (ΦΕΚ 248 Α').

Επειδή όμως, αφ' ενός το προαναφερόμενο προεδρικό διάταγμα έχει τροποποιηθεί και αφ' ετέρου τόσο οι επικρατούσες κοινωνικές συνθήκες, όσο και οι απαιτήσεις των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν διαφοροποιηθεί, προβάλλει πλέον επιτακτική η ανάγκη της αναθεώρησης της υφιστάμενης στρατολογικής νομοθεσίας στο σύνολό της και όχι τροποποίησης των επί μέρους διατάξεων. Άλλωστε, η επανειλημμένη αντικατάσταση των ίδιων διατάξεων, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα δημιουργούσε σύγχυση και δυσκολία στην εφαρμογή.

Πρέπει επίσης να τονισθεί η ανάγκη απλοποίησης και εκσυγχρονισμού των διατάξεων της στρατολογικής νομοθεσίας, έτσι ώστε αφ' ενός μεν να είναι κατανοητές από τους πολίτες, τους οποίους ενδιαφέρουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό, αφ' ετέρου δε να διευκολύνουν την ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογικών μεθόδων (μηχανοργάνωση) για τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών. Ομοίως διατάξεις για τις οποίες οι συνθήκες που τις επέβαλαν έχουν ατονήσει, παρίσταται η ανάγκη εκσυγχρονισμού τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν σήμερα.

Για τη διαμόρφωση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου λήφθηκαν υπόψη:

- Η γεωπολιτική θέση της χώρας, που επιβάλλει τη διατήρηση αξιόμαχων Ενόπλων Δυνάμεων, γεγονός που συνεπάγεται μεγάλες ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό.

- Το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας με τη συνεχώς φθίνουσα απόδοση των κλάσεων σε στρατεύσιμους, που επιβάλλει την αυστηρή διαχείρισή τους.

- Το δικαίκο σύστημα της χώρας, ως χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μας υποχρεώνει σε συμ-

μόρφωση με κανόνες δικαίου που ισχύουν διεθνώς (σε μη στράτευση ανηλίκων, άοπλη θητεία ή εναλλακτική υπηρεσία, αναγνώριση στρατιωτικής υπηρεσίας που εκπληρώνεται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.).

- Η ανάγκη συνέχειας του δικαίου και της μη ανατροπής των ισχυόντων, που έχουν παγιωθεί στη συνείδηση των Ελλήνων (διατήρηση της απογραφής των στρατεύσιμων, μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης θητείας κ.λπ.).

- Οι επιταγές του Συντάγματος για την προστασία της οικογένειας των πολυτέκνων και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων (αθίγγανοι, παλινοστούντες κ.λπ.), καθώς και το δικαίωμα στη μόρφωση.

- Η διαπίστωση ότι η διάρκεια της θητείας πρέπει αφ' ενός να εξυπηρετεί τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων και αφ' ετέρου να μην αποτελεί δυσβάσταχτη υποχρέωση και εμπόδιο στη μόρφωση και επαγγελματική αποκατάσταση των Ελλήνων πολιτών.

- Η αναγκαιότητα ρύθμισης των θεμάτων που αφορούν τους στρατεύσιμους οπλίτες και εφέδρους όλων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, κατά ενιαίο τρόπο (μεταφορές στρατεύσιμων και εφέδρων σε διαφορετικό κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων, εξέταση σωματικής ικανότητας, άδειες οπλιτών κ.λπ.).

- Τα προβλήματα των ομογενών και των μονίμων κατόικων εξωτερικού.

- Η αναγκαιότητα ρύθμισης των στρατιωτικών υποχρεώσεων των ανυποτάκτων και των ατόμων μεγάλης, στρατολογικά, ηλικίας.

Στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται δεκατέσσερα κεφάλαια, τα οποία αναλύονται ως εξής:

Στο κεφάλαιο Α' περιέχονται γενικές διατάξεις, έννοιες και ορισμοί και ειδικότερα:

Με το άρθρο 1 καθορίζονται τα όρια ηλικίας για τη στράτευση των Ελλήνων. Για πρώτη φορά θεσμοθετείται ότι και η διάρκεια της στρατιωτικής υποχρέωσης των ατόμων που καλούνται ονομαστικά, για την κάλυψη των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων σε περίοδο επιστράτευσης, πολέμου ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, καθορίζεται στην απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (Κ.Υ.Σ.Ε.Α.).

Με τα άρθρα 2 και 3 διευκρινίζονται οι έννοιες των όρων που χρησιμοποιούνται για τη σωστή εφαρμογή των διατάξεών του και δίνεται, για πρώτη φορά, το δικαίωμα διόρθωσης της ηλικίας, οποτεδήποτε μετά την εκπλήρωση της στρατιωτικής υποχρέωσης του ατόμου ή τη νόμιμη απαλλαγή του από αυτή.

Με το άρθρο 4 οριοθετείται η έκταση εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Το κεφάλαιο Β' αφορά στη διάκριση και στη διάρκεια των στρατιωτικών υποχρεώσεων.

Στο άρθρο 5 καθορίζονται τα είδη των στρατιωτικών υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων και η άοπλη στρατιωτική υποχρέωση ή η εναλλακτική υπηρεσία για όσους, λόγω των θρησκευτικών ή ιδεολογικών τους πεποιθήσεων, αρνούνται να εκπληρώσουν ενόπλως τη στρατιωτική τους υποχρέωση.

Στο άρθρο 6 καθορίζεται επακριβώς ότι η διάρκεια της πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης είναι 24μηνη και της μειωμένης 9μηνη και εξάμηνη. Εξουσιοδοτείται ο Υ.ΕΘ.Α. με απόφασή του να μπορεί να απολύει ενωρίτερα, όχι όμως πριν τη συμπλήρωση έξι μηνών για τους υπόχρεους πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτι-

κής υποχρέωσης και τριών μηνών για αυτούς που εντάσσονται στους υπόχρεους εννεάμηνης και εξάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης. Με την ενεργοποίηση του θεσμού των επαγγελματιών οπλιτών στις Ε.Δ., ο οποίος μέχρι σήμερα έχει αποδώσει τα μέγιστα αποτελέσματα και θα συνεχίσει να προσφέρει και στο μέλλον, αλλά και τη νέα δομή των Ε.Δ. της χώρας μας, δίνεται η ρυθμιστική ευχέρεια στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και για περαιτέρω, ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες, μείωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης των Ελλήνων. Προβλέπεται επίσης η έκδοση υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό της διάρκειας της εφεδρικής υποχρέωσης ενώ καθορίζεται ότι οι πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις, που επιβάλλονται ως διοικητικές κυρώσεις σε εφαρμογή του παρόντος νόμου, δεν δύνανται να υπερβαίνουν τους έξι μήνες για κάθε παράβαση ή μη τήρηση των υποχρεώσεων.

Με το άρθρο 7 καθορίζονται οι κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται να υπηρετήσουν μειωμένη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση (θητεία). Για λόγους προστασίας του θεσμού της οικογένειας, κοινωνικής ευαισθησίας και συμβολής του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του, στην άμβλυση των παρενεργειών του δημογραφικού προβλήματος της χώρας, επεκτείνεται το ευεργέτημα της μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης. Ειδικότερα, πλέον των λοιπών περιπτώσεων, για πρώτη φορά παρέχεται το δικαίωμα μειωμένης θητείας εξάμηνης διάρκειας σε όλους τους αδελφούς από έξι ή περισσότερα αδέρφια και σε όποιον έχει σύζυγο ανίκανη για κάθε εργασία, στους πατέρες δύο ζώντων τέκνων, χωρίς άλλες προϋποθέσεις, καθώς και στο μόνο ή μεγαλύτερο γιο, του οποίου και οι δύο γονείς είναι ανίκανοι για κάθε εργασία ή έχουν πεθάνει. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης θητείας εννεάμηνης διάρκειας του πατέρα ενός ζώντος τέκνου και στους δυο μεγαλύτερους αδελφούς από τέσσερα ζώντα αδέρφια.

Με το άρθρο 8 καθορίζονται αναλυτικά η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την υπαγωγή στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, ώστε να είναι απολύτως κατανοητές οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δικαιούχος, προκειμένου να αποφευχθεί άσκοπη αλληλογραφία και ταλαιπωρία του ίδιου στην επαφή του με τις στρατολογικές υπηρεσίες. Επίσης, για πρώτη φορά, προσδιορίζεται η έννοια του τέκνου άγαμης μητέρας.

Με τα άρθρα 9, 10, 11 και 12 του κεφαλαίου Γ' ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις προεργασίες της στράτευσης και ειδικότερα, κατ' αντιστοιχία, στην καταγραφή των υπόχρεων σε στράτευση και τη στρατολογική τους παρακολούθηση, στην υποχρέωση για κατάθεση Δελτίου Απογραφής, στην κρίση της σωματικής τους ικανότητας, σε περίπτωση που δηλώσουν σημαντικά προβλήματα υγείας κατά την κατάθεση του Δελτίου Απογραφής και στην κατανομή τους στους Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων. Με τις διατάξεις των άρθρων αυτών ρυθμίζονται σαφώς οι διαδικασίες που προηγούνται της στράτευσης, οι ενέργειες των στρατολογικών γραφείων, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των στρατευσίμων και η διαδικασία με την οποία αυτοί θα κατανεμηθούν.

Στο κεφάλαιο Δ' περιέχονται θέματα απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης και αναβολών από την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 13 καταργείται η απαλλαγή των στρατευσίμων που είναι θρησκευτικοί λειτουργοί, μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί γνωστής θρησκείας, πλην των αλλοδαπών που μονάζουν στην περιοχή του Αγίου Όρους και αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με την πρόσληψή τους ως δόκιμοι ή μοναχοί, κατ' επιταγή του άρθρου 105 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Πλέον των λοιπών περιπτώσεων, καθορίζεται για πρώτη φορά, η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης, κατηγοριών στρατευσίμων και κατηγοριών που μέχρι σήμερα υπηρετούσαν τρίμηνη μειωμένη θητεία (ο μόνος ή μεγαλύτερος γιος γονέων που έχουν πεθάνει, ο οποίος έχει ένα τουλάχιστον άγαμο και ανήλικο ή άγαμο και ανίκανο για κάθε εργασία αδελφό ή αδελφή, ο χήρος πατέρας ενός τουλάχιστον ζώντος ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία αγάμου τέκνου και ο πατέρας ενός τουλάχιστον ζώντος ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία αγάμου τέκνου, ο οποίος έχει σύζυγο ανίκανη για κάθε εργασία). Ειδικότερα για τους απαλλαγέντες από τη στράτευση για λόγους υγείας και με δεδομένο τη θέληση του ΥΠ.ΕΘ.Α. να υπάρχει πραγματικός έλεγχος στις απαλλαγές αυτές, ώστε να μην υπάρχει αμφισβήτηση στη λειτουργία των υγειονομικών επιτροπών των Ενόπλων Δυνάμεων καθιερώνεται αφ' ενός μεν η αναγραφή επί των γνωματεύσεων της δυνατότητας ή μη ίασης της πάθησης και αφ' ετέρου δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με απόφασή του, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α., να καθορίζει τη διαδικασία και το χρόνο της αυτεπάγγελτης παραπομπής για επανεξέταση της σωματικής ικανότητας ορισμένων ή όλων των απαλλαγέντων από τη στράτευση, περιοδικά ανά πενταετία ή έκτακτα κατά την κρίση του. Οι νέες διατάξεις περί απαλλαγής από τη στράτευση θεσπίζονται, για συνταγματικούς λόγους προστασίας της οικογένειας, για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας και συμπαράστασης σε άτομα με ιδιαίτερα προβλήματα προσωπικά ή οικογενειακά, που καθιστούν αδύνατη ή επαχθή τη στράτευση εκ μέρους τους. Επίσης λήφθηκε υπόψη, για τις καθιερούμενες με το άρθρο αυτό νέες περιπτώσεις δικαιουμένων απαλλαγής και ο ιδιαίτερα μικρός αριθμός προσκαλουμένων κατ' έτος ατόμων αυτής της κατηγορίας.

Με τα άρθρα 14, 15, 16 και 17 αντιστοίχα, ρυθμίζονται θέματα αναβολών κατάταξης όσων έχουν προβλήματα υγείας ή νοσηλεύονται, κρατούνται ή ακολουθούν θεραπευτική αγωγή σε κέντρα θεραπείας εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες. Με τη ρύθμιση αυτή, για πρώτη φορά, χορηγείται αναβολή σε όσους ακολουθούν θεραπευτική αγωγή σε κέντρα θεραπείας εξαρτημένων ατόμων στο εξωτερικό. Οι διατάξεις των άρθρων αυτών θεσπίζονται για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας και με σκοπό την επίλυση θεμάτων κατάταξης σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αντικειμενικά καθιστούν τη στράτευση αδύνατη, όπως είναι η νοσηλεία σε νοσηλευτικά ιδρύματα, η κράτηση και η νοσηλεία για απεξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες. Για τους ίδιους λόγους αναβάλλεται και η κατάταξη, όσων κατατάσσονται, αλλά αδυνατούν προσωρινά για λόγους υγείας να εκπληρώσουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Στην περίπτωση αυτή καθορίζονται σαφώς τα χρονικά όρια της χορηγούμενης αναβολής και τα όργανα που είναι αρμόδια για τη χορήγησή της.

Με το άρθρο 18 θεσμοθετείται, για πρώτη φορά, ενιαία

αναβολή κατάταξης στους εγγεγραμμένους σε ανώτερες και ανώτατες σχολές και στους εγγεγραμμένους για λήψη μεταπτυχιακού τίτλου ειδικευσης μέχρι το εικοστό όγδοο έτος της ηλικίας και τους παρέχεται έτσι η δυνατότητα, απρόσκοπτα και με χορήγηση αναβολής μια μόνο φορά, να ολοκληρώσουν κύριες και μεταπτυχιακές σπουδές. Καθιερώνεται επιπλέον χορήγηση αναβολής σπουδών δύο έτη για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης για αυτούς που έχουν δυσλεξία. Μέχρι σήμερα ίσχυε μόνο για μεταπτυχιακές σπουδές. Με τις διατάξεις αυτές διασφαλίζεται το δικαίωμα στη μόρφωση των νέων, που επιλέγουν να σπουδάσουν σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης και τους παρέχεται μεγάλο χρονικό διάστημα αναβολής, προκειμένου να ολοκληρώσουν και τις κύριες αλλά και τις μεταπτυχιακές σπουδές τους.

Με τα άρθρα 19, 20, 21, 22, 23 και 24 προβλέπεται η χορήγηση αναβολής κατάταξης για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, κατόχων διδακτορικού διπλώματος που διαπρέπουν σε επιστημονικές έρευνες στο εξωτερικό, σε υποψήφιους σπουδαστές ανώτερης ή ανώτατης σχολής, σε απόφοιτους λυκείου και κατόχους ναυτικού φυλλαδίου που επιθυμούν την απόκτηση του απαιτούμενου χρόνου θαλάσσιας υπηρεσίας για τη λήψη διπλώματος του Εμπορικού Ναυτικού, σε στρατεύσιμους που είναι ναυτολογημένοι, σε στρατεύσιμους που έχουν αδελφό που υπηρετεί ή υποχρεούται ταυτόχρονα για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις και σε άτομα που είναι πατέρες δύο ζώντων τέκνων αντίστοιχα.

Με το άρθρο 25 επαναπροσδιορίζεται η έννοια του «μόνιμου κάτοικου εξωτερικού» προσαρμοσμένη στις επιταγές της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, εκπληρώνοντας έτσι αιτήματα της ομογένειας για εξομείωσή της με την έννοια του «μετανάστη», η οποία καταργείται. Ορίζεται έτσι ως μόνιμος κάτοικος, όποιος έχει την κατοικία του στο εξωτερικό για 12 συνεχόμενα χρόνια ή ασκεί βιοποριστικό επάγγελμα και έχει κατοικία στο εξωτερικό για 7 συνεχόμενα χρόνια. Μέχρι σήμερα η νομοθεσία χαρακτήριζε σαν μόνιμο κάτοικο όποιον είχε γεννηθεί ή κατοικούσε στο εξωτερικό μέχρι το 11ο έτος της ηλικίας του. Ουσιαστικά αναφερόταν στα παιδιά των μεταναστών, απηχώντας ξεπερασμένες κοινωνικές αντιλήψεις και πραγματικότητες περασμένων δεκαετιών.

Με τα άρθρα 26, 27 και 28 ρυθμίζεται, αντίστοιχα, η δυνατότητα χορήγησης αναβολής κατάταξης όσων στρατευσίμων έχουν εκτός της ελληνικής και την υπηκοότητα άλλου κράτους και υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις του κράτους αυτού, όσων αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση και των στρατευσίμων που υποβάλλουν υποψηφιότητα για την εκλογή τους ως Βουλευτών, Ευρωβουλευτών, Νομαρχών, Δημάρχων ή Πρόεδρων Κοινοτήτων.

Με το άρθρο 29 καθιερώνεται για πρώτη φορά και για μία ΕΣΣΟ η αναβολή κατάταξης για κοινωνικούς λόγους, για όσους κατά την ημερομηνία κατάταξης της κλάσης ή κατηγορίας τους έχουν οικογενειακούς – προσωπικούς – οικονομικούς λόγους, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία τους ή έχουν υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώσουν στο άμεσο μέλλον. Η αναβολή αυτή χορηγείται μία μόνο φορά. Η διάταξη αυτή θεσπίζεται για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας, σε περίπτωση που την ημερομηνία κατατάξεως προκύψουν σοβαροί λόγοι, που η μη αντιμετώπισή τους ή θα καταστήσει τη στράτευση επαχθή για το στρατεύσιμο ή

θα τον οδηγήσει ενδεχόμενα σε ανυποταξία και καθορίζεται σαφώς η διαδικασία και η χρονική της διάρκεια.

Με το άρθρο 30 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας με αποφάσεις του να ρυθμίσει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια όσον αφορά τις διατάξεις περί αναβολών κατάταξης – απαλλαγών από την στράτευση, καθώς και τις ειδικές περιπτώσεις που μπορεί να διακόπτονται η να μη χορηγούνται αναβολές.

Οι διατάξεις του κεφαλαίου Ε΄ αναφέρονται στην πρόσκληση, κατάταξη, υγειονομική εξέταση και επανεξέταση των στρατευσίμων και οπλιτών.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 31 ρυθμίζεται ο τρόπος πρόσκλησης των στρατευσίμων για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Με το άρθρο 32 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην υγειονομική εξέταση και επανεξέταση των στρατευσίμων, οπλιτών και ανυποτάκτων.

Με τα άρθρα 33 και 34 καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας των Ειδικών Στρατολογικών Συμβουλίων και Επιτροπών Απαλλαγών, αντίστοιχα.

Στα άρθρα 35 και 36 καθορίζεται η διαδικασία επανεξέτασης της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων και οπλιτών.

Με το άρθρο 37 ρυθμίζεται η διαδικασία, η σύνθεση, ο τρόπος λειτουργίας των υγειονομικών οργάνων και συμβουλίων που συγκροτούνται για όσους καλούνται για κατάταξη και αδυνατούν για λόγους υγείας να μετακινηθούν στις μονάδες κατάταξης.

Με το άρθρο 38 προβλέπεται η δυνατότητα κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις ατόμων που έχουν ενηλικιωθεί και δεν έχουν κληθεί ακόμη για κατάταξη, ενώ με το άρθρο 39 καθιερώνεται η εθελοντική κατάταξη, σε περιοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου, ατόμων που δεν έχουν κληθεί για κατάταξη, καθώς και ομογενών που έχουν ενηλικιωθεί και δεν έχουν υπερβεί το προς στράτευση όριο ηλικίας (τεσσαρακοστό πέμπτο). Με τα άρθρα αυτά καθιερώνεται νομοθετικά και για τους εθελοντές, σαν προϋπόθεση για την κατάταξή τους να είναι ενήλικοι, όπως ισχύει και για όσους καλούνται για αρχική κατάταξη στις Ε.Δ., σε εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο.

Το κεφάλαιο ΣΤ΄ αναφέρεται σε θέματα που αφορούν στην εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων.

Ειδικότερα:

Στο άρθρο 40 καθορίζεται ότι η στρατιωτική υποχρέωση εκπληρώνεται αποκλειστικά στις μονάδες και υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος που θα καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη διάθεση οπλιτών πτυχιούχων ιατρικής ή φαρμακευτικής ή κτηνιατρικής σε περιφερειακά ιατρεία ή κέντρα υγείας ή αγροτικά κτηνιατρεία αντίστοιχα. Καθορίζεται ακόμη η δυνατότητα των μόνιμων κατοίκων εξωτερικού να εκπληρώνουν και τμηματικά τη θητεία τους, με σκοπό να διευκολυνθούν στις υποχρεώσεις τους στο εξωτερικό, υπηρετώντας κατά τμήματα τη στρατιωτική τους θητεία στη χώρα μας.

Με το άρθρο 41 καθορίζονται τα είδη και η χρονική διάρκεια των αδειών που χορηγούνται σε όσους εκπληρώνουν τη θητεία τους, κατά τρόπο που παρέχει ευελιξία και αποτελεί τη βάση για δίκαιη αναλογία προσφοράς και ηθικής ανταμοιβής.

Με το άρθρο 42 καθορίζεται το χρονικό διάστημα της υπηρεσίας στις Ένοπλες Δυνάμεις, το οποίο υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας όσων υπηρετούν τη θητεία τους. Ουσιαστική διαφορά με

το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς είναι η μείωση των ημερών πειθαρχικής φυλάκισης, πέραν των οποίων δεν λογίζονται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας και υπηρετούνται, από 35 σε 20, καθόσον η διάρκεια της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης έχει μειωθεί σημαντικά από το 1988 όπου εκδόθηκε ο νόμος 1763/1988. Για πρώτη φορά καθορίζεται ότι υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, ο μετά την ορκωμοσία χρόνος φοίτησης των σπουδαστών όλων των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι απομακρύνονται ή απολύονται ή αποβάλλονται, εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου. Ομοίως, καθορίζεται, για πρώτη φορά, ότι η ρύθμιση αυτή ισχύει αναλογικά και για τους Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.), που απολύονται πριν από την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης.

Με το άρθρο 43 καθορίζεται η δυνατότητα άρσης ή εξαγοράς των πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων, που επιβάλλονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τρόπος άρσης ή εξαγοράς τους.

Το κεφάλαιο Ζ' αναφέρεται σε θέματα απόλυσης από τις Ένοπλες Δυνάμεις, προσωρινής ή οριστικής.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 44 καθορίζεται, γενικά, η περίπτωση προσωρινής απόλυσης, εφόσον συντρέχει λόγος, όσων υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις και δεν έχουν εκπληρώσει όλες τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις.

Με το άρθρο 45 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην προσωρινή απόλυση όσων υποβάλλουν ή αποδέχονται υποψηφιότητα, για την εκλογή τους ως Βουλευτών ή Ευρωβουλευτών. Με στόχο την καλύτερη εκπροσώπηση των τοπικών κοινωνιών, για πρώτη φορά, η δυνατότητα προσωρινής απόλυσης παρέχεται και στους υποψήφιους Νομάρχες, Δημάρχους ή Προέδρους Κοινοτήτων.

Με το άρθρο 46 ρυθμίζονται θέματα, που αφορούν στην προσωρινή απόλυση και επανακατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των απολυόμενων υπό όρο από φυλακές. Για πρώτη φορά, η ρύθμιση αυτή αφορά τους απολυόμενους υπό όρο από όλες τις φυλακές και όχι μόνο τις στρατιωτικές.

Με το άρθρο 47 παρέχεται η δυνατότητα προσωρινής απόλυσης και χορήγησης αναβολής κατάταξης, στους σπουδαστές των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ανώτερων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, οι οποίοι, διαγραφόμενοι από τις σχολές αυτές για λόγους υγείας ή υγειονομικής ακαταλληλότητας ή πηχτικής ανεπάρκειας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 9 του ν. 3027/2002 (ΦΕΚ 152 Α'), εγγράφονται σε σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εσωτερικού ή, προκειμένου για σπουδαστές της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ), συνεχίζουν τη φοίτησή τους σε αντίστοιχο έτος σπουδών της οικείας Σχολής ή Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Με το άρθρο 48 καθορίζεται ότι για την οριστική απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις πρέπει να εκπληρωθούν κατά σειρά η προβλεπόμενη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση, η εφεδρική υποχρέωση, ο χρόνος που δεν λογίζεται ως πραγματική στρατιωτική υπηρεσία και οι τυχόν πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις. Καθορίζεται

επίσης ο τρόπος απόλυσης ορισμένων κατηγοριών οπλιτών, όπως οι νοσηλευόμενοι σε στρατιωτικά νοσοκομεία και οι ευρισκόμενοι στο εξωτερικό.

Στο άρθρο 49 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων. Καθορίζεται γενικά η σύνθεση της εφεδρείας, οι υποχρεώσεις των εφέδρων, ο τρόπος πρόσκλησης για εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Για πρώτη φορά, καθορίζεται ότι οι έφεδροι γράφονται στην εφεδρεία του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο εκπλήρωσαν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, ότι οι απομακρυνόμενοι ή απολυόμενοι ή αποβαλλόμενοι μαθητές της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.) και της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν.), οι οποίες ανήκουν στο Γ.Ε.ΕΘ.Α., μετά την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, γράφονται στην εφεδρεία του Στρατού Ξηράς και ότι οι έφεδροι που κατατάσσονται ως ΕΠ.ΟΠ., εφόσον απολυθούν μετά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ανέλαβαν, εγγράφονται στην εφεδρεία του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο υπηρέτησαν ως ΕΠ.ΟΠ..

Με το άρθρο 50 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κατόπιν πρότασης του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α., να καθορίσει με απόφασή του τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μεταφοράς εφέδρων από την εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων στην εφεδρεία των Σωμάτων.

Στο κεφάλαιο Η' ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στους ανυπότακτους και λιποτάκτες. Συγκεκριμένα:

Στο άρθρο 51 καθορίζονται τα άτομα που κηρύσσονται ανυπότακτοι και οι περιπτώσεις διακοπής της ανυποταξίας με την παρουσίαση του ανυπότακτου στο αρμόδιο Στρατολογικό Γραφείο, ρύθμιση η οποία επιβάλλεται να θεσμοθετηθεί, επειδή στο Στρατολογικό Γραφείο ανήκει η αρμοδιότητα για όλα τα στρατολογικά θέματα που απασχολούν τους υπόχρεους σε στράτευση, προκειμένου να απλουστευθεί η διαδικασία κατάταξης ή στρατολογικής τους τακτοποίησης. Προβλέπονται οι κυρώσεις, η διάκριση της ανυποταξίας αναλόγως της κατάστασης στην οποία διατελεί η χώρα κατά την ημερομηνία έναρξής της, σε ανυποταξία ειρήνης, μερικής ή γενικής επιστράτευσης και πολέμου και καθορίζεται, για πρώτη φορά, ότι η ανυποταξία μεταβάλλεται ανάλογα με την κατάσταση που τελεί η χώρα. Τέλος, καθορίζονται οι επιβαλλόμενες κυρώσεις.

Το άρθρο 52 αναφέρεται στο αδίκημα της λιποταξίας και καθορίζονται οι περιπτώσεις διακοπής της λιποταξίας και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις.

Στο άρθρο 53 περιγράφονται οι στερήσεις των ανυπότακτων και λιποτακτών και η διάρκειά τους. Προκειμένου να αποκλεισθούν φαινόμενα φυγосоστρατίας και να περιορισθεί ο αριθμός των ανυπότακτων, θεσπίζεται, για πρώτη φορά, η μη χορήγηση ορισμένων αναβολών κατάταξης σε άτομα που διέκοψαν την ανυποταξία τους, εφόσον οι λόγοι που τις δικαιολογούν αποκτήθηκαν από την έναρξη της ανυποταξίας, μέχρι και την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Επίσης, για πρώτη φορά, η διάρκεια των στερήσεων όσων καταδικάζονται αμετάκλητα για ανυποταξία ή λιποταξία, αποδεδειγμένη από την κατάσταση στην οποία διατελεί η χώρα κατά τη διάπραξη του αδικήματος.

Με το άρθρο 54 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην αποδημία των Ελλήνων. Επιβάλλεται η απαγόρευση της αποδημίας στους ανυπότακτους και λιποτάκτες σε

χώρα του εξωτερικού, καθώς και της ναυτολόγησής τους σε πλοία γραμμής εξωτερικού. Επιτρέπεται για πρώτη φορά η χορήγηση ή θεώρηση διαβατηρίων στους ανυποτάκτους εξωτερικού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Με την ίδια διάταξη καθορίζονται οι περιπτώσεις εισόδου στην Ελλάδα ανυποτάκτων του εξωτερικού, χωρίς έλεγχο της στρατολογικής τους κατάστασης, και θεσμοθετείται η δυνατότητα της ελεύθερης εισόδου και παραμονής στη Χώρα, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες κατ' έτος. Επιλύεται έτσι ένα κοινωνικό πρόβλημα και αποκαθίσταται η υπερβολική, ενδεχομένως, ακαμψία στο θέμα της αντιμετώπισης ανθρώπινων αναγκών. Οι ρυθμίσεις αυτές ανταποκρίνονται στη γενικότερη θεώρηση που θα πρέπει να έχει η Ελληνική Πολιτεία, αλλά και το έθνος μας αυτό καθ' εαυτό, έναντι της ζωντανής ζητούμενης επανασύνδεσης, ψυχικής αλλά και σωματικής, με τους απόδημους Έλληνες ανυπότακτους εξωτερικού.

Στις διατάξεις του κεφαλαίου Θ' περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις για στρατολογικά θέματα. Ειδικότερα, με το άρθρο 55 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στους ομογενείς που προέρχονται από χώρες του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται, για πρώτη φορά, η χορήγηση αναβολής κατάταξης στους παραπάνω, υπολογιζόμενη με βάση την ημερομηνία εγγραφής τους σε Μητρώο Αρρένων. Προβλέπεται ακόμη η δυνατότητα να υπηρετούν τρίμηνη θητεία, εφόσον καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις εντός πενταετίας από την εγγραφή τους σε Μητρώο Αρρένων. Καθιερώνονται επίσης, για πρώτη φορά, η δυνατότητα απαλλαγής τους από την υποχρέωση στρατεύσεως, εφόσον η εγγραφή τους σε Μητρώο Αρρένων πραγματοποιήθηκε μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους. Για τη ρύθμιση αυτή λήφθηκαν υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτών των κατηγοριών και αφορούν στην ενσωμάτωσή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στο να παράσχει στους επαναπατρισθέντες συμπατριώτες μας τη δυνατότητα της ομαλής προσαρμογής στην Ελλάδα, με τη χορήγηση τριετούς αναβολής κατάταξης. Επιπλέον για λόγους σταθεροποίησης του οικογενειακού ιστού των επαναπατρισθέντων, κοινωνικής ευαισθησίας και λόγω των ιδιαίτερων αναγκών (προσωπικών και οικογενειακών) των ατόμων μεγάλης ηλικίας της κατηγορίας αυτής, θεσπίστηκε το δικαίωμα της απαλλαγής, για όσους από αυτούς γράφονται στα ελληνικά μητρώα αρρένων μετά το 35ο έτος της ηλικίας τους.

Με το άρθρο 56 αναγνωρίζεται προς κάλυψη των στρατιωτικών υποχρεώσεων, ο χρόνος υπηρεσίας των Ελλήνων σε τακτικές Ένοπλες Δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διάταξη αυτή θεσπίζεται με σκοπό την ίση αντιμετώπιση πολιτών, οι οποίοι, εκτός της Ελληνικής, έχουν την υπηκοότητα και άλλη χώρας - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή συμμαχικού κράτους και έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις στις τακτικές ένοπλες δυνάμεις της χώρας αυτής. Ως συμμαχικά κράτη, για την εφαρμογή της διάταξης αυτής νοούνται τα κράτη με τα οποία η Χώρα μας συνδέεται με στρατιωτική συμμαχία, δηλαδή τα κράτη - μέλη του Ν.Α.Τ.Ο. και η Κύπρος. Το άρθρο αυτό είναι σύμφωνο με αρχές που διέπουν τη λειτουργία της Ε.Ε., και εκτιμάται ότι συμβάλλει

στην ομαλοποίηση και στην άνοδο των διακρατικών μας σχέσεων.

Με το άρθρο 57 παρέχεται η δυνατότητα στρατολογικής και ποινικής τακτοποίησης, καθώς και εξαγοράς των στρατιωτικών υποχρεώσεων, μετά εκπλήρωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης τουλάχιστον ενός μήνα, σε όσους συμπληρώνουν το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Με τη διάταξη αυτή επιχειρείται να ρυθμισθεί κατά διαρκή τρόπο η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων των ατόμων μεγάλης ηλικίας, χωρίς την ανάγκη επέκτασης παλαιότερων ευεργετικών διατάξεων σε άτομα μικρότερης ηλικίας. Η ίδια δυνατότητα στρατολογικής και ποινικής τακτοποίησης, παρέχεται και σε όσους είχαν λόγους απαλλαγής από τη στράτευση κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

Η Πολιτεία με τις ρυθμίσεις που προτείνονται στο άρθρο αυτό αποσκοπεί επί τη βάσει σταθερών κριτηρίων, αφ' ενός μεν στη δυνατότητα για τα άτομα μεγάλης ηλικίας, άνω των 35 ετών, να συνδεθούν με τις Ε.Δ. της χώρας μας, αφ' ετέρου δε για τους μόνιμους κάτοικους εξωτερικού και τους ανυπότακτους στη μη παντελή αποκοπή τους, από τον ελληνικό κορμό. Η σύνδεσή τους αυτή επιτυγχάνεται με την υπηρετήση εκ μέρους τους τμήματος, κατ' επιλογήν τους, της εκάστοτε προβλεπόμενης στρατεύσιμης υποχρέωσης αυτών με ευχέρεια εξαγοράς των υπολοίπων υποχρεώσεων, και στη συνέχεια εγγραφή τους στην εφεδρεία, με την εκ του νόμου υποχρέωσή τους για εκπλήρωση, όποτε απαιτηθεί, του μείζονος μέρους της στρατιωτικής τους υποχρέωσης, αυτού δηλαδή της προβλεπόμενης εφεδρικής. Έτσι επιτυγχάνεται, για λόγους εθνικής άμυνας, η στοιχειώδης και κατ' ελάχιστον απαιτούμενη στρατιωτική τους εκπαίδευση ως οπλιτών, παράλληλα δε η σύνδεσή τους αυτοβούλως και οικειοθελώς με την Ελλάδα, με την εγνωσμένη πλέον εκ μέρους τους αποδοχή της εφεδρικής τους υποχρέωσης για περίπου 9 με 10 έτη, μέχρι τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους. Η προωθούμενη από το νόμο παραπάνω διαδικασία με το δικαίωμα εξαγοράς που θέτει, αποδίδει πόρους στο Δημόσιο για την πλήρη εφαρμογή, αλλά και επέκταση, του θεσμού των επαγγελματιών οπλιτών και αποκαθιστά πλήρη και διάφανη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ του ΥΠ.ΕΘ.Α. και της συγκεκριμένης κατηγορίας προσώπων.

Με το άρθρο 58 καθιερώνεται επίσης για πρώτη φορά, ότι ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος ή αδελφός προσώπου που απεβίωσε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα και εξαιτίας αυτής ή απεβίωσε ή τραυματίστηκε εξαιτίας τρομοκρατικής ενέργειας, να υπηρετεί θητεία τουλάχιστον τριών μηνών. Οι διατάξεις αυτές θεσπίζονται για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας, ηθικής συμπαράστασης της πολιτείας προς της οικογένειες των θυμάτων και αφού λήφθηκε υπόψη ο ιδιαίτερα μικρός αριθμός των ατόμων, που δικαιούνται να υπαχθούν στο άρθρο αυτό.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ι' αναφέρονται αναλυτικά στην άοπλη στρατιωτική υποχρέωση και την εναλλακτική υπηρεσία των αντιρρησιών συνείδησης.

Ειδικότερα:

Στο άρθρο 59 δίνεται ο ορισμός των αντιρρησιών συνείδησης και περιγράφονται οι κατηγορίες ατόμων που δεν χαρακτηρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης.

Στο άρθρο 60 καθορίζεται η διάρκεια της άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης και της εναλλακτικής υπηρεσίας

των αντιρρησιών συνείδησης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας να επανακαθορίζει με απόφασή του τη διάρκεια της άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης και της εναλλακτικής υπηρεσίας, με βάση το χρόνο υπηρεσίας των ενόπλιων υπηρετούντων.

Το άρθρο 61 αναφέρεται στις Μονάδες και Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και τις υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα, στις οποίες εκπληρώνονται η άοπλη στρατιωτική υποχρέωση και η εναλλακτική υπηρεσία αντίστοιχα. Με το ίδιο άρθρο επανακαθορίζεται η έννοια του δημόσιου τομέα, με ρητή παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία, προς αποφυγή παρερμηνειών.

Με τα άρθρα 62 και 63 καθορίζεται ότι, της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας για αναγνώριση ατόμου ως αντιρρησία συνείδησης και υπαγωγή στο θεσμό, προηγείται η γνωμοδότηση πενταμελούς ειδικής επιτροπής, που εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων. Αξίζει να διευκρινισθεί, ότι στην Επιτροπή συμμετέχουν ένας σύμβουλος ή πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με ειδικότητα στη φιλοσοφία ή στις κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες ή στην ψυχολογία. Εξουσιοδοτείται δε ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας να καθορίσει με απόφασή του τα δικαιολογητικά, τις προθεσμίες και γενικά θέματα που αφορούν στη διαδικασία υπαγωγής, τοποθέτησης και μετάθεσης των αντιρρησιών συνείδησης.

Με το άρθρο 64 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην πρόσκληση, κατάταξη, ανάληψη υπηρεσίας, έκπτωση από την ιδιότητα και μετάπτωση στους υπόχρεους ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης, ενώ με το άρθρο 65, που προφανώς απευθύνεται σε υποθέσεις πριν το 2510/1997, καθορίζεται η δυνατότητα εξαίρεσης από τις προσκλήσεις για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των ατόμων, τα οποία καταδικάζονται για άρνηση εκτέλεσης στρατεύσιμης στρατιωτικής υπηρεσίας, μετά την έκτιση ποινής φυλάκισης ίσης ή μεγαλύτερης της διάρκειας της εναλλακτικής υπηρεσίας που θα εκπλήρωναν, αν είχαν αναγνωρισθεί ως αντιρρησίες συνείδησης. Με τις διατάξεις του κεφαλαίου Ι' ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στους αντιρρησίες συνείδησης (υποχρέων άοπλης θητείας και πολιτικής υπηρεσίας) κατά πάγιο, σαφή και απλό τρόπο, με βάση την αρχή της αναλογικής ισότητας και αφού λήφθηκαν υπόψη οι συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας μας, στα πλαίσια εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και ειδικότερα της παραγράφου 1 αυτού.

Στο κεφάλαιο ΙΑ' περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις για στρατολογικά θέματα.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 66 διασαφηνίζονται οριστικά τα θέματα στρατολογικών αρμοδιοτήτων και οριστικοποιείται η αποκέντρωσή τους, με σκοπό να επιταχύνονται οι διαδικασίες εκτέλεσης του στρατολογικού έργου, να εξασφαλίζεται ο έλεγχος των διοικητικών πράξεων των στρατολογικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του διοικητικού δικαίου και να εξυπηρετούνται ταχύτατα οι πολίτες.

Με τις ρυθμίσεις αυτές εξασφαλίζεται η ενιαία αντιμετώπιση των αιτημάτων των πολιτών, με την εκδίκαση όλων των διοικητικών προσφυγών από τη Διεύθυνση Στρατολογικού του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και κατοχυρώνεται η ίση αντιμετώπιση όλων των Ελλήνων.

Με το άρθρο 67 καθορίζονται οι διαδικασίες καταχώ-

ρησης και συμπλήρωσης των στρατολογικών μεταβολών, με σκοπό να εξασφαλίζεται η άμεση και έγκυρη απόδειξη της στρατιωτικής υπηρεσίας και της στρατολογικής κατάστασης, από τις οποίες εξαρτάται η άσκηση πολλών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων.

Με τα άρθρα 68 και 69, ρυθμίζονται τα θέματα κάλυψης των δαπανών των στρατευσίμων και των εφένδρων που προσέρχονται για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις. Με σκοπό την κατοχύρωση της επαγγελματικής τους ιδιότητας, καθορίζεται ότι όσοι κατατάσσονται στις Ε.Δ. ως οπλίτες, μετά την απόλυσή τους, επανέρχονται στη θέση που κατείχαν.

Στο άρθρο 70 ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα και προβλέπεται η εκτίμηση λόγων ανώτερης βίας ή ανυπερβλητών κωλυμάτων, για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται από τις διατάξεις του νόμου. Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι η αποφυγή επιβολής κυρώσεων σε άτομα που δεν τήρησαν συγκεκριμένη υποχρέωση, εξαιτίας λόγων που δημιουργήθηκαν από γεγονότα έκτακτα, ανυπερβλητά και απρόβλεπτα.

Με το άρθρο 71 προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, για την κωδικοποίηση των διατάξεων που άπτονται στρατολογικών θεμάτων.

Με το άρθρο 72 ρυθμίζονται θέματα πληρεξουσιότητας, προθεσμιών, επικυρώσεων ξενόγλωσσων επίσημων εγγράφων ενώ για πρώτη φορά προβλέπεται, ότι η εξαγορά των στρατιωτικών υποχρεώσεων γίνεται με βάση το χρόνο πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που υπηρετείται και όχι με βάση τη διάρκεια της θητείας (24 μήνες). Με τον τρόπο αυτόν γίνεται δικαιότερος ο τρόπος εξαγοράς, καθόσον ευεργετούνται κοινωνικές ομάδες με χαμηλό εισόδημα, που αδυνατούσαν να ανταπεξέλθουν στο κόστος της εξαγοράς.

Στο κεφάλαιο ΙΒ', με το άρθρο 73, ρυθμίζονται με ισονομία θέματα μετάβασης στις νέες διατάξεις και δίνεται το δικαίωμα σε όσους έχουν εκπέσει του δικαιώματος εκπλήρωσης άοπλης θητείας ή εναλλακτικής πολιτικής-κοινωνικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις να υποβάλλουν εκ νέου τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, για την υπαγωγή τους στις διατάξεις των άρθρων 59 έως και 65 του παρόντος νόμου, εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του. Η διάταξη αυτή θεσπίζεται με σκοπό να δώσει μια δεύτερη ευκαιρία, σε όσους επιθυμούν την εκ νέου επανένταξή τους στο θεσμό.

Με το άρθρο 74 αντιμετωπίζεται και προσαρμόζεται στη σημερινή κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα η ποινική μεταχείριση ανυποτάκτων, οι οποίοι κατέστησαν ανυπότακτοι κατά τη διάρκεια ισχύος του π.δ. 506/1974 «Περί Γενικής Επιστρατεύσεως των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας» (ΦΕΚ 206 Α'). Ειδικότερα: Με το διάταγμα αυτό, λόγω των γεγονότων του 1974 (τουρκική εισβολή στην Κύπρο) οι Ένοπλες Δυνάμεις τέθηκαν σε κατάσταση γενικής επιστρατεύσεως. Έτσι κάθε ανυποταξία που τελείτο μετά την έναρξη ισχύος του επέσυρε την προβλεπόμενη στον ισχύοντα τότε Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα (ν. 2803/1941) ποινή του θανάτου και σε περίπτωση συνδρομής ελαφρυντικών περιστάσεων της ισόβιας ή πρόσκαιρης κάθειρξης ή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών (άρθρο 43). Αν και οι ένοπλες δυνάμεις περιήλθαν ακολούθως στην πραγματικότητα σε κατάσταση ειρήνης, εντούτοις το παραπάνω διάταγμα παρέμεινε σε ισχύ με αποτέλεσμα την άσκηση ποινικών διώξεων κατά των ανυποτάκτων σε βαθμό κακουργήματος

και στην περίπτωση των ανυποτάκτων εξωτερικού την περάτωση των κατ' αυτών τακτικών ανακρίσεων συνήθως με ένταλμα συλλήψεως. Ο νέος Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας (Σ.Π.Κ.) που κυρώθηκε με το ν. 2287/1995 προέβλεψε την κατάσταση της παρατεταμένης γενικής επιστράτευσης (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. β') που συντρέχει μετά την πάροδο έξι μηνών από την κήρυξη της γενικής επιστράτευσης τιμωρώντας την ανυποταξία επιεικέστερα μεν αλλά και πάλι με πρόσκαιρη κάθειρξη, δηλαδή σε βαθμό κακουργήματος και υπό προϋποθέσεις με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Τέλος με το π.δ. 371/2002 (ΦΕΚ 320 Α') έγινε άρση της κατάστασης γενικής επιστράτευσης των Ενόπλων Δυνάμεων οι οποίες περιήλθαν πλέον και τυπικά σε κατάσταση ειρήνης.

Σημειωτέον ότι το αδίκημα της ανυποταξίας κατά τον ισχύοντα Σ.Π.Κ. τιμωρείται σε ειρηνική περίοδο σύμφωνα με το άρθρο 32α με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ποινή που σύμφωνα με το άρθρο 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν δικαιολογεί την προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου και επομένως κατά το άρθρο 276 του ίδιου Κώδικα και την έκδοση εντάλματος συλλήψεως. Παραμένουν όμως σε ισχύ τα εντάλματα συλλήψεως για τις πράξεις ανυποταξίας που τελέστηκαν ενώ ίσχυε το π.δ. 56/1974, ικανός αριθμός των οποίων συνέχισε να τελείται και μετά την κατάργησή του. Λόγω του χαρακτήρα της ανυποταξίας ως διαρκούς εγκλήματος η παραγραφή του αρχίζει από τη διακοπή της παράνομης κατάστασης, αν δε δεν διακοπεί με κατάταξη, εμφάνιση του ανυπότακτου στην αρμόδια αρχή ή άλλο τρόπο, διακόπτεται με τη λήξη της υποχρέωσης στράτευσης, δηλαδή με τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας του. Το χρονικό αυτό σημείο είναι η αφετηρία της προθεσμίας παραγραφής του αδικήματος κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Η διατήρηση της κατάστασης αυτής υπό τα σημερινά κοινωνικοπολιτικά δεδομένα (μείωση της στρατιωτικής θητείας, διαδοχικές τακτοποιήσεις ανυποτάκτων, αναγνώριση αντιρρησιών συνείδησης) και ιδίως στις περιπτώσεις ανυποτάκτων οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 45ο έτος της ηλικίας τους και δεν υπέχουν πλέον υποχρέωση στράτευσης, εμφανίζεται ανεπιεικής, άστοργη και ατελέσφορη. Έτσι επιβάλλεται η δια της νομοθετικής οδού αντιμετώπιση της με πρόβλεψη επιβολής ποινής ειρηνικής περιόδου (δηλαδή με φυλάκιση μέχρι δύο έτη) σε αυτούς που κατέστησαν ανυπότακτοι ενώ ίσχυε το π.δ. 506/1974 καθώς και σε αυτούς που συνέχισαν να τελούν σε ανυποταξία και μετά την κατάργησή του. Έτσι και η προθεσμία της παραγραφής περιορίζεται σε αυτή των πλημμελημάτων (πενταετία) και τα εντάλματα συλλήψεως που έχουν εκδοθεί καθίστανται ανίσχυρα, επειδή δεν δικαιολογείται η διατήρησή τους, σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και επομένως καταργούνται.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 213 παρ. 1 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (Σ.Π.Κ.) (που κυρώθηκε με το ν. 2287/1998 ΦΕΚ 20 Α'), οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και οι λοιπές διατάξεις που εφαρμόζονται στις διαδικασίες ενώπιον των κοινών ποινικών δικαστηρίων και αρχών εφαρμόζονται και στις διαδικασίες ενώπιον των στρατιωτικών δικαστηρίων και αρχών, εκτός εάν ο κώδικας αυτός ή άλλος ειδικός νόμος ορίζουν διαφορετικά. Στο επόμενο άρθρο (214 γ. Σ.Π.Κ.) και εν όψει της σύνθεσης των στρατιωτικών δικαστηρίων (τριμελές ή πενταμελές), ορίζεται ότι όπου στον Κώδικα

Ποινικής Δικονομίας ή σε άλλες δικονομικές διατάξεις αναφέρεται το μονομελές πλημμελειοδικείο, για την εφαρμογή του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα νοείται το τριμελές στρατοδικείο. Η ρύθμιση του άρθρου 198 του Σ.Π.Κ., στην οποία καθορίζεται η καθ' ύλη αρμοδιότητα του τριμελούς και του πενταμελούς στρατοδικείου, σύμφωνα με την οποία το τριμελές δικάζει τα πταίσματα και από τα πλημμελήματα μόνο αυτά για τα οποία απειλείται χρηματική ποινή ή φυλάκιση μέχρι ένα έτος, αρχικά ήταν εναρμονισμένη με την καθ' ύλη αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου κατά το χρόνο κύρωσης του Σ.Π.Κ. από τη Βουλή. Η αρμοδιότητα όμως του τελευταίου σταδιακά διευρύνθηκε (με τους νόμους 2408/1996 και 2721/1999), σήμερα δε και μετά την τελευταία τροποποίηση του σχετικού άρθρου (114 Κ.Π.Δ.) με το άρθρο 8 του ν. 3160/2003, το μονομελές πλημμελειοδικείο δικάζει, εκτός των οριζομένων εξαιρέσεων, τα πλημμελήματα για τα οποία απειλείται στο νόμο φυλάκιση με ελάχιστο όριο κατώτερο των τριών μηνών. Έτσι η αρχική σύμπτωση της καθ' ύλη αρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου και του τριμελούς στρατοδικείου έχει ήδη ανατραπεί, ώστε να κρίνεται απαραίτητη η εκ νέου εναρμόνισή τους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση όχι μόνο μεταφέρεται δικαστική ύλη στο τριμελές στρατοδικείο αποσυμφωνώντας το πενταμελές στρατοδικείο αλλά επιτυγχάνεται και επιτάχυνση της ποινικής διαδικασίας δεδομένου ότι κατά το άρθρο 244 του Κ.Π.Δ., που εφαρμόζεται και ενώπιον των στρατιωτικών δικαστηρίων, για τα πλημμελήματα αρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου, δεν είναι αναγκαία η προανάκριση και ο εισαγγελέας μπορεί να καλέσει αμέσως τον κατηγορούμενο στο ακροατήριο. Άμεση πρακτική συνέπεια της ρύθμισης θα είναι η ταχεία εκδίκαση μεγάλου αριθμού υποθέσεων πράξεων ανυποταξίας που εκκρεμούν κυρίως στα στρατιωτικά δικαστήρια των Αθηνών.

Άρθρο 75

1. Με τη διάταξη της παραγράφου 1 υλοποιείται εξαγγελθέν μέτρο της Πολιτικής Ηγεσίας του ΥΠ.ΕΘ.Α. που άπτεται της αυξήσεως των δικαιουμένων ημερών άδειας «λόγω μετάθεσης» των στελεχών των Ε.Δ., στις δέκα (10) ημέρες από οκτώ (8) που προβλέπεται σήμερα. Το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων σε τακτά χρονικά διαστήματα μετατίθεται για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών σε Μονάδες – Υπηρεσίες οι οποίες εδρεύουν κατά το πλείστον στη Μακεδονία – Θράκη και σε νησιά του Αιγαίου Πελάγους. Οι μετακινήσεις αυτές υποχρεώνουν τα στελέχη να αναλώνουν ικανό χρονικό διάστημα στην αναζήτηση νέας κατοικίας και στη μεταφορά της οικοσκευής, αφού τις περισσότερες φορές συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους. Για το λόγο αυτόν θα πρέπει να υπάρχει εύλογος χρόνος ώστε ο μετατιθέμενος στρατιωτικός να διεκπεραιώνει τις στοιχειώδεις ανάγκες του προκειμένου στη συνέχεια να προβαίνει απερίσπαστος στην εκτέλεση των καθηκόντων στη νέα του Υπηρεσία. Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση οι ημέρες αδείας λόγω μετάθεσης αυξάνονται από οκτώ (8) σε δέκα (10), προκειμένου δε για μετατιθέμενους εντός της ίδιας φρουράς χορηγείται άδεια τριών (3) ημερών. Επειδή η διακλαδική αντιμετώπιση του μέτρου αυτού απαιτεί τη ρύθμιση του θέματος κατά ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο για τους τρεις κλάδους των Ε.Δ., καθόσον με αυτή εξυπηρετείται η ίδια αναγκαιότητα και

σκοπιμότητα, ενδείκνυται εν προκειμένω το υπό ρύθμιση θέμα να λάβει τη μορφή και ισχύ της διάταξης νόμου, τόσο για τη νομική οριοθέτηση και κατοχύρωσή του όσο και για την οριστική αντιμετώπισή του, αφού μέχρι σήμερα το υπόψη θέμα αντιμετωπίζεται από τα Γενικά Επιτελεία με διάφορο τρόπο.

2. Για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας το ΥΠ.ΕΘ.Α. νομοθετεί τις άδειες αυτές προκειμένου όλο το στρατιωτικό προσωπικό και των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων να μπορεί απερίσπαστα από τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις να ασχοληθεί με την οργάνωση, τις διατυπώσεις και όλα τα παρεπόμενα μιας τόσο σημαντικής στιγμής για τη ζωή τους.

3. Η διάταξη της παραγράφου 3 αποτελεί ρύθμιση που πηγάζει από την υποχρέωση της Πολιτείας για την προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας προχωρά στην παρούσα ρύθμιση προκειμένου να δώσει την ελάχιστη αυτή βοήθεια από μέρους του στους ανθρώπους που έχουν την ανάγκη των παιδιών τους συνέχεια, ακόμα κι όταν υπηρετούν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, μειώνοντας παράλληλα και το οικονομικό κόστος των οικογενειών αυτών.

4. Στην περίπτωση που δύο αδέρφια υπηρετούν ταυτόχρονα την στρατιωτική τους υποχρέωση ο οικογενειακός προϋπολογισμός επιβαρύνεται σημαντικά ενώ ταυτόχρονα οι γονείς αισθάνονται ανασφαλείς έχοντας δύο παιδιά μακριά. Η διάταξη αυτή, με την τοποθέτηση του ενός αδελφού στον τόπο κατοικίας των γονέων του, εφόσον υπάρχει μονάδα ή στην πλησιέστερη μονάδα πλησίον αυτής επιλύει μεγάλο μέρος των προβλημάτων των οικογενειών αυτών. Στο ίδιο προσβλέπει και η διάταξη για τη συνυπηρέτηση των διδυμων αδελφών στον τόπο συμφερόντων τους, λαμβάνοντας υπόψη τον ιδιαίτερο δεσμό που υπάρχει ανάμεσα στα δίδυμα αδέρφια.

5. Σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία (άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, άρθρο 932 Α.Κ. και το ν.1911/1990) οι συγγενείς εξ αίματος στρατιωτικών, οι οποίοι αποβιώνουν ή καθίστανται ανάπηροι κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, δικαιούνται να λαμβάνουν αποζημίωση και έχουν δικαίωμα διορισμού στο ΥΠ.ΕΘ.Α. κατ' εξαίρεση ως μόνιμοι υπάλληλοι. Την ως άνω αποζημίωση και το ευεργέτημα διορισμού στο ΥΠ.ΕΘ.Α. δεν έχουν σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις οι συγγενείς εξ αίματος 1ου και 2ου βαθμού Ελλήνων στρατιωτικών, οι οποίοι υπηρετώντας σε ειρηνευτικές ή άλλες αποστολές απεβίωσαν ή αποβιώνουν κατά τη διάρκεια διατεταγμένης υπηρεσίας εκτός της ελληνικής επικράτειας, διότι η απαιτούμενη από το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα προϋπόθεση της ύπαρξης παράνομης πράξης ή παράλειψης από όργανο του Ελληνικού Δημοσίου δεν υφίσταται.

Άρθρο 76

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 11 του ν. 2439/1996, Αξιωματικοί που προέρχονται από Ανθυπαπιστές και Αξιωματικοί Σωμάτων του Πολεμικού Ναυτικού, δεν προάγονται στον ανώτερο βαθμό αν δεν έχει γίνει έναρξη προαγωγής στο βαθμό αυτόν των Αξιωματικών Μάχιμων του Πολεμικού Ναυτικού που ονομάστηκαν το ίδιο έτος Αξιωματικοί. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αίρεται αυτός ο περιορισμός σε ό,τι αφορά την προαγωγή των Αντιπλοιάρχων Οικο-

νομικού του Πολεμικού Ναυτικού στο βαθμό του Πλοιάρχου και των Υποπλοιάρχων Πληρωμάτων Στόλου Υπηρεσιών και Τεχνών στο βαθμό του Πλωτάρχη για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών δεδομένου ότι στο βαθμό του Πλοιάρχου του Σώματος Οικονομικού, επτά (7) κενές οργανικές θέσεις, οι οποίες δεν πληρώθηκαν κατά τις ετήσιες τακτικές κρίσεις έτους 2004 και οι οποίες δεν μπορούσαν να καλυφθούν, λόγω μη προαγωγής των Μάχιμων Αξιωματικών τάξεως 1982. Αντίστοιχα, στο βαθμό Υποπλοιάρχου Πληρωμάτων Στόλου Υπηρεσιών και Τεχνών, υπάρχουν εκατόν εννέα (109) και εκατόν σαράντα οκτώ (148) αντίστοιχα Αξιωματικοί, οι οποίοι ενώ πληρούν τα τυπικά προσόντα για προαγωγή στον επόμενο βαθμό (μέγιστος χρόνος παραμονής), δεν δύνανται να προαχθούν. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν έχουν συνέπειες σε άλλες κατηγορίες Αξιωματικών, καθόσον υφίστανται δέκα οκτώ (18) κενές οργανικές θέσεις, στο βαθμό του Υποπλοιάρχου του Σώματος Οικονομικού, οι οποίες δεν δύνανται να καλυφθούν, πλην, όμως, εκτιμάται ότι δεν δημιουργείται διοικητικό πρόβλημα, από την μη πλήρωση των θέσεων αυτών, καθώς και η περαιτέρω παραμονή στο βαθμό αυτόν, δεν δημιουργεί προβλήματα ομαλής εξέλιξης και σταδιοδρομίας, των αξιωματικών. Δεν υπάρχει ανάλογο πρόβλημα, στις άλλες κατηγορίες Αξιωματικών (Ιατροί – Φαρμακοποιοί – Οδοντίατροι – Νοσηλεύτες).

Σε σχέση με Αξιωματικούς που προέρχονται από Ανθυπαπιστές – Υπαξιωματικούς του Στρατού Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας, δεν υφίσταται αντίστοιχο πρόβλημα, καθόσον οι μεν Αξιωματικοί του Στρατού Ξηράς εντάσσονται σε ενιαία επιτερίδα με τους Αξιωματικούς τους προερχόμενους από τη Σχολή Ευελπίδων και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος ειδικής ρύθμισης του θέματος, οι δε Αξιωματικοί της Πολεμικής Αεροπορίας, με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α΄) έχουν αποδεσμευτεί στους βαθμούς Σμηναγού και Επισμηναγού, από τους περιοριστικούς όρους του φραγμού.

Επειδή το ίδιο πρόβλημα με αυτό των Αντιπλοιάρχων Οικονομικού του Π.Ν. παρουσιάζεται και στο Σώμα των Δικαστικών Γραμματέων, στο οποίο υπάρχουν 4 κενές Συνταγματάρχων, πληρούν τα προσόντα για προαγωγή 12 Αντισυνταγματάρχες εκ των οποίων οι 9 καταλαμβάνονται από τις διατάξεις 35ετίας μέχρι το 2007 και δεν θα προαχθούν μέχρι τότε. Για το λόγο αυτόν και με δεδομένο ότι ο βαθμός του Συνταγματάρχη είναι καταληκτικός για το Σώμα των Δικαστικών Γραμματέων ρυθμίζεται το θέμα προς αποκατάσταση της διαφαινόμενης αδικίας.

2. Με την προτεινόμενη ρύθμιση των παραγράφων 2 και 3 επιτυγχάνεται ευέλικτη διαδικασία για την τοποθέτηση των Κυβερνητών στις μεγάλες μονάδες του Πολεμικού Ναυτικού, καθώς και στην εν γένει περαιτέρω σταδιοδρομική εξέλιξη των Μάχιμων Αξιωματικών, μετά το βαθμό του Αντιπλοιάρχου.

3. Οι αξιωματικοί των Κοινών Σωμάτων των Ενόπλων Δυνάμεων (στρατολόγοι, δικαστικοί γραμματείς και ιερείς) υπηρετούν αντίστοιχα στα κοινά στρατολογικά γραφεία και στρατολογικές υπηρεσίες του ΥΠ.ΕΘ.Α., στα στρατιωτικά δικαστήρια (στρατοδικεία, ναυτοδικεία και αεροδικεία) και σε κοινές υπηρεσίες θρησκευτικού λειτουργήματος των Ενόπλων Δυνάμεων. Κατά συνέπεια δεν έχουν ιδίως συναρτώμενη σχέση με τους άλλους αξιωματικούς των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων ως προς την εκτέλεση των αμιγώς υπηρεσιακών τους

καθηκόντων. Ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαία, για λόγους δεοντολογικούς αλλά και ομαλής υπηρεσιακής τους εξέλιξης, η απεξάρτηση έναρξης προαγωγής τους στον επόμενο βαθμό υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης προαγωγής αυστηρώς και μόνον των αξιωματικών όπλων του Στρατού Ξηράς, οι οποίοι ονομάστηκαν το ίδιο έτος αξιωματικοί. Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 4 παρέχεται η δυνατότητα προαγωγής των, εφόσον έχει γίνει έναρξη προαγωγής είτε αξιωματικών όπλων του Στρατού Ξηράς ή μαχίμων και μηχανικών του Πολεμικού Ναυτικού ή ιπταμένων της Πολεμικής Αεροπορίας που ονομάστηκαν στο ίδιο έτος αξιωματικοί.

4. Για λόγους δικαιοσύνης και ανταμοιβής της προσπάθειας των αξιωματικών νοσηλευτικής που αποκτούν πτυχίο της ιατρικής-οδοντιατρικής-κτηνιατρικής και φαρμακευτικής σχολής, τους δίνεται η δυνατότητα να μεταταχθούν στις αντίστοιχες ειδικότητες του Υγειονομικού Σώματος. Για τον ίδιο λόγο η ίδια δυνατότητα δίνεται στους αξιωματικούς υγειονομικού ειδικότητας οδοντιάτρου, που είναι κάτοχοι πτυχίου ιατρικής.

Άρθρο 77

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 77 επιχειρούνται ορισμένες βελτιώσεις στον Κώδικα Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), οι οποίες διευκολύνουν τη λειτουργία του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) και συντονίζουν τον Κώδικα αυτόν με τα ισχύοντα για τους αξιωματικούς των Ε.Δ..

Συγκεκριμένα :

1. Στην παράγραφο 1 προβλέπεται, κατά τον υπολογισμό του νόμιμου χρόνου παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό προκειμένου να προαχθεί ο δικαστικός λειτουργός σε ανώτερο βαθμό, να μην υπολογίζεται ο χρόνος αναρρωτικής άδειας όταν αυτή υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος.

2. Στην παράγραφο 2 για λόγους έγκαιρης στελέχωσης των Στρατιωτικών Δικαστηρίων προβλέπεται η κατάργηση της αίτησης ανάκλησης που ασκείται από το νδικαστικό λειτουργό κατά της μετάθεσής του εντός του ίδιου νομού.

3. Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η λύση της δημοσίας υπηρεσιακής σχέσης του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, που κατέχουν τις πιο σημαντικές θέσεις στο Δικαστικό Σώμα των Ε.Δ. (ηγεσία του Σώματος), όταν οι δύο (2) και μοναδικοί Αναθεωρητές Α' που τις στελεχώνουν βρίσκονται σε τέτοια υγειονομική κατάσταση, η οποία δεν τους επιτρέπει να εκτελέσουν τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα (νόσος ή αναπηρία, σωματική ή πνευματική) για χρονικό διάστημα πέραν του ενός έτους. Η θέσπιση της διατάξεως αυτής κρίνεται απολύτως αναγκαία διότι η τυχόν συνεχής απλήρωσή τους είναι βέβαιο ότι θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του Σώματος.

4. Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η μείωση της τετραετούς θητείας των δύο (2) Αναθεωρητών Α' (δηλαδή του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου), η οποία είναι μεγάλη και δημιουργεί πρόβλημα στη βαθμολογική εξέλιξη των δικαστικών λειτουργών των Ε.Δ.. Για το λόγο αυτόν μειώνεται η θητεία των ανωτέρω κατά δύο (2) έτη, δηλαδή από τετραετή γίνεται διετής.

5. Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η εκτόνωση της επετηρίδας και της βαθμολογικής καθήλωσης μεγάλης μερίδας δικαστικών λειτουργών των Ε.Δ. (κυρίως όσων κατέχουν τους βαθμούς του Στρατιωτικού Δικαστή Α', Β' και Γ'), η οποία παρατηρείται σήμερα μετά την παρέλευση εννέα (9) ετών από τη θέσπιση και εφαρμογή του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ε.Δ. (ν. 2304/1995). Η βαθμολογική αυτή καθήλωση οφείλεται, σε μεγάλο μέρος, στην κατάργηση της διάταξης του άρθρου 145 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ε.Δ., σύμφωνα με την οποία οι Αναθεωρητές Β' και Γ' θα αποχωρούσαν με τη συμπλήρωση έξι (6) ετών συνολικά στους δύο αυτούς βαθμούς από την προαγωγή τους στο βαθμό του Αναθεωρητή Γ'. Όμως, η συγκεκριμένη διάταξη, που ορθά είχε προβλέψει ο νομοθέτης, καταργήθηκε προτού καν τύχει εφαρμογής, με το άρθρο 5 παρ. 12 του ν. 2408/1996. Με την προτεινόμενη διάταξη στο προς ψήφιση σχέδιο νόμου, ουσιαστικά επαναφέρεται η διάταξη αυτή, του άρθρου 145 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ε.Δ., με ορισμένες διαφοροποιήσεις προς το επεικότερο για τους αποχωρούντες. Ειδικότερα, για να αποχωρήσουν οι Αναθεωρητές θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει δέκα (10) συνολικά έτη από την προαγωγή τους στο βαθμό του Αναθεωρητή Γ' και όχι έξι (6) (όπως προέβλεπε το καταργηθέν άρθρο 145), θεωρούνται δε αυτοί ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους.

6. Στην παράγραφο 6 προβλέπεται, για λόγους ισότητας, η απονομή του τίτλου του επιτίμου και σε όσους δικαστικούς λειτουργούς αποχώρησαν από την υπηρεσία πριν από τη θέση σε ισχύ του άρθρου 14 παρ. 2 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α'/23.5.2001), που έδωσε αντίστοιχο δικαίωμα σε όσους αποχωρούν έκτοτε.

7. Οι παράγραφοι 7 και 8 αναφέρονται στην επέκταση της ισχύος του άρθρου 65Α του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ε.Δ., το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2913/2001, και στους Αναθεωρητές Β', ώστε και αυτοί παραιτούμενοι να προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν ένα χρόνο στο βαθμό τους και κρίνονται προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Η ρύθμιση αυτή σήμερα ισχύει για τους Στρατιωτικούς Δικαστές και τους Αναθεωρητές Γ' και έχει ως αρνητικό αποτέλεσμα την υποβάθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αναθεωρητών Β' στο ίδιο επίπεδο με αυτό των κατωτέρων τους Αναθεωρητών Γ'. Επιπλέον, με τη θέσπιση της προτεινόμενης διατάξεως εναρμονίζεται το καθεστώς αυτό με το ισχύον και για τους λοιπούς αξιωματικούς των Ε.Δ., όπου οι συνταξιοδοτικές αποδοχές που προκύπτουν είναι ανάλογες του βαθμού που φέρουν οι αποχωρούντες από την υπηρεσία.

8. Η παράγραφος 4 που προστίθεται στο άρθρο 65Α προβλέπει τη δυνατότητα ανάκλησης στην ενέργεια από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας – κατόπιν αιτήσεώς τους ή και αυτεπαγγέλτως – δικαστικών λειτουργών που έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία (εντός πενταετίας από την ημερομηνία αποχώρησής τους), με σκοπό την τοποθέτησή τους ως νομικών συμβούλων σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό. Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στην αξιοποίηση από την υπηρεσία της εμπειρίας που αποκτούν οι δικαστικοί λειτουργοί και μετά την αποχώρησή τους από το Δικαστικό Σώμα.

9. Προβλέπεται, επίσης, με την προστιθέμενη στο ίδιο άρθρο παράγραφο 5 η ανάκληση στην ενέργεια από τον

Υπουργό Εθνικής Άμυνας – μετά από γνωμάτευση της αρμόδιας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής των Ε.Δ. – δικαστικών λειτουργιών, ανεξαρτήτως ηλικίας, σε περιπτώσεις σοβαρών ασθενειών, με σκοπό την παροχή σε αυτούς πληρέστερης ιατρικής περίθαλψης. Ο σκοπός της διάταξης αυτής είναι προφανής και ανάγεται σε καθάρα ανθρωπιστικούς λόγους.

Άρθρο 78

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας υπηρετεί μόνιμο πολιτικό προσωπικό, κλάδου ΔΕ Τεχνικού, ειδικότητας ναρκαλιευτή για το Τάγμα Εκκαθάρισης Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ.). Στο προσωπικό αυτό χορηγείται ήδη επίδομα επικίνδυνης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 1505/1984 και ν. 1848/1989, το οποίο ισούται με τον εκάστοτε βασικό μισθό τους και την Α.Τ.Α. που έχει χορηγηθεί αθροιστικά, από 1.5.1994 και εντεύθεν, σε ποσοστό 100%. Το επίδομα αυτό διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την ψήφιση του ν. 2470/1997 κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 1 περίπτωση α' του νόμου αυτού, και του ν. 3205/2003 κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 11 περίπτωση δ'. Επειδή οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η κατηγορία αυτών των εργαζομένων είναι πολύ σοβαροί, κρίνεται εντελώς αναγκαία, για λόγους ίσης μεταχείρισης με το στρατιωτικό προσωπικό που εργάζεται κάτω από αντίστοιχες συνθήκες, η αναπροσαρμογή του χορηγούμενου επιδόματος επικίνδυνης εργασίας από 100% σε ποσοστό 160% του εκάστοτε βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου.

2. Η διάταξη αυτή παρέχει τη δυνατότητα στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας να μεταφέρει οργανικές θέσεις μετά του υπηρετούντος στις θέσεις αυτές προσωπικού, από Γενικό Επιτελείο σε Γενικό Επιτελείο και Υπηρεσίες του ΥΠ.ΕΘ.Α., καθώς και να ανακατανέμει εντός του αυτού Γενικού Επιτελείου θέσεις ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα με βάση τις λειτουργικές ανάγκες των Επιτελείων, με σκοπό την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία αυτών.

Άρθρο 79

Με την Οργανωτική Διαταγή του Στρατολογικού Σώματος, όπως αυτή κυρώθηκε από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και όπως τροποποιήθηκε λόγω της αναδιοργάνωσης των Στρατολογικών Υπηρεσιών, προβλέπονται 396 θέσεις Αξκών (Σ) έναντι 242 νομοθετημένων (ΝΟΘ) και 328 υπηρετούντων, δηλαδή 86 Αξκοί υπηρετούν σε μη νομοθετημένες θέσεις. Κατόπιν αυτού υφίσταται έντονο πρόβλημα εξέλιξης των αξκών στους βαθμούς Ανχη, Τχη και Λγου, οι οποίοι καλύπτουν τις κείριες θέσεις του Σώματος, δηλαδή Δντων και Υπδντων των Στρατολογικών Γραφείων, καθώς και Επιτελών των Επιτελείων (ΓΕΕΘΑ και ΓΕ και των τριών Κλάδων των Ε.Δ.), χωρίς προοπτική εξέλιξεως για τους περισσότερους από αυτούς αφού, ως εκ της έλλειψης κενών οργανικών θέσεων στον επόμενο βαθμό, είναι εμφανές ότι για να προαχθούν, απαιτείται να προηγηθεί αποστρατεία ή παραίτηση ανωτέρου τους Αξκού ή βέβαια συμπλήρωση του μέγιστου χρόνου παραμονής τους στο βαθμό που διανύουν. Ο αριθμός των υπηρετούντων αξκών σε μη νομοθετημένες θέσεις είναι μαθηματικά βέβαιο ότι θα αυξηθούν, λόγω της αποφοίτησης από τη ΣΣΑΣ νέων Ανθλών (Σ) και της αποστρατείας ελάχιστων Αξκών κατ' έτος, λό-

γω μη συμπλήρωσης 35ετίας. Με τα δεδομένα αυτά στο άμεσο μέλλον, περισσότερο από το 1/3 του συνόλου των στελεχών θα υπηρετεί σε μη νομοθετημένες θέσεις. Είναι λοιπόν σαφές ότι η πρόταση για νομοθέτηση 60 νέων θέσεων Αξκών του Στρατολογικού ουσιαστικά είναι πράξη "νομιμοποίησης" ήδη υφιστάμενων θέσεων και θα ικανοποιήσει όσον αφορά το ηθικό μέρος αξκούς που είναι πτυχιούχοι της Νομικής Σχολής, χωρίς ταυτόχρονα να κάνει διαχωρισμό των Αξκων αυτών από τις ισχύουσες για όλους τους Αξκους των Ε.Δ. διαδικασίες και προβλέψεις του Νομοθέτη περί προαγωγών.

Άρθρο 80

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 18 του κανονιστικού νόμου (ΚΝ) λειτουργίας του Μ.Τ.Σ. όπως αυτές κωδικοποιήθηκαν με το άρθρο 13 του π.δ. 10-5/20.7.1926 προβλέπεται όπως διενεργείται κράτηση παγίων δικαιωμάτων υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Στρατού από τις αποδοχές των μετόχων του Ταμείου η οποία παύει να ενεργείται από την ημερομηνία κατά την οποία ο μέτοχος καθίσταται μερισματούχος. Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ταμείου το χορηγούμενο στους μερισματούχους του, μέρος υπολογίζεται με βάση το βαθμό σύνταξης και τα έτη μετοχικής σχέσης κατ' ανώτατο όριο τα 35, των επί πλέον μη προσμετρούμενων. Κατά συνέπεια δημιουργείται το, παρά κάθε έννοια δικαίου, φαινόμενο μέτοχοι του Ταμείου να έχουν καταβάλει τις παραπάνω κρατήσεις παγίων δικαιωμάτων στο Ταμείο για έτη πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας πέραν των 35 τα οποία και δεν υπολογίζονται για τη χορήγηση του μερίσματος. Με την προσθήκη της παραγράφου 6 η παραπάνω αδικία αίρεται και με τη συμπλήρωση των 35 ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας των μετόχων παύει να ενεργείται και η παραπάνω υπέρ ΜΤΣ κράτηση παγίων δικαιωμάτων.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 1938/42 (ΦΕΚ 289 Α') αναφέρεται ότι από της ισχύος του δικαιούχοι βοηθήματος θανάτου είναι και οι άπορες μητέρες και άγαμες αδελφές των άγαμων μερισματούχων ή εν ενεργεία Αξκών και Οπλιτών μετόχων του Μ.Τ.Σ., εφόσον αυτοί έχουν συμπληρώσει 25 έτη συντάξιμο υπηρεσία μέχρι το θάνατό τους, με την προϋπόθεση ότι τα δικαιούχα αυτά πρόσωπα συνοικούσαν και συντηρούνταν από τον αποβιώσαντα μέτοχο ή μερισματούχο. Ομοίως, με την παράγραφο 2 αυτού, το βοήθημα αυτό παρέχεται στις ορφανικές οικογένειες των εγγάμων μονίμων Αξκών που αποβιώνουν ευρισκόμενοι στην ενέργεια, αν κατά τις κείμενες διατάξεις δικαιωθούν μερίσματος. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 το βοήθημα θανάτου χορηγείται: α) Στις άπορες μητέρες και στις άγαμες αδελφές θνησκόντων αγάμων μερισματούχων του Ταμείου χωρίς οι τελευταίοι να έχουν συμπληρώσει 25ετή συντάξιμη υπηρεσία και β) στις ορφανικές οικογένειες των θνησκόντων εγγάμων Υπξκών, Ανθστών και Οπλιτών μετόχων του Μ.Τ.Σ. και των υπαγομένων στις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 του ν. 2936/2001 (ΦΕΚ 166 Α') καθώς και άλλων κατηγοριών 20 μετόχων του Μ.Τ.Σ. εφόσον όλοι οι ανωτέρω δικαιωθούν μερίσματος κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Μέχρι σήμερα, σε περίπτωση κατά την οποία μέλη χηρειουσών οικογενειών θανόντων κυρίως ασφαλισμένων του Ταμείου αναστείλουν τη λήψη συντάξεως από το συνταξιοδοτικό φορέα του θανόντος, λόγω κατοχής έμμισθης θέσης ή συνταξιοδότησης εξ ίδιας υπηρεσίας,

αναστέλλεται και η χορήγηση μερίσματος σε αυτά, από το Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας.

Με την προτεινόμενη διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα στη χρεώουσα οικογένεια του κυρίως ασφαλισμένου του Ταμείου να λαμβάνει μέρος, ακόμη και στην περίπτωση που δεν λαμβάνει τη σύνταξη του θανόντος, λόγω συνταξιοδότησης εξ ιδίας υπηρεσίας. Στις ρυθμίσεις της διάταξης αυτής δεν εντάσσονται τα μέλη των χρεωουσών οικογενειών που έχουν αναστείλει τη λήψη της σύνταξης του θανόντος κυρίως ασφαλισμένου, λόγω κατοχής έμμισθης θέσης. Τα μέλη αυτά θα αποκτούν δικαίωμα για λήψη μερίσματος από το Ταμείο, με τη συνταξιοδότησή τους εξ ιδίας υπηρεσίας.

Άρθρα 81, 82, 83, 84 και 85

Με τις διατάξεις των άρθρων αυτών παρέχεται η δυνατότητα ένταξης στο Κοινό Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων, με τη ξεχωριστή ειδικότητα Διοικητικού Στρατολογικού, αλλά και μονιμοποίησης και βαθμολογικής αποκατάστασης των οκτώ (8) εθελοντριών υπαξιωματικών οι οποίες κατατάχθηκαν με βάση το ν. 705/1977 το έτος 1982 προκειμένου να στελεχώσουν τις Στρατολογικές Υπηρεσίες.

Το έτος 1989 το Στρατολογικό Σώμα μετέπεσε από τη κατηγορία Σώματος του ΓΕΣ σε αυτή του Κοινού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και υπήχθη στο ΓΕΕΘΑ, με την ένταξη όλων των αξιωματικών στρατολογικού του Στρατού Ξηράς, χωρίς όμως να ληφθεί πρόβλεψη για παράλληλη ένταξη των εν λόγω εθελοντριών, με αποτέλεσμα οι ίδιες να παραμένουν υπηρεσιακά και επαγγελματικά μετέωρες, εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έχουν μέχρι σήμερα μονιμοποιηθεί και έχουν καθηλωθεί από το έτος 1990 στο βαθμό του Αρχιλοχία.

Έτσι επιλύεται ένα χρονίζον πρόβλημα και αποκαθίσταται η άδικη μεταχείριση των εθελοντριών υπαξιωματικών.

Άρθρο 86

Το άρθρο αυτό έχει ως σκοπό τη ρύθμιση του θέματος της αρμοδιότητας για τη χορήγηση αδειών λειτουργίας περιπτέρων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Χώρας, καθώς και τη δυνατότητα προσφυγής των αναπήρων και θυμάτων πολέμου κατά αποφάσεων των Νομαρχών στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 1044/1971, όπως τροποποιήθηκε η αρμοδιότητα της χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης περιπτέρου στην Περιφέρεια περιήλθε στους κατά τόπους διορισμένους Νομάρχες με εισήγηση Επιτροπής που λειτουργούσε στη Νομαρχία και για την περιοχή της τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, η εν λόγω άδεια εχορηγείτο με απόφαση του Αρχηγού των Ενόπλων Δυνάμεων μετά από εισήγηση Επιτροπής, η οποία λειτουργούσε στη ΔΕΠΑΘΑ.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 1416/1984 οι παραχωρήσεις αδειών περιπτέρων και για την Περιφέρεια και για την περιοχή τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, περιήλθαν στην αρμοδιότητα των Διορισμένων Νομαρχών, μετά από εισηγήσεις του αρμόδιου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου και της οικείας οργάνωσης των αναπήρων.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 28 του ν.δ. 1044/1971 κατά των αποφάσεων των Νομαρχών που αφορούν παραχω-

ρήσεις, μισθώσεις περιπτέρων – κυλικείων και αδειών λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων επιτρέπεται σε κάθε ενδιαφερόμενο προσφυγή για παράβαση νόμου ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών.

Μετά την έναρξη ισχύος του ν. 2218/1994 (άρθρο 18 παρ. 12 και 13) ορίζεται «κατά των αποφάσεων του Νομάρχη επιτρέπεται σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον προσφυγή για παράβαση νόμου στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Επίσης κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον Υπουργό για παράβαση νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών».

Με το ν. 2839/2000 (το άρθρο 7 παρ. 7) δεν χωρεί προσφυγή για παράβαση νόμου ενώπιον του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας του άρθρου 18 παρ. 13 του ν. 2218/1994.

Μετά τη δημοσίευση του ανωτέρω νόμου, δημιουργήθηκαν όπως είναι φυσικό προβλήματα όσον αφορά τις προσφυγές που υποβάλλονταν ενώπιον του ΥΕΘΑ κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμ. Περιφέρειας. Η ΔΕΠΑΘΑ προασπίζοντας τα συμφέροντα των αναπήρων πολέμου και το κύρος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ζήτησε για το θέμα αυτό γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με την υπ' αριθμ. 640/2000 γνωμοδότησή του απεφάνθη ότι διατηρείται σε ισχύ η δυνατότητα άσκησης προσφυγής των αδικηθέντων αναπήρων ενώπιον του ΥΕΘΑ και επιπλέον, ότι η διαδικασία περί χορηγήσεως αδειών λειτουργίας και εκμετάλλευσης περιπτέρου ανήκει ανέκαθεν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και εξακολουθεί να ανήκει σε αυτό, ασκούμενη όχι από τον αιρετό Νομάρχη αλλά από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, ο οποίος είναι πλέον ο αντιπρόσωπος της Κεντρικής Διοίκησης στην Περιφέρεια.

Μετά το θέμα που ανέκυψε με τη γνωμοδότηση αυτή περί μη αρμοδιότητας του Νομάρχη, το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έγγραφό του γνώρισε στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Χώρας ότι εξακολουθούν να ασκούν τη διαδικασία χορηγήσεως αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και αδειών λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων, μέχρι νομοθετικής ρύθμισης του θέματος, όπως είχε καθορισθεί με σχετική απόφαση του ΥΠΕΣΔΔΑ. Με την ύπαρξη αυτού του νομοθετικού κενού, υπεβλήθησαν αιτήσεις ακυρώσεως κατά αποφάσεων Νομαρχών από θιγόμενους ενδιαφερομένους και έχουν εκδοθεί αποφάσεις Διοικητικών Δικαστηρίων, με τις οποίες έχουν κριθεί άκυρες αποφάσεις Νομαρχών.

Μετά τα παραπάνω η διαδικασία χορηγήσεως αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και αδειών λιανικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων εξακολουθούσε να ασκείται από τις Νομαρχίες με δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεών τους στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και στη συνέχεια στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης το έτος 2004 ζήτησε γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το εάν η αρμοδιότητα προς χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων – κυλικείων στους αναπήρους και στα θύματα πολέμου μπορεί να ασκείται από τον αιρετό Νομάρχη, μετά την

υπ' αριθμ. 640/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με την υπ' αριθμ. 267/2004 γνωμοδότησή του, η οποία έγινε αποδεκτή από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Άμυνας (υπ' αριθμ. 43247/18.8.2004 κοινή απόφαση) απεφάνθη ότι ο αιρετός Νομάρχης στο πλαίσιο της διοίκησης τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου είναι αρμόδιος για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και αδειών πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων στους αναπήρους πολέμου και λοιπές κατηγορίες δικαιούχων του ν.δ. 1044/1971. Επίσης κάθε σχετική απόφαση του Νομάρχη υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας κατόπιν ασκήσεως ειδικής διοικητικής προσφυγής αποκλειστικά ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Επίσης το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ζήτησε γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, εάν μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 267/2004 γνωμοδότησης της Ολομέλειας και με δεδομένο ότι η ειδική διοικητική προσφυγή κατά της αποφάσεως του Νομάρχη ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, εξακολουθεί μετά την ισχύ του άρθρου 7 του ν. 2839/2000 να παρέχεται δυνατότητα προσφυγής κατά της αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Κατόπιν του ερωτήματος αυτού εξεδόθη η υπ' αριθμ. 526/2004 γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Άμυνας την 12.11.2004, και το οποίο γνωμοδότησε ότι μετά την ισχύ του άρθρου 7 (παρ. 2) του ν. 2839/2000 έχει πλέον σιωπηρώς καταργηθεί η διάταξη του άρθρου 28 του ν.δ. 1044/1971 και ως εκ τούτου δεν παρέχεται δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, για θέματα που άπτονται με τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

Μετά τις παραπάνω γνωμοδοτήσεις δημιουργήθηκαν δύο προβλήματα:

α. Με το θέμα των αρμοδιοτήτων παραχώρησης περιπτέρων, οι ενδιαφερόμενοι αμφισβητούν πολλές φορές την αρμοδιότητα της Νομαρχίας για παραχωρήσεις περιπτέρων κ.λπ., με αποτέλεσμα να προσφεύγουν στα διοικητικά δικαστήρια και ήδη έχουν εκδοθεί αποφάσεις που ακυρώνουν αποφάσεις Νομαρχών.

β. Για την κατάργηση δυνατότητας προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας διαμαρτυρήθηκαν έντονα οι αναπηρικές οργανώσεις και κυρίως η Εθνική Γενική Συνομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε.), η οποία αντιπροσωπεύει ως γνωστόν την ευαίσθητη τάξη των αναπήρων και θυμάτων πολέμου (5.000 ανάπηροι και 15.000 θύματα πολέμου) και οι οποίοι θεωρούν το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας τον φυσικό τους φορέα για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, αποφεύγοντας έτσι πολλές φορές την προσφυγή τους στα διοικητικά δικαστήρια.

Στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου ρυθμίζεται το θέμα του οργάνου χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης περι-

πτέρων – κυλικίων στους αναπήρους πολέμου και λοιπούς δικαιούχους και η διατήρηση του δικαιώματος προσφυγής στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Ειδικότερα:

Στο άρθρο 1 καθορίζεται ότι οι παραχωρήσεις των αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων, αδειών λιανικής πώλησης σιγαρέτων, μετατοπίσεις περιπτέρων κ.λπ., εκδίδονται από τον οικείο Νομάρχη, διότι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ασχολούνται με το αντικείμενο αυτό μέχρι σήμερα, υπάρχει η σχετική εμπειρία και διαθέτουν το απαραίτητο προσωπικό, επιπλέον δε, για τους ενδιαφερόμενους αποφεύγεται η ταλαιπωρία με μετακινήσεις τους σε έδρες των Περιφερειών. Επιπροσθέτως, καθορίζεται ρητώς ότι η Απόφαση του οικείου Νομάρχη εκδίδεται μετά από εισήγηση και της οικείας οργάνωσης των δικαιούχων, διότι οι κατηγορίες των αναπήρων δικαιούχων σήμερα έχουν διευρυνθεί.

Δια της θεσπιζόμενης διαδικασίας διατηρείται το δικαίωμα προσφυγής στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και μόνο, και αποκλείεται η προσφυγή στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας.

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση δεν προκαλείται επιβάρυνση σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Με το άρθρο 87 καθορίζονται οι διατάξεις που καταργούνται επειδή ρυθμίζονται εκ νέου ή με διαφορετικό τρόπο στο νόμο αυτόν.

Με το άρθρο 88 καθορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου αυτού.

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Γ. Αλογοσκούφης
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Π. Μολυβιάτης	Σπ. Σπηλιωτόπουλος
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Μ. Γιαννάκου	Ν. Κακλαμάνης
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Αν. Παπαληγούρας	Μ. - Γ. Λιάπης
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Γ. Βουλγαράκης	Εμ. Κεφαλογιάννης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ****Άρθρο 1****Υπόχρεοι σε στράτευση**

1. Όλοι οι Έλληνες, από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο διανύουν το δέκατο ένατο έτος μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, έχουν υποχρέωση στράτευσης στις Ένοπλες Δυνάμεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Για την κάλυψη των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων σε περίοδο επιστράτευσης, πολέμου ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, είναι δυνατό, με διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ-ΣΕΑ), στην οποία καθορίζεται και η διάρκεια της στρατιωτικής υποχρέωσης, να καλούνται ονομαστικά για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις άτομα, έστω και αν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, ανεξάρτητα από τη στρατολογική τους κατάσταση και την κατηγορία της σωματικής τους ικανότητας. Σε αυτούς μπορεί να απονέμεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των ειδικών νόμων, βαθμός εφέδρου αξιωματικού. Όσοι δεν κατατάσσονται εμπρόθεσμα κηρύσσονται ανυπότακτοι και υπέχουν τις προβλεπόμενες για τους ανυπότακτους συνέπειες.

Άρθρο 2**Γενικές έννοιες και ορισμοί**

1. Στρατεύσιμοι καλούνται οι υπόχρεοι σε στράτευση, οι οποίοι βρίσκονται νόμιμα έξω από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, χωρίς να έχουν εκπληρώσει τη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωσή τους.

2. Οπλίτες καλούνται όσοι έχουν καταταγεί και υπηρετούν στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων για εκπλήρωση στρατεύσιμης και τυχόν πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης.

3. Πρότακτοι οπλίτες καλούνται όσοι κατατάσσονται στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, πριν από την πρόσκληση της κλάσης τους, για την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσής τους.

4. Εθελοντές οπλίτες καλούνται όσοι κατατάσσονται εθελοντικά στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, σύμφωνα με τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

5. Έφεδροι οπλίτες καλούνται οι οπλίτες, οι οποίοι, μετά την εκπλήρωση της στρατεύσιμης και της τυχόν πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσής τους, συνεχίζουν να υπηρετούν στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, για εκπλήρωση εφεδρικής στρατιωτικής υποχρέωσης.

6. Έφεδροι καλούνται όσοι είναι γραμμένοι στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων. Όσοι από αυτούς κατατάσσονται για εκπλήρωση εφεδρικής στρατιωτικής υποχρέωσης καλούνται οπλίτες από την εφεδρεία.

7. Πραγματική στρατιωτική υπηρεσία για την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων είναι το χρονικό διάστημα που απομένει, αν, από τη συνολική διάρκεια υπηρεσίας στις Ένοπλες Δυνάμεις, αφαιρεθεί το χρονικό διάστημα των ειδικών καταστάσεων του άρθρου 42 του παρόντος νόμου.

8. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου:

α. Τέκνα θεωρούνται όσα γεννήθηκαν από γάμο και όσα νομιμοποιήθηκαν ή αναγνωρίστηκαν ή υιοθετήθηκαν.

β. Τα θετά τέκνα λογίζονται ως τέκνα μόνο των θετών γονέων, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης της υποπαραγράφου α΄ του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.

γ. Αδέλφια θεωρούνται όσα προέρχονται από τους ίδιους γονείς ή από κοινό πατέρα ή μητέρα.

δ. Από αδελφούς που γεννήθηκαν την ίδια ημερομηνία, μεγαλύτερος είναι αυτός που γεννήθηκε πρώτος.

ε. Χηρεία είναι η κατάσταση που δημιουργήθηκε και υφίσταται για έναν σύζυγο εξαιτίας θανάτου του άλλου. Αυτή παύει να υφίσταται με την τέλεση μεταγενέστερου γάμου από τον επιζώντα σύζυγο.

στ. Ο υπολογισμός των προθεσμιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ζ. Στρατολογική κλάση είναι ο αριθμός που προκύπτει από την πρόσθεση του αριθμού είκοσι ένα στο έτος γέννησης με το οποίο ο καθένας είναι γραμμένος στο μητρώο αρρένων.

η. Σώματα είναι η Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα και το Λιμενικό Σώμα. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού ως Σώματα επίσης χαρακτηρίζονται και άλλες δημόσιες υπηρεσίες με στρατιωτική οργάνωση, οι οποίες δεν υπάγονται στις Ένοπλες Δυνάμεις, ούτε στα Σώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής.

θ. Ως άγνοια νοείται ο χρόνος της αυθαίρετης απουσίας στρατιωτικού, έτσι όπως καθορίζεται από τις κατά περίπτωση περί λιποταξίας διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

ι. Οι έννοιες «στράτευμα», «κληρωτός», «εγκύμναση ή μειωμένη θητεία» και «πρόσθετη στρατιωτική υπηρεσία» που συναντώνται σε νόμους, κανονιστικές ή διοικητικές πράξεις, είναι ταυτόσημες αντίστοιχα με τις έννοιες «ένοπλες δυνάμεις», «οπλίτης», «μειωμένη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση» και «πρόσθετη στρατιωτική υποχρέωση» του παρόντος νόμου.

ια. Η ενηλικίωση επέρχεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ιβ. Η οικογενειακή κατάσταση αποδεικνύεται με πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο δήμο ή την αρμόδια κοινότητα ή με επίσημα έγγραφα ξένου κράτους και η ιδιότητα του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού από πιστοποιητικό της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής.

ιγ. Η χρονική διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης και του πιστοποιητικού μόνιμου κάτοικου εξωτερικού καθορίζεται σε δίμηνη και εξαμήνη αντίστοιχα από την ημερομηνία έκδοσής τους.

Άρθρο 3**Ηλικία**

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου η ηλικία προκύπτει από το έτος γέννησης με το οποίο κάθε Έλληνας είναι γραμμένος στο μητρώο αρρένων δήμου ή κοινότητας. Η 1η Ιανουαρίου του έτους με το οποίο καθένας είναι γραμμένος στο μητρώο αρρένων, λογίζεται ως ημερομηνία γέννησης και αρχή του έτους, η δε 31η Δεκεμβρίου ως τέλος αυτού.

2. Διόρθωση του έτους γέννησης με το οποίο κάθε Έλ-

ληνας είναι γραμμένος στο μητρώο αρρένων επιτρέπεται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου είτε αν το έτος αυτό δεν είναι σύμφωνο με τη ληξιαρχική πράξη που έχει συνταχθεί εντός ενενήντα ημερών από τη γέννηση είτε αν αποδεικνύεται με επίσημα στοιχεία ότι έγινε εσφαλμένος καθορισμός του από την αρμόδια αρχή είτε αν η καταχώρισή του έγινε εσφαλμένα από το αρμόδιο όργανο. Με την αίτηση για διόρθωση του έτους γέννησης υποβάλλεται ληξιαρχική πράξη γέννησης ή ανάλογο πιστοποιητικό ξένης κρατικής αρχής και τυχόν άλλα επίσημα αποδεικτικά στοιχεία. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο μία φορά μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή οποτεδήποτε μετά την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής του υποχρέωσης ή τη νόμιμη απαλλαγή του από αυτή.

3. Για τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους της ηλικίας, λαμβάνεται υπόψη το έτος γέννησης που αναγράφεται στο μητρώο αρρένων, πριν την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης.

4. Δεν επιτρέπεται διόρθωση ηλικίας ατόμων που διατελούν σε ανυποταξία ή λιποταξία. Στις περιπτώσεις αυτές το αίτημα απορρίπτεται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

5. Επί των αιτημάτων διόρθωσης της ηλικίας αποφαίνεται ο οικείος νομάρχης, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν.δ. 4239/1962 (ΦΕΚ 126 Α' /11.8.1962) δεν θίγονται.

Άρθρο 4

Έκταση εφαρμογής διατάξεων

1. Οι έφεδροι αξιωματικοί, οι δόκιμοι έφεδροι και οι επίκουροι αξιωματικοί, οι μόνιμοι και οι εθελοντές οπλίτες, οι επαγγελματίες οπλίτες, οι οπλίτες βραχείας ανακατάταξης και οι σπουδαστές των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ) και των Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ) διέπονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται ανάλογα και για όσους υπηρετούν στα Σώματα ή φοιτούν σε παραγωγικές σχολές αυτών ή ανήκουν ή έχουν διατεθεί στην εφεδρεία τους.

3. Οι πρότακτοι οπλίτες διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν για τους οπλίτες.

4. Για τη στράτευση των Ελληνίδων ισχύουν οι διατάξεις του ειδικού γι' αυτές νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΚΡΙΣΗ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 5

Διακρίσεις της στρατιωτικής υποχρέωσης

1. Η στρατιωτική υποχρέωση διακρίνεται σε στρατεύσιμη, σε εφεδρική και σε πρόσθετη.

2. Η στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση διακρίνεται σε πλήρη και σε μειωμένη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση.

3. Όσοι λόγω των θρησκευτικών ή ιδεολογικών τους

πειποιθήσεων αρνούνται να εκπληρώσουν τη στρατιωτική τους υποχρέωση, υποχρεούνται να εκπληρώσουν άπλη στρατιωτική υποχρέωση ή εναλλακτική υπηρεσία. Γι' αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου Ι' του παρόντος νόμου.

4. Η εφεδρική στρατιωτική υποχρέωση εκπληρώνεται από τους έφεδρους οπλίτες και τους οπλίτες από την εφεδρεία.

5. Πρόσθετη στρατιωτική υποχρέωση επιβάλλεται για παράβαση ή μη τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του.

Άρθρο 6

Διάρκεια στρατιωτικής υποχρέωσης

1. Η διάρκεια της πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης είναι εικοσιτετράμηνη και της μειωμένης εννεάμηνη ή εξάμηνη.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιτρέπεται η κατά κλάσεις ή κατηγορίες απόλυση οπλιτών από τις Ένοπλες Δυνάμεις και πριν από τη συμπλήρωση της πλήρους ή της εννεάμηνης ή της εξάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, όχι όμως πριν να συμπληρωθεί τουλάχιστον το ένα τέταρτο της πλήρους, το ένα τρίτο της εννεάμηνης και το ήμισυ της εξάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

3. Η διάρκεια της εφεδρικής στρατιωτικής υποχρέωσης των εφέδρων οπλιτών και των οπλιτών από την εφεδρεία εξαρτάται από τις υπηρεσιακές ανάγκες και καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

4. Η διάρκεια της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες για κάθε παράβαση ή μη τήρηση υποχρέωσης που καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του.

Άρθρο 7

Μειωμένη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση

1. Μεταφέρονται στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, εφόσον επιθυμούν, οι παρακάτω κατηγορίες οπλιτών:

α. Εξάμηνης διάρκειας:

(1) Όλοι οι αδελφοί από έξι ή περισσότερα ζώντα αδέλφια, καθώς και ο μόνος ή μεγαλύτερος αδελφός από πέντε ζώντα αδέλφια.

(2) Ο μόνος ή μεγαλύτερος γιος του οποίου και οι δύο γονείς είναι ανίκανοι για κάθε εργασία ή έχουν πεθάνει.

(3) Ο πατέρας δύο ζώντων τέκνων.

(4) Όσοι έχουν σύζυγο ανίκανη για κάθε εργασία.

(5) Οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού.

(6) Όσοι υπηρέτησαν ενόπλιως με στρατιωτική ιδιότητα σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις άλλου κράτους, πλην συμμαχικού ή μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

(7) Όσοι, μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού πέμ-

που έτους της ηλικίας τους, αποκτούν την Ελληνική Ιθαγένεια με πολιτογράφηση ή εγγράφονται σε μητρώα αρρένων ως αδήλωτοι, επειδή απέκτησαν την Ελληνική Ιθαγένεια λόγω γέννησής τους στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3284/2004 (ΦΕΚ Α' 217).

β. Εννεάμηνης διάρκειας:

(1) Οι δυο μεγαλύτεροι αδελφοί από τέσσερα ζώντα αδέρφια, καθώς και ο δεύτερος αδελφός από πέντε ζώντα αδέρφια.

(2) Ο μόνος ή μεγαλύτερος αδελφός από τρία ζώντα αδέρφια.

(3) Ο μόνος ή μεγαλύτερος γιος γονέα που είναι ανίκανος για κάθε εργασία ή έχει συμπληρώσει το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του ή διατελεί σε χηρεία.

(4) Ο μόνος ή μεγαλύτερος γιος θανόντος γονέα ή άγαμης μητέρας.

(5) Ο πατέρας ενός ζώντος τέκνου.

2. Οι στρατεύσιμοι μεταφέρονται στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, εφόσον με τη μεταφορά τους δεν απομένει υποχρέωση παραπέρα εκπλήρωσης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης και τυχόν πρόσθετης.

3. Όσοι διατελούν σε ανυποταξία, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου μετά τη διακοπή της ανυποταξίας και εφόσον με τη μεταφορά τους δεν απομένει υποχρέωση παραπέρα εκπλήρωσης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης και τυχόν πρόσθετης απολύονται. Οι λιποτάκτες υπάγονται στις ίδιες διατάξεις μετά τη διακοπή της λιποταξίας τους.

4. Η μεταφορά στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης δεν ανακαλείται, αν μετά την υποβολή του αιτήματος εκλείψουν οι σχετικοί λόγοι.

5. Στις περιπτώσεις (1) και (2) της υποπαραγράφου α' της παραγράφου 1 και στις περιπτώσεις (1), (2), (3) και (4) της υποπαραγράφου β' της ίδιας παραγράφου του άρθρου αυτού, αν ο περιγραφόμενος ως δικαιούχος είναι ανίκανος για κάθε εργασία, το δικαίωμα της μεταφοράς μεταβιβάζεται στον αμέσως επόμενο ικανό για εργασία αδελφό. Δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση του δικαιώματος μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι έχουν ασκήσει το δικαίωμα αυτό και έχουν ήδη εκπληρώσει μειωμένη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση.

6. Οι έφεδροι αξιωματικοί, οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και οι επίκουροι αξιωματικοί δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 8

Διαδικασία – δικαιολογητικά για την υπαγωγή στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης

Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 του νόμου αυτού, καθορίζονται τα ακόλουθα:

α. Τέκνα που υιοθετήθηκαν μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου έτους της ηλικίας τους, λογίζονται ως τέκνα μόνο των φυσικών τους γονέων.

β. Τέκνα άγαμης μητέρας είναι όσα γεννήθηκαν από μητέρα που δεν έχει συνάψει γάμο και εξακολουθεί να είναι άγαμη. Ομοίως, ως τέκνα άγαμης μητέρας θεωρούνται και όσα γεννήθηκαν εκτός γάμου από διαζευγμένη μητέρα, η οποία συνεχίζει να διατελεί σε διάζευξη.

γ. Η ηλικία της Ελληνίδας υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού και προκύπτει από τα δημοτολόγια.

δ. Η συμπλήρωση συγκεκριμένου έτους ηλικίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ε. Η κήρυξη προσώπου σε αφάνεια επιφέρει τα ίδια αποτελέσματα με το θάνατο και αποδεικνύεται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου.

στ. Η ανικανότητα για εργασία γονέα, αδελφού και συζύγου πρέπει να οφείλεται σε λόγους υγείας. Δεν θεωρούνται ανίκανοι για κάθε εργασία όσοι ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα ή εργασία.

ζ. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 7 προβλέπεται ως προϋπόθεση μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης η ανικανότητα για κάθε εργασία γονέα, αδελφού ή συζύγου, ο αιτών τη μεταφορά υποχρεούται να υποβάλει στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, εκτός των δικαιολογητικών της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του νόμου αυτού και υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο φερόμενος ως ανίκανος για κάθε εργασία γονέας, αδελφός ή σύζυγος δηλώνει ότι δεν ασκεί κάποιο επάγγελμα ή εργασία και τους λόγους υγείας που επικαλείται. Αν από τη δήλωση αυτή ή από άλλα επίσημα έγγραφα προκύπτει ότι το πρόσωπο αυτό ασκεί επάγγελμα ή εργασία δεν παραπέμπεται σε υγειονομική επιτροπή και το αίτημα των ενδιαφερόμενων απορρίπτεται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

η. Αρμόδια για την κρίση της ανικανότητας ή μη για κάθε εργασία όσων επικαλούνται ανικανότητα για εργασία είναι η πλησιέστερη στον τόπο διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς. Ειδικά για τους διαμένοντες στο νομό Αττικής, αρμόδια είναι η Επιτροπή Απαλλαγών Αθηνών (ΕΑΑ) ή η Ανωτάτη Ναυτικού Υγειονομική Επιτροπή (ΑΝΥΕ) ή η Ανωτάτη Αεροπορική Υγειονομική Επιτροπή (ΑΑΥΕ), εφόσον ο αιτών τη μεταφορά στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης ανήκει στο Στρατό Ξηράς, στο Πολεμικό Ναυτικό ή στην Πολεμική Αεροπορία αντίστοιχα.

θ. Η παραπομπή στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή των κατά το άρθρο 7 επικαλουμένων ανικανότητα για κάθε εργασία γίνεται με έγγραφο του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου. Σε αυτό επισυνάπτεται αντίγραφο φύλλου μητρώου (ΑΦΜ), μόνο για τους άρρενες παραπεμπόμενους που δεν έχουν συμπληρώσει κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, προκειμένου να κριθεί και η σωματική τους ικανότητα για στράτευση. Σε περίπτωση που οι παραπεμπόμενοι διατελούν σε αναβολή για λόγους υγείας ή έχουν κριθεί ακατάλληλοι για στράτευση (1/5) κρίνεται ταυτόχρονα και η σωματική τους ικανότητα για στράτευση.

ι. Η εκ νέου παραπομπή προς εξέταση όσων δεν έχουν κριθεί ανίκανοι για κάθε εργασία επιτρέπεται μόνο εφόσον από νεότερα επίσημα στοιχεία νοσοκομείων του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή νοσηλευτικών ιδρυμάτων του εξωτερικού προκύπτει χειροτέρευση της κατάστασης της υγείας τους.

ια. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαπιστούμενη από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή ανικανότητα για κάθε εργασία γονέα, αδελφού ή συζύγου είναι πρόσκαιρη, γίνεται υποχρεωτικά σχετική μνεία στη γνωμάτευση με ταυτόχρονο προσδιορισμό της πιθανής χρονικής της

διάρκειας και οι αιτούντες μεταφέρονται στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, μόνο εφόσον η ανικανότητα υφίσταται κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης και προβλέπεται να διαρκέσει πέραν της ημερομηνίας που αυτοί συμπληρώνουν το χρόνο πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, που καθορίζεται για την οριστική απόλυση των οπλιτών πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων στον οποίο ανήκουν.

ιβ. Κατά των διοικητικών πράξεων των στρατολογικών γραφείων με τις οποίες απορρίπτονται αιτήματα με βάση γνωματεύσεις των πρωτοβάθμιων υγειονομικών επιτροπών οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή. Στην περίπτωση αυτή αρμόδια για την εξέταση σε δεύτερο βαθμό είναι η, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αμέσως ανώτερη στην ιεραρχική κλίμακα υγειονομική επιτροπή του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιτροπή που εξέδωσε την αρχική γνωμάτευση και συγκεκριμένα, η Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (ΑΣΥΕ), η Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή Ναυτικού (ΑΥΕΝ) και η Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή Αεροπορίας (ΑΥΕΑ), όταν η απορριπτική γνωμάτευση έχει εκδοθεί από επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς, την Ανωτάτη Ναυτικού Υγειονομική Επιτροπή (ΑΝΥΕ) ή την Ανωτάτη Αεροπορίας Υγειονομική Επιτροπή (ΑΑΥΕ) αντίστοιχα.

ιγ. Οι οπλίτες που επιθυμούν να μεταφερθούν στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης εξάμηνης διάρκειας ως μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, πρέπει να έχουν την ιδιότητα αυτή κατά την ημερομηνία κατάταξής τους στις Ένοπλες Δυνάμεις. Όσοι από αυτούς διατελούσαν σε αναβολή κατάταξης ως μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού και η αναβολή τους διακόπηκε για οποιονδήποτε λόγο, δικαιούνται να μεταφερθούν στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης εξάμηνης διάρκειας, εφόσον έχουν καταταγεί εμπρόθεσμα στις Ένοπλες Δυνάμεις εξαιτίας της διακοπής. Η απόκτηση και η διατήρηση ή μη της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του παρόντος νόμου.

ιδ. Η ένοπλη υπηρεσία σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις άλλου κράτους αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα της αρμόδιας υπηρεσίας του οικείου κράτους. Από τα έγγραφα αυτά πρέπει να προκύπτει η συνολική διάρκεια του χρόνου υπηρεσίας με στρατιωτική ιδιότητα, οι ημερομηνίες κατάταξης και απόλυσης, οι τυχόν ενδιάμεσες απολύσεις και επανακατατάξεις, καθώς και ο βαθμός και οι ειδικότητες που αποκτήθηκαν στις τακτικές ένοπλες δυνάμεις του ξένου κράτους.

ιε. Η ημερομηνία και ο τρόπος απόκτησης της Ελληνικής Ιθαγένειας, καθώς και η εγγραφή στα μητρώα αρρένων μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας, προκύπτουν από έγγραφα της αρμόδιας αρχής του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή της αρμόδιας περιφέρειας ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

ιστ. Εφόσον οι παραπεμπόμενοι αδυνατούν για λόγους υγείας να μεταβούν στην έδρα της υγειονομικής επιτροπής προς εξέταση της ικανότητάς τους για κάθε εργασία, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 37 του παρόντος νόμου.

ιζ. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού

Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 7 και 8 του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΡΡΕΝΩΝ – ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Άρθρο 9

Καταγραφή και στρατολογική παρακολούθηση των υπόχρεων σε στράτευση

1. Η καταγραφή όλων των αρρένων Ελλήνων γίνεται από τα στρατολογικά γραφεία και τις λοιπές στρατολογικές υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων, με βάση τα μητρώα αρρένων, τα προξενικά μητρώα και τους στρατολογικούς πίνακες που συντάσσονται, τηρούνται και ενημερώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ειδικού νόμου.

2. Η διαδικασία της καταγραφής και της χειρογραφικής ή μηχανογραφικής στρατολογικής παρακολούθησης των αρρένων Ελλήνων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ή, όπου απαιτείται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 10

Δελτία και δικαιολογητικά απογραφής

1. Οι στρατεύσιμοι υποχρεούνται να συμπληρώνουν δελτία απογραφής, στα οποία αναγράφουν με ακρίβεια τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση της στράτευσης και να καταθέτουν τα σχετικά δικαιολογητικά ή αποδεικτικά έγγραφα.

2. Όσοι παραβαίνουν τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, υπέχουν, εκτός των προβλεπόμενων ποινικών συνεπειών, τις παρακάτω πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις:

α. Ένα μήνα, όσοι υποβάλλουν εκπρόθεσμα το δελτίο απογραφής.

β. Δύο μήνες, όσοι δεν υποβάλλουν δελτίο απογραφής.

γ. Τρεις μήνες, όσοι αναγράφουν στο δελτίο απογραφής ανακριβή στοιχεία ή καταθέτουν ανακριβή δικαιολογητικά.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα στοιχεία που αναγράφονται στα δελτία απογραφής, ο τρόπος συμπλήρωσης, οι προθεσμίες και οι υπηρεσίες κατάθεσης, η διαδικασία τήρησης, διακίνησης και χειρογραφικής ή μηχανογραφικής επεξεργασίας τους, καθώς και ο τρόπος αναζήτησης όσων δεν κατέθεσαν δελτίο απογραφής και τα δικαιολογητικά ή αποδεικτικά έγγραφα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 11**Κρίση της ικανότητας για στράτευση πριν από την πρόσκληση για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις**

1. Όσοι στρατεύσιμοι καταθέτουν με το δελτίο απογραφής ιατρικά δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτουν σημαντικά προβλήματα υγείας, παραπέμπονται από τα αρμόδια στρατολογικά γραφεία στην πλησιέστερη στον τόπο διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς, για υγειονομική εξέταση και κρίση της σωματικής τους ικανότητας. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, οι προθεσμίες παραπομπής – παρουσίασης, οι υποχρεώσεις των παραπεμπόμενων και οι συνέπειες μη τήρησής τους, οι υποχρεώσεις των στρατολογικών γραφείων και των επιτροπών απαλλαγών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 14 εφαρμόζονται αναλογικά στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 12**Κατανομή στρατευσίμων στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων – Μεταφορά από έναν κλάδο σε άλλο**

1. Μετά τη συγκέντρωση των δελτίων απογραφής οι στρατεύσιμοι κατανέμονται αριθμητικά και ονομαστικά στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, με διαταγή της Διεύθυνσης Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας. Η περαιτέρω κατανομή και επιλογή σε όπλα, σώματα, υπηρεσίες και ειδικότητες γίνονται από τις διευθύνσεις στρατολογικού των γενικών επιτελείων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΓΕ) και δε δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο χρόνος, η διαδικασία και τα κριτήρια αριθμητικής και ονομαστικής κατανομής των στρατευσίμων στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων.

3. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά από κλάδο σε κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων στρατευσίμων που έχουν κατανεμηθεί. Κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνεται μεταφορά στρατευσίμων, εφόσον επιβάλλεται για την κάλυψη σοβαρών υπηρεσιακών αναγκών ή για την αξιοποίηση ειδικών προσόντων και γνώσεων αυτών. Για τη μεταφορά, υποβάλλεται στη Διεύθυνση Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο ή από τους στρατεύσιμους αίτηση με επίσημες βεβαιώσεις, που πιστοποιούν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν μετά την αρχική κατανομή και τη στρατολογική τους κατάσταση. Η Διεύθυνση Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας υποβάλλει στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας για λήψη απόφασης, περιοδικά ή και εκτάκτως όταν απαιτείται, προτάσεις για τη μεταφορά στρατευσίμων από έναν κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων σε άλλο. Η μεταφορά από κλάδο σε κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων δεν επιτρέπεται για όσους καλούνται για κατάταξη ως ανυπότακτοι, ανεξάρτητα αν έχει συντελεσθεί διακοπή της ανυποταξίας.

4. Οι πτυχιούχοι των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού

(ΑΕΝ) μεταφέρονται αυτεπάγγελα στο Πολεμικό Ναυτικό με πράξη του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου μέχρι και την προηγούμενη της ημερομηνίας που υποχρεούνται για κατάταξη ή επανακατάταξη, εφόσον δεν είχαν κατανεμηθεί στον κλάδο αυτόν. Σε περίπτωση επανακατάταξης, η μεταφορά επιτρέπεται μόνο, εάν δεν έχουν συμπληρώσει πραγματική στρατιωτική υπηρεσία ενός μήνα.

5. Η διαδικασία της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και για όσους καλούνται για κατάταξη ως ανυπότακτοι, εφόσον έχει προηγηθεί διακοπή της ανυποταξίας. Μεταγενέστερη κήρυξη σε ανυποταξία δεν επηρεάζει προγενέστερη μεταφορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ – ΑΝΑΒΟΛΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ****Άρθρο 13****Απαλλαγή από τη στράτευση**

1. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης οι παρακάτω κατηγορίες στρατευσίμων και οπλιτών:

α. Όσοι κρίνονται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές ή συμβούλια των Ενόπλων Δυνάμεων ακατάλληλοι για στράτευση, για λόγους υγείας.

β. Όσοι καταδικάζονται αμετάκλητα από οποιοδήποτε ποινικό δικαστήριο σε κάθειρξη ή σε ποινή που για τους στρατιωτικούς συνεπάγεται καθαίρεση και το έγκλημα για το οποίο καταδικάστηκαν δεν έχει αμνηστευθεί, ούτε έχει επακολουθήσει χάρη ή παραγραφή της ποινής με άρση των συνεπειών της καταδίκης.

γ. Ο πατέρας τριών ή περισσότερων ζώντων τέκνων, εφόσον επιθυμεί.

δ. Ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος γονέων που έχουν πεθάνει, ο οποίος έχει έναν τουλάχιστον άγαμο και ανήλικο ή άγαμο και ανίκανο για κάθε εργασία αδελφό ή αδελφή, εφόσον επιθυμεί.

ε. Ο χήρος πατέρας ενός τουλάχιστον ζώντος ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία άγαμου τέκνου, εφόσον επιθυμεί.

στ. Ο πατέρας ενός τουλάχιστον ζώντος ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία άγαμου τέκνου, ο οποίος έχει σύζυγο ανίκανη για κάθε εργασία, εφόσον επιθυμεί.

ζ. Οι αλλοδαποί που μονάζουν στην περιοχή του Αγίου Όρους και αποκτούν την Ελληνική Ιθαγένεια με την πρόσληψή τους ως δόκιμοι ή μοναχοί, κατ' επιταγή της παραγράφου 1 του άρθρου 105 του Συντάγματος της Ελλάδας.

2. Οι ανυπότακτοι και οι λιποτάκτες υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού μετά τη διακοπή της ανυποταξίας ή της λιποταξίας τους, αντίστοιχα.

3. Οι υπαγόμενοι στις διατάξεις της παραγράφου 1 α του παρόντος άρθρου υπέχουν στρατιωτικές υποχρεώσεις, εφόσον, πριν από τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους, παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της απαλλαγής. Στις γνωματεύσεις ακαταλληλότητας των αρμόδιων υγειονομικών επιτροπών ή συμβουλίων αναγράφεται υποχρεωτικά αν υπάρχει πιθανότητα ή όχι βελτίωσης ή ίασης της παθήσεως. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδί-

δεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται η διαδικασία και ο χρόνος της αυτεπάγγελτης παραπομπής για επανεξέταση της σωματικής ικανότητας ορισμένων ή όλων των απαλλαγέντων από τη στράτευση, περιοδικά ανά πενταετία ή έκτακτα κατά την κρίση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι υποχρεώσεις των παραπεμπομένων και οι συνέπειες της μη τήρησής τους, οι υποχρεώσεις των στρατολογικών γραφείων και των υγειονομικών επιτροπών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής στις διατάξεις της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού αποδεικνύεται με αντίγραφο της σχετικής αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης και με βεβαίωση του αρμόδιου δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με την οποία βεβαίωση πρέπει να πιστοποιείται ότι το έγκλημα για το οποίο καταδικάστηκαν δεν έχει αμνηστευτεί, ούτε έχει επακολουθήσει χάρη ή παραγραφή της ποινής με άρση των συνεπειών της καταδίκης. Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται με μέριμνα των ενδιαφερομένων ή μπορούν να ζητηθούν αυτεπάγγελα από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, κατόπιν εγγράφου αιτήματός του προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

5. Η υπαγωγή των αναφερομένων στις διατάξεις των υποπαραγράφων γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου γίνεται με την προσκόμιση πιστοποιητικού δήμου ή κοινότητας, από το οποίο προκύπτει η οικογενειακή τους κατάσταση και όσον αφορά στην κρίση ανικανότητας για εργασία ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.

6. Οι στρατεύσιμοι που είναι θρησκευτικοί λειτουργοί, μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί γνωστής θρησκείας, πλην της περιπτώσεως της υποπαραγράφου ζ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση στράτευσης.

7. Σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δε δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να αναστέλλεται η εφαρμογή διατάξεων του άρθρου αυτού για κατηγορίες απαλλασσομένων και να διακόπτεται η απαλλαγή τους.

Άρθρο 14

Αναβολή κατάταξης για λόγους υγείας

1. Αναβάλλεται η εκπλήρωση της στρατιωτικής υποχρέωσης, όσων κρίνεται ότι αδυνατούν προσωρινά να εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή για λόγους υγείας. Η αναβολή μπορεί να διαρκέσει δύο έτη συνολικά και μπορεί να χορηγείται και τμηματικά, κατά έτη ή εξάμηνα. Η αρμοδιότητα για τη χορήγηση ανήκει στα ειδικά στρατολογικά συμβούλια και στις υγειονομικές επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων. Μετά τη λήξη της αναβολής οι στρατεύσιμοι κατατάσσονται με την πρώτη υπόχρεη Εκπαιδευτική Σειρά Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ).

2. Η υγειονομική εξέταση και επανεξέταση των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32, 33, 34, 35 και 37 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 15

Αναβολή κατάταξης νοσηλευομένων

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων για το χρονικό διάστημα για το οποίο νοσηλεύονται σε νοσοκομεία του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νοσηλευτικά ιδρύματα του εξωτερικού.

2. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού πρέπει να υπάρχουν κατά την ημερομηνία που οι στρατεύσιμοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις.

3. Οι ανυπότακτοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού μετά τη διακοπή της ανυποταξίας τους.

4. Οι στρατεύσιμοι και οι ανυπότακτοι στους οποίους για πρώτη φορά χορηγείται η αναβολή του παρόντος άρθρου υποχρεούνται για κατάταξη εκτός Εκπαιδευτικής Σειράς Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ) εντός πενήτηρου από της εξόδου τους από το νοσηλευτικό ίδρυμα του εσωτερικού της παραγράφου 1 ή εντός δεκαήμερου από της εξόδου τους από νοσηλευτικό ίδρυμα του εξωτερικού, εκτός αν η νοσηλεία διαρκέσει δεκαπέντε ημέρες τουλάχιστον, οπότε θα κατατάσσονται με την πρώτη υπόχρεη ΕΣΣΟ από την εξόδο τους από το νοσηλευτικό ίδρυμα.

5. Σε περίπτωση και νέας νοσηλείας σε ιδρύματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποχρεούνται για κατάταξη εκτός ΕΣΣΟ και εντός πενήτηρου από της εξόδου τους από το νοσηλευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή εντός δεκαήμερου από της εξόδου τους από νοσηλευτικό ίδρυμα του εξωτερικού, ανεξάρτητα από το χρόνο νοσηλείας τους.

6. Η αναβολή κατάταξης του άρθρου αυτού χορηγείται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων, στην οποία επισυνάπτεται πιστοποίηση του κατά περίπτωση νοσηλευτικού ιδρύματος, στην οποία να αναφέρονται ημερομηνίες εισόδου και εξόδου από το ίδρυμα και η πάθηση ή οι παθήσεις για τις οποίες νοσηλεύτηκαν.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 16

Αναβολή κατάταξης κρατουμένων και εκτοπισμένων

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων και ανυποτάκτων για το χρονικό διάστημα για το οποίο:

α. Κρατούνται σε φυλακές ή από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

β. Έχουν εκτοπισθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Η αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις των κρατουμένων ή εκτοπισμένων χορηγείται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο με βάση δικαιολογητικά που

υποβάλλονται με μέριμνα των ενδιαφερομένων ή ζητούνται αυτεπάγγελτα από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές, κατόπιν εγγράφων αιτημάτων των στρατολογικών γραφείων.

3. Η ημερομηνία έναρξης της κράτησης ή εκτόπισης λογίζεται ως ημερομηνία διακοπής τυχόν ανυποταξίας.

4. Η αναβολή κατάταξης των παραπάνω περιπτώσεων διακόπτεται αν πριν από τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε. Οι ενδιαφερόμενοι και οι κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να ενημερώσουν σχετικά το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

5. Οι υποχρεώσεις των τυχόντων αναβολής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και, όπου απαιτείται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, που επίσης εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 17

Αναβολή κατάταξης λόγω θεραπευτικής αγωγής σε κέντρα θεραπείας εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες, του εσωτερικού ή του εξωτερικού

1. Σε όσους ακολουθούν θεραπευτική αγωγή σε κέντρα θεραπείας εξαρτημένων ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.) του εσωτερικού ή αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού, χορηγείται αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις, η οποία διαρκεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους που προκύπτει, αν στην ημερομηνία έναρξης της θεραπευτικής αγωγής προστεθούν τρία έτη.

2. Για τη χορήγηση της αναβολής αυτής απαιτείται αίτηση των ενδιαφερόμενων και πιστοποίηση ή βεβαίωση του κέντρου θεραπείας εξαρτημένων ατόμων, στο οποίο έχουν ενταχθεί για θεραπευτική αγωγή, από την οποία απαραίτητα θα πρέπει να προκύπτουν τα ακόλουθα:

α. Η πλήρης ταυτότητα του κέντρου θεραπείας.

β. Τα πλήρη ληξιαρχικά στοιχεία των ενδιαφερόμενων.

γ. Η ημερομηνία έναρξης της θεραπευτικής αγωγής.

3. Η αναβολή αυτή χορηγείται μία φορά και για την παρακολούθηση μιας μόνο θεραπευτικής αγωγής, διακόπτεται δε, εφόσον δεν έχει λήξει, οποτεδήποτε ύστερα από σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων. Στις περιπτώσεις απομάκρυνσης των ενδιαφερόμενων από το κέντρο θεραπείας εξαρτημένων ατόμων, για το οποίο έτυχαν αναβολής κατάταξης και ένταξής τους σε άλλο κέντρο θεραπείας, για συνέχιση της θεραπευτικής τους αγωγής, η χορηγηθείσα αναβολή παραμένει αμετάβλητη.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

α. Κέντρα θεραπείας εξαρτημένων ατόμων: Θεραπευτικές μονάδες στις οποίες ακολουθείται θεραπευτική αγωγή ατόμων για την απεξάρτησή τους από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών και οι οποίες μονάδες υπάγονται, εποπτεύονται ή τελούν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή λειτουργούν κατόπιν αδειάς των ελληνικών αρμόδιων κρατικών αρχών ή των αντιστοίχων του εξωτερικού.

β. Θεραπευτική αγωγή: Εγκεκριμένο κατά νόμο, θερα-

πευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών.

γ. Χρόνος θεραπευτικού προγράμματος: Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προγράμματος αποθεραπείας των εξαρτημένων από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών ατόμων, καθώς και ο εγκεκριμένος από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος χρόνος κοινωνικής επανένταξης.

δ. Ταυτότητα κέντρου θεραπείας εξαρτημένων ατόμων: Η πλήρης ονομασία του κέντρου θεραπείας, η έδρα του, ο νόμος με βάση τον οποίο λειτουργεί, η άδεια που του έχει χορηγηθεί, καθώς και ο φορέας στον οποίο υπάγεται ή από τον οποίο εποπτεύεται.

5. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δικαιολογητικά υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο μέσα στις παρακάτω προθεσμίες:

α. Από τους στρατευσίμους: Από την ημερομηνία πρόσκλησής τους για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη εξαιτίας λήξης της δικαιούμενης αναβολής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

β. Από τους ανυπότακτους: Από την ημερομηνία έναρξης της θεραπευτικής αγωγής μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη εξαιτίας λήξης της δικαιούμενης αναβολής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

6. Αν τα δικαιολογητικά υποβληθούν μετά τις προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου γίνονται δεκτά, εφόσον υπήρχαν οι προϋποθέσεις χορήγησης αναβολής κατά την ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνταν να καταταγούν.

7. Δεν απαιτείται αίτηση των ενδιαφερόμενων και χορηγείται αυτεπάγγελτα η αναβολή του παρόντος άρθρου, εφόσον η προβλεπόμενη πιστοποίηση ή βεβαίωση περιέρχεται στο στρατολογικό γραφείο είτε κατόπιν αναζήτησης είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

8. Όσοι εκ των υπαγομένων τελούν σε ανυποταξία, αυτή θεωρείται ότι διακόπτεται κατά την ημερομηνία ένταξής τους σε κέντρα θεραπείας του άρθρου αυτού και αναστέλλεται η ποινική τους δίωξη για όλο το χρονικό διάστημα της αναβολής τους.

9. Οι τυχόντες αναβολής με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μετά τη λήξη της χρονικής της διάρκειας ή τη διακοπή της με αίτησή τους και πριν από την ημερομηνία κατάταξης ή επανακατάταξης τους στις Ένοπλες Δυνάμεις, εξαιτίας της λήξης ή διακοπής της, παραμένουν υποχρεωτικά από τα στρατολογικά γραφεία στην πλησιέστερη στον τόπο διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς για κρίση της σωματικής τους ικανότητας. Ειδικά για τους διαμένοντες στο Νομό Αττικής, αρμόδια είναι η Επιτροπή Απαλλαγών Αθηνών (ΕΑΑ) ή η Ανωτάτη Ναυτική Υγειονομική Επιτροπή (ΑΝΥΕ) ή η Ανωτάτη Αεροπορική Υγειονομική Επιτροπή (ΑΑΥΕ), εφόσον ο παραπεμπόμενος ανήκει στο Στρατό Ξηράς, στο Πολεμικό Ναυτικό ή στην Πολεμική Αεροπορία αντίστοιχα.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διαδικασία, οι προθεσμίες παραπομπής – παρουσίας, οι υποχρεώσεις των στρατολογικών γραφείων και των επιτροπών

απαλλαγών, οι υποχρεώσεις των παραπεμπομένων και οι συνέπειες της μη τήρησής τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 9 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18

Αναβολή κατάταξης σπουδαστών δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη είναι:

α. Μαθητές λυκείων ή σχολείων δεύτερης ευκαιρίας.
β. Σπουδαστές ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης ή σχολών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή εσπερινών λυκείων.

γ. Γραμμένοι για φοίτηση σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή για κύριες σπουδές ή για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδικευσης.

δ. Γραμμένοι για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

2. Η αναβολή κατάταξης των στρατευσίμων της προηγούμενης παραγράφου διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν τα παρακάτω κατά περίπτωση όρια ηλικίας :

α. Το εικοστό πρώτο για τους αναφερομένους στην υποπαραγράφο α΄.

β. Το εικοστό τέταρτο για τους αναφερομένους στην υποπαραγράφο β΄.

γ. Το εικοστό όγδοο για τους αναφερομένους στην υποπαραγράφο γ΄.

δ. Το τριακοστό πρώτο για τους αναφερομένους στην υποπαραγράφο δ΄.

3. Τα όρια ηλικίας των υποπαραγράφων α΄, β΄, γ΄ και δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού αυξάνονται κατά δυο έτη για όσους έχουν δυσλεξία.

4. Η αναβολή κατάταξης λόγω σπουδών χορηγείται για φοίτηση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που είναι κρατικό ή αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου κράτους, έχει ενταχθεί στο επίσημο εκπαιδευτικό του σύστημα και χρησιμοποιεί διεθνώς γνωστή γλώσσα.

5. Η αναβολή χορηγείται, εφόσον η ελάχιστη εναπομένουσα διάρκεια σπουδών στη σχολή για την οποία ζητείται η χορήγησή της, προς απόκτηση του απολυτηρίου, διπλώματος ή πτυχίου δεν υπερβαίνει το όριο ηλικίας που καθορίζεται κατά περίπτωση στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Στην ελάχιστη εναπομένουσα διάρκεια φοίτησης προσμετράται και η ελάχιστη διάρκεια της υποχρεωτικής, για την ολοκλήρωση των σπουδών, πρακτικής άσκησης ή εκπαίδευσης που τυχόν προβλέπεται από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της οικείας σχολής.

6. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο αίτηση και πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις της οικείας σχολής, από τις οποίες προκύπτουν η εκπαιδευτική βαθμίδα, το τμήμα και ο κλάδος σπουδών, η ημερομηνία αρχικής εγγραφής ή μετεγγραφής κατά περίπτωση, το διανυόμενο έτος ή εξάμηνο σπουδών, καθώς και η ελάχιστη διάρκεια της εναπομένουσας φοίτησης και της τυχόν υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης ή εκπαίδευσης που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σπουδών. Αν πρόκειται για σχολή του εξωτερικού απαιτείται να προκύπτουν επιπλέον ο τόπος της έδρας και της λειτουργίας της, ότι αυτή είναι κρατική ή αναγνωρι-

σμένη από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ότι έχει ενταχθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα του οικείου κράτους, καθώς και ότι χρησιμοποιεί κατά τη διδασκαλία διεθνώς γνωστή γλώσσα.

7. Τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο οι ενδιαφερόμενοι διανύουν το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν τα δικαιολογητικά υποβληθούν αργότερα, η αναβολή χορηγείται εφόσον οι ενδιαφερόμενοι δεν έχουν καταταγεί στις Ένοπλες Δυνάμεις και εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία που έπρεπε να καταταγούν.

8. Η χρήση της αναβολής κατάταξης αρχίζει σε κάθε περίπτωση από την ημερομηνία κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις.

9. Η αναβολή κατάταξης λόγω σπουδών διακόπτεται πριν τη λήξη της χρονικής της διάρκειας με αίτηση των δικαιούχων.

10. Η αναβολή αυτή παραμένει ισχυρή, μειώνεται ή παραιτείται, εάν οι στρατεύσιμοι, μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη λόγω διακοπής ή λήξης της, μετεγγραφούν ή εγγραφούν από την αρχή σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό ίδρυμα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου αυτού. Οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8, 9 και 11 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και στην προκείμενη περίπτωση.

11. Όσοι έτυχαν αναβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον έχουν χρησιμοποιήσει την αναβολή κατάταξης, υποχρεούνται να καταθέσουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, μέχρι την ημερομηνία που προσδιορίζεται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω λήξης ή διακοπής της αναβολής, πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, από τις οποίες να προκύπτουν οι γραμματικές γνώσεις που απέκτησαν μετά τη χρήση της αναβολής τους.

Άρθρο 19

Αναβολή κατάταξης για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας - Κατόχων διδακτορικού διπλώματος που διαπρέπουν σε επιστημονικές εργασίες ή έρευνες στο εξωτερικό

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη είναι:

α. Διορισμένοι ή γραμμένοι για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας σε αρμόδιο κατά νόμο νοσηλευτικό ίδρυμα εσωτερικού ή εξωτερικού που χρησιμοποιεί διεθνώς γνωστή γλώσσα.

β. Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος που διαπρέπουν σε επιστημονικές εργασίες ή έρευνες στο εξωτερικό.

2. Η αναβολή κατάταξης των στρατευσίμων της υποπαραγράφου α΄ της προηγούμενης παραγράφου διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν το τριακοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους και χορηγείται εφόσον η προβλεπόμενη, κατά την κείμενη νομοθεσία, διάρκεια για την απόκτηση της ιατρικής ειδικότητας δεν υπερβαίνει αυτό το όριο ηλικίας.

3. Η αναβολή κατάταξης των στρατευσίμων της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν το τριακοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους. Για τη χορήγηση ή μη της αναβολής αυτής και για τη διάρκειά της αποφασίζει, κατά περίπτωση, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ύστερα από εισήγηση επιτροπής που αποτελείται από έναν ανώτατο και έναν ανώτερο αξιωματικούς του Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και δύο καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Η συγκρότηση της παραπάνω επιτροπής καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται αμοιβή των μελών της επιτροπής.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 18 του νόμου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για την αναβολή κατάταξης του άρθρου αυτού.

Άρθρο 20

Αναβολή κατάταξης υποψήφιων σπουδαστών άνωτερης ή ανώτατης σχολής

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία κατάταξής τους έχουν τις προϋποθέσεις και επιθυμούν να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε διαδικασία εγγραφής σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

2. Η αναβολή κατάταξης των υποψήφιων σπουδαστών ανώτερης ή ανώτατης σχολής διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο οι στρατεύσιμοι συμπληρώνουν το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας τους και μπορεί να διακοπεί με αίτησή τους.

3. Οι στρατεύσιμοι που επιθυμούν να εγγραφούν σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή του εσωτερικού ή του εξωτερικού, υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, με αίτησή τους, αντίγραφα των τίτλων σπουδών ή πιστοποιήσεις των αρμόδιων ελληνικών ή αντίστοιχων αλλοδαπών αρχών, από τις οποίες προκύπτει το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία εισαγωγής σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή εσωτερικού ή εξωτερικού.

4. Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο οι ενδιαφερόμενοι διανύουν το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν υποβληθούν αργότερα, η αναβολή χορηγείται εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία κατάταξης.

5. Όσοι έτυχαν αναβολής κατάταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού υποχρεούνται να καταθέσουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, μέχρι την ημερομηνία που προσδιορίζεται για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω λήξης ή διακοπής της αναβολής αυτής, πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις από τις οποίες να αποδεικνύεται συμμετοχή σε εξετάσεις εισαγωγής ή σε διαδικασία εγγραφής όπου δεν απαιτούνται εξετάσεις, σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή εσωτερικού ή εξωτερικού,

από την ημερομηνία χορήγησης της αναβολής, μέχρι τη λήξη ή τη διακοπή της.

6. Οι πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις της προηγούμενης παραγράφου δεν απαιτούνται στην περίπτωση που η αναβολή διακόπτεται με αίτηση των ενδιαφερομένων και από την ημερομηνία διακοπής της και μέχρι τη λήξη της μεσολαβούν εξετάσεις ή διαδικασία εγγραφής σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή του εσωτερικού.

Άρθρο 21

Αναβολή κατάταξης για απόκτηση θαλάσσιας υπηρεσίας

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη είναι απόφοιτοι λυκείου και κάτοχοι ναυτικού φυλλαδίου και επιθυμούν τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου θαλάσσιας υπηρεσίας για τη λήψη του κατά περίπτωση διπλώματος του εμπορικού ναυτικού.

2. Η αναβολή διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προκύπτει, αν, στο έτος χορήγησής της, προστεθεί η διάρκεια της θαλάσσιας υπηρεσίας που απομένει για την απόκτηση του κατά περίπτωση διπλώματος, προσαυξημένη κατά ένα έτος και διακόπτεται είτε με αίτηση του δικαιούχου είτε με τη συμπλήρωση οκτώ μηνών χωρίς ναυτολόγηση, συνεχώς ή τμηματικά, είτε με την απόκτηση του διπλώματος. Η αναβολή αυτή δεν χορηγείται αν η διάρκεια της εναπομένουσας θαλάσσιας υπηρεσίας υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του.

3. Για τη χορήγηση της αναβολής του άρθρου αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, με σχετική αίτησή τους:

α. Αντίγραφο απολυτηρίου λυκείου και του ναυτικού φυλλαδίου τους.

β. Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, από την οποία να προκύπτει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για απόκτηση διπλώματος του εμπορικού ναυτικού, ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που απαιτείται για την απόκτησή του, καθώς και ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που τυχόν έχει συμπληρωθεί.

4. Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους που οι ενδιαφερόμενοι άρχισαν να διανύουν το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους, μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν υποβληθούν αργότερα, η αναβολή κατάταξης χορηγείται εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία κατάταξης.

5. Όσοι έτυχαν της αναβολής αυτής υποχρεούνται, μέχρι την ημερομηνία που προσδιορίζεται για κατάταξη εξαιτίας διακοπής ή λήξης της, να καταθέσουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας από την οποία να προκύπτουν:

α. Η ημερομηνία απόκτησης του κατά περίπτωση διπλώματος, εφόσον αυτό αποκτήθηκε.

β. Η συνολική διάρκεια της θαλάσσιας υπηρεσίας και η τυχόν συμπλήρωση χρόνου οκτώ μηνών χωρίς ναυτολόγηση, συνεχώς ή τμηματικά.

Άρθρο 22**Αναβολή κατάταξης ναυτολογημένων**

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις όσων, κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη λόγω αρχικής πρόσκλησης της κλάσης τους, είναι ναυτολογημένοι σε εμπορικά πλοία άνω των χιλίων κ.ο.χ., με ελληνική ή ξένη σημαία, συμβεβλημένα ασφαλιστικά με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.). Η αναβολή αυτή διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προκύπτει, αν, στην ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, προστεθεί ένα έτος και μπορεί να διακοπεί με αίτησή τους.

2. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης του άρθρου αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, με σχετική αίτησή τους, πιστοποίηση ή βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ή της ελληνικής προξενικής αρχής, από την οποία να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία που έπρεπε να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω αρχικής πρόσκλησης της κλάσης τους, ήταν ναυτολογημένοι σε εμπορικά πλοία άνω των χιλίων κ.ο.χ. συμβεβλημένα ασφαλιστικά με το Ν.Α.Τ..

3. Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι έπρεπε να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν υποβληθούν αργότερα, η αναβολή κατάταξης χορηγείται εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία κατάταξης.

Άρθρο 23**Αναβολή κατάταξης λόγω υπηρετούντος αδελφού**

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι, κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, πληρούν μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Έχουν αδελφό που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

β. Έχουν μεγαλύτερο αδελφό που υποχρεούται να καταταγεί ταυτόχρονα στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

2. Η διάρκεια της αναβολής κατάταξης του άρθρου αυτού είναι ίση με τη διάρκεια της εναπομένουσας ή της προβλεπόμενης πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, που απαιτείται για την οριστική απόλυση των υπηρετούντων στις Ένοπλες Δυνάμεις, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά. Η αναβολή αυτή διακόπτεται είτε με αίτηση των δικαιούχων είτε αν ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα καταστεί λιποτάκτης ή παύσει, για οποιονδήποτε λόγο, να υπηρετεί στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση.

3. Η αναβολή κατάταξης λόγω ύπαρξης μεγαλύτερου αδελφού που υποχρεούται για κατάταξη ταυτόχρονα, διακόπτεται αν ο αδελφός αυτός δεν καταταγεί, για οποιονδήποτε λόγο, την καθορισμένη ημερομηνία. Η διακοπή γίνεται την ημερομηνία κατά την οποία το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο λαμβάνει γνώση της μη κατάταξης του υπόχρεου. Στην περίπτωση αυτή ο αδελφός ή οι αδελφοί στους οποίους είχε χορηγηθεί αναβολή υποχρεούνται να καταταγούν με την πρώτη υπόχρεη για κατάταξη εκπαιδευτική σειρά στρατευσίμων οπλιτών.

4. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης του άρθρου αυτού οι ενδιαφερόμενοι στρατεύσιμοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο με αίτησή τους πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του αρμόδιου δήμου ή κοινότητας και βεβαίωση της μονάδας ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα, με την οποία βεβαιώνεται ότι αυτός δεν διατελεί σε λιποταξία. Εφόσον ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα υπάγεται σε άλλο στρατολογικό γραφείο, υποβάλλεται και πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης του αδελφού αυτού, από το οποίο να προκύπτει η διάρκεια της στρατεύσιμης υποχρέωσής του.

5. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται από την έκδοση της απόφασης πρόσκλησης έως την ημερομηνία κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι στρατεύσιμοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν υποβληθούν αργότερα, η αναβολή χορηγείται εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία κατάταξης.

6. Η αναβολή του άρθρου αυτού μειώνεται ανάλογα, αν ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα υπαχθεί σε κατηγορία στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης μικρότερη από αυτή που υπολογίστηκε για τον καθορισμό της αρχικής της διάρκειας.

Άρθρο 24**Αναβολή κατάταξης πατέρων δύο ζώντων τέκνων**

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις όσων, κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη λόγω αρχικής πρόσκλησης της κλάσης τους, είναι πατέρες δύο ζώντων τέκνων. Η αναβολή αυτή διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προκύπτει, αν, στην ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, προστεθούν τρία έτη, μπορεί δε να διακοπεί με αίτησή τους.

2. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης του άρθρου αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, με σχετική αίτησή τους, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που λήγει η δικαιούμενη αναβολή.

Άρθρο 25**Αναβολή κατάταξης μόνιμων κατοίκων εξωτερικού**

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις όσων έχουν την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού. Ως μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού θεωρούνται όσοι πληρούν μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Έχουν κύρια και μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για δώδεκα τουλάχιστον συνεχόμενα έτη, σε μία ή περισσότερες χώρες.

β. Έχουν βιοποριστική εγκατάσταση και κατοικούν στο εξωτερικό για επτά τουλάχιστον συνεχόμενα έτη, σε μία ή περισσότερες χώρες.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου:

α. Για τη συμπλήρωση της δωδεκαετούς ή της επταετούς εγκατάστασης στο εξωτερικό της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, δεν λαμβάνεται υπόψη το πέραν των έξι μηνών χρονικό διάστημα παραμονής στην Ελλάδα για κάθε ημερολογιακό έτος. Στην περίπτωση αυτή, ο απαιτούμενος χρόνος για την απόκτηση της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου του εξωτερικού υπολογίζεται πάλι από την αρχή.

β. Απώλεια της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού επέρχεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

(1) Με την απέλαση στην Ελλάδα.

(2) Με την υπέρβαση έξι μηνών παραμονής στην Ελλάδα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

γ. Η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού είναι δυνατόν να επανακτηθεί, αν μετά την απώλειά της συμπληρωθούν εκ νέου τα προβλεπόμενα, από τις υποπαραγράφους α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, χρονικά διαστήματα.

δ. Η απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου γίνεται με πιστοποιητικό που εκδίδεται από τις αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές.

ε. Η αίτηση και η πιστοποίηση υποβάλλονται στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο οποτεδήποτε μετά την 1η Ιανουαρίου που ο ενδιαφερόμενος διανύει το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας του.

στ. Ο χρόνος παραμονής στο εξωτερικό, που διανύεται από λειτουργούς ή έμμισθους υπαλλήλους πολιτικούς και στρατιωτικούς ή μισθωτούς, που απασχολούνται στο Δημόσιο και τα κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και από τα τέκνα τους μέχρι την ενηλικίωσή τους, δεν υπολογίζεται για τη συμπλήρωση της δωδεκαετίας ή της επταετίας, που τίθεται ως προϋπόθεση από την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού για την απόκτηση της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού.

ζ. Το πέραν του εξαμήνου χρονικό διάστημα παραμονής του ανήλικου τέκνου για οποιονδήποτε λόγο στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από την κατοικία των γονέων του, δεν υπολογίζεται για την απόκτηση της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού. Οι διατάξεις των υποπαραγράφων α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν και στην προκείμενη περίπτωση.

3. Όσοι διετέλεσαν οποτεδήποτε ή διατελούν σε ανυποταξία, με την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος άρθρου εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες κηρύχθηκαν ανυπότακτοι, εξαλείφεται το αξιόποινο της ανυποταξίας με παραγραφή, αίρονται οι ποινικές συνέπειες και οι σχετικές δικογραφίες τίθενται στο αρχείο με πράξη του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου.

4. Όσοι συμπληρώνουν τα χρονικά διαστήματα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, κατά τη διάρκεια της λιποταξίας τους, δεν αποκτούν την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού.

5. Η αναβολή κατάταξης των μόνιμων κατοίκων εξωτερικού διακόπτεται είτε με αίτησή τους είτε με την απώλεια της ιδιότητας του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού.

Άρθρο 26

Αναβολή κατάταξης υπηρετούντων σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις ξένου κράτους

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων και ανυποτάκτων που έχουν εκτός της ελληνικής και την υπηκοότητα άλλου κράτους και υπηρετούν ενόπλως στις τακτικές ένοπλες δυνάμεις του κράτους αυτού.

2. Η αναβολή κατάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους από την προβλεπόμενη ημερομηνία απόλυ-

σής τους από τις ξένες τακτικές ένοπλες δυνάμεις και μπορεί να διακοπεί με αίτησή τους.

3. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης του άρθρου αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, οποτεδήποτε μετά την ημερομηνία που καλούνται να καταταγούν στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις, τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α. Επίσημα έγγραφα των αρμόδιων φορέων του οικείου κράτους, από τα οποία να προκύπτουν η ημερομηνία από την οποία υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις του οικείου κράτους, η ιδιότητα και η διάρκεια της υποχρέωσής τους.

β. Βεβαίωση της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής ή άλλης δημόσιας αρχής με την οποία να προκύπτει η υπηκοότητα του ξένου κράτους.

4. Η ημερομηνία κατάταξης των ανυποτάκτων σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις ξένου κράτους λογίζεται ως ημερομηνία διακοπής της ανυποταξίας και αναστέλλεται η ποινική τους δίωξη για όλο το χρονικό διάστημα της αναβολής τους.

Άρθρο 27

Αναβολή κατάταξης πολιτογραφθέντων

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις όσων αποκτούν την Ελληνική Ιθαγένεια με πολιτογράφηση.

2. Η αναβολή αυτή διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την ορκωμοσία τους έτους και μπορεί να διακοπεί με αίτησή τους.

3. Η αναβολή κατάταξης λόγω πολιτογράφησης χορηγείται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο με βάση πιστοποιήσεις, βεβαιώσεις ή πράξεις της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, από τις οποίες πρέπει να προκύπτει ρητά η απόκτηση της Ελληνικής Ιθαγένειας με πολιτογράφηση, η ακριβής νομική βάση απόκτησής της και η ημερομηνία της ορκωμοσίας τους.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, αναφορικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 28

Αναβολή κατάταξης υποψήφιων Βουλευτών, Ευρωβουλευτών, Νομαρχών, Δημάρχων ή Προέδρων Κοινοτήτων

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων που υποβάλλουν υποψηφιότητα για την εκλογή τους ως Βουλευτών, Ευρωβουλευτών, Νομαρχών, Δημάρχων ή Προέδρων Κοινοτήτων.

2. Η αναβολή κατάταξης αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της υποψηφιότητας, χορηγείται για μια μόνο θητεία και διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους:

α. Ανακήρυξης των εκλεγομένων, εφόσον οι υποψήφιοι δεν εκλεγούν.

β. Λήξης της θητείας ή απώλειας για οποιονδήποτε λόγο του αξιώματος, εφόσον οι υποψήφιοι εκλεγούν.

3. Η αναβολή αυτή διακόπτεται οποτεδήποτε με αίτη-

ση των ενδιαφερομένων και ειδικά για όσους δεν ανακηρύσσονται υποψήφιοι, από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων.

4. Για τη χορήγηση της αναβολής, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν στο στρατολογικό τους γραφείο μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω λήξης ή διακοπής της νόμιμης παραμονής τους έξω από αυτές, αίτηση και βεβαίωση δικαστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής, από την οποία να προκύπτουν τα απαιτούμενα στοιχεία. Εφόσον τα δικαιολογητικά κατατεθούν μεταγενέστερα, η αναβολή χορηγείται, εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία που οι στρατεύσιμοι είχαν υποχρέωση για κατάταξη.

Άρθρο 29

Αναβολή κατάταξης για κοινωνικούς λόγους

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη έχουν οικογενειακούς – προσωπικούς – οικονομικούς λόγους, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία τους ή έχουν υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώσουν στο άμεσο μέλλον.

2. Η αναβολή αυτή αρχίζει από την ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν και χορηγείται μια μόνο φορά.

3. Οι τυχόντες της αναβολής αυτής κατατάσσονται με την αμέσως επόμενη Εκπαιδευτική Σειρά Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ).

4. Η συνδρομή των επικαλούμενων λόγων για τη χορήγηση της παρούσας αναβολής πρέπει να προκύπτει από επίσημα έγγραφα, τα οποία οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο με αίτησή τους, τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία κατάταξης.

5. Εφόσον οι λόγοι δημιουργήθηκαν πέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία κατάταξης και μέχρι την ημερομηνία αυτή, τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέχρι και πέντε ημέρες μετά από την ημερομηνία που υποχρεούνταν για κατάταξη. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον το αίτημα απορριφθεί, οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται για κατάταξη εντός πενήντα ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απορριπτικής πράξης.

6. Το στρατολογικό γραφείο εξετάζει τους αναφερόμενους λόγους και εισηγείται άμεσα σχετικά στην προϊστάμενή του διοίκηση στρατολογίας, στην οποία υποβάλλει τη σχετική αλληλογραφία.

7. Σε κάθε περίπτωση, η διοίκηση στρατολογίας αποφασίζει οριστικά εντός πέντε ημερών από την υποβολή της αίτησης στο στρατολογικό γραφείο για την αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος και στη συνέχεια επιστρέφει την αλληλογραφία στο στρατολογικό γραφείο, κοινοποιώντας παράλληλα την απόφασή της και στους ενδιαφερόμενους.

Άρθρο 30

Γενικές διατάξεις και ρύθμιση λεπτομερειών για τις απαλλαγές από την υποχρέωση στράτευσης και τις αναβολές κατάταξης

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύονται στην

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται ή επανακαθορίζονται οι υποχρεώσεις όσων λαμβάνουν αναβολή κατάταξης ή απαλλάσσονται από τη στράτευση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής τους, οι κυρώσεις που επιβάλλονται για μη τήρηση των υποχρεώσεών τους, καθώς και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια και οι λοιπές προϋποθέσεις, για την εφαρμογή των άρθρων 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28 και 29 του νόμου αυτού.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Εξωτερικών, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διαδικασία, οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών, οι υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων, ο τύπος του πιστοποιητικού μόνιμου κατοίκου εξωτερικού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 25 του νόμου αυτού.

3. Σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δε δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να αναστέλλεται η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 και 29 του παρόντος νόμου και να διακόπτονται οι αναβολές κατάταξης που χορηγήθηκαν με βάση τα ίδια άρθρα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να απαγορεύεται για λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος η χορήγηση αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών, για ορισμένες σχολές ή ορισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, καθώς και όταν οι σπουδές ή μέρος αυτών πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ – ΚΑΤΑΤΑΞΗ –ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΩΝ

Άρθρο 31

Πρόσκληση στρατευσίμων για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Οι στρατεύσιμοι καλούνται για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις με διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, κοινοποιείται σε όλες τις αρμόδιες αρχές και δε δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι μονάδες και οι ημερομηνίες κατάταξης.

2. Ανάλογα με τις ανάγκες, η πρόσκληση μπορεί να είναι ονομαστική ή γενική, ολόκληρης κλάσης ή τμηματική, κατά νομούς, δήμους ή κοινότητες, περιφέρειες ή κατηγορίες.

3. Όσοι δεν είναι γραμμένοι στα μητρώα αρρένων (αδῆλωτοι) και ανήκουν στην ίδια κλάση ή κατηγορία με αυτούς που καλούνται για κατάταξη, υποχρεούνται να κατατάσσονται χωρίς ιδιαίτερη πρόσκληση.

4. Οι καλούμενοι για κατάταξη υποχρεούνται να κατατάσσονται την τασσόμενη ημερομηνία ή προθεσμία και στις μονάδες που καθορίζονται με τη διαταγή πρόσκλησης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Αν για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας δεν κατατάσσονται, οφείλουν να παρουσιάζονται με την επίδειξη του ση-

μειώματος κατάταξης σε οποιαδήποτε στρατιωτική ή αστυνομική αρχή για να δηλώσουν τους λόγους αδυναμίας. Στην περίπτωση αυτή εφόσον παρουσιαστούν στις μονάδες κατάταξης σε προθεσμία δύο ημερών από την καθοριζόμενη ημερομηνία κατάταξής τους, θεωρούνται ότι έχουν καταταχθεί εμπρόθεσμα, εφόσον όμως οι προαναφερόμενες αρχές έχουν διαπιστώσει τους λόγους της αντικειμενικής αδυναμίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο αριθμός των Εκπαιδευτικών Σειρών Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ) κάθε έτους, η διαδικασία πρόσκλησης και κατάταξης των στρατευσίμων και των ανυποτάκτων στις Ένοπλες Δυνάμεις, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

6. Η ένταξη - κατανομή των στρατευσίμων σε κάθε ΕΣΣΟ, γίνεται από τις διευθύνσεις στρατολογικού των γενικών επιτελείων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, με εξαίρεση τις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 32

Υγειονομική εξέταση και επανεξέταση οπλιτών

1. Όσοι κατατάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις υποβάλλονται αμέσως σε υγειονομική εξέταση και εφόσον δεν επιβάλλεται η προσωρινή απόλυση εξαιτίας χορήγησης αναβολής εκπλήρωσης της στρατεύσιμης υποχρέωσής τους για λόγους υγείας, εντάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες σωματικής ικανότητας:

- α. Ικανοί κατηγορίας πρώτης (I/1).
- β. Ικανοί κατηγορίας δεύτερης (I/2).
- γ. Ικανοί κατηγορίας τρίτης (I/3).
- δ. Ικανοί κατηγορίας τέταρτης (I/4).
- ε. Ακατάλληλοι για στράτευση (I/5).

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για την επανεξέταση της σωματικής ικανότητας των οπλιτών, των εφέδρων οπλιτών και των οπλιτών από την εφεδρεία κατά τη διάρκεια της εκπλήρωσης των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα νοσήματα, οι παθήσεις και οι βλάβες της υγείας που πρέπει να έχουν οι στρατεύσιμοι, οι οπλίτες και οι έφεδροι οπλίτες για να κριθούν ακατάλληλοι για στράτευση (I/5) ή να τύχουν αναβολής κατάταξης ή να ενταχθούν σε κατηγορία σωματικής ικανότητας της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

4. Η υγειονομική εξέταση, επανεξέταση, κρίση και η ένταξη σε κατηγορία σωματικής ικανότητας των αναφερομένων στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού γίνεται από τις υγειονομικές επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων και από τα ειδικά στρατολογικά συμβούλια σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων των άρθρων 33 και 34 του νόμου αυτού.

Άρθρο 33

Ειδικά Στρατολογικά Συμβούλια

1. Στις μονάδες κατάταξης συγκροτείται ειδικό στρατολογικό συμβούλιο (ΕΣΣ), το οποίο εξετάζει τη σωματική ικανότητα των κατατασσόμενων και αποτελείται από:

α. Τον διοικητή ή τον υποδιοικητή της μονάδας, ως πρόεδρο.

β. Έναν ή δύο αξιωματικούς του Υγειονομικού Σώματος (ιατρούς), διαφορετικών ειδικοτήτων.

γ. Έναν κατώτερο αξιωματικό ή δόκιμο έφεδρο αξιωματικό του Στρατολογικού Σώματος.

Χρέη γραμματέα του ειδικού στρατολογικού συμβουλίου εκτελεί υπαξιωματικός.

2. Η συγκρότηση του ειδικού στρατολογικού συμβουλίου καθορίζεται έγκαιρα από τη διεύθυνση στρατολογικού του σχηματισμού του Στρατού Ξηράς ή της αντίστοιχης διοίκησης του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας που προΐσταται της μονάδας κατάταξης.

3. Τα ειδικά στρατολογικά συμβούλια έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α. Απαλλάσσουν από την υποχρέωση στράτευσης τους ακατάλληλους (I/5), χορηγούν αναβολές κατάταξης για λόγους υγείας και εντάσσουν τους οπλίτες σε κατηγορίες σωματικής ικανότητας, εκδίδοντας ομόφωνα αιτιολογημένες αποφάσεις για όλες τις κατηγορίες σωματικής ικανότητας, πλην της πρώτης κατηγορίας (I/1).

β. Παραπέμπουν στα ψυχιατρικά τμήματα των πλησιέστερων στρατιωτικών νοσοκομείων ή σταθμούς επανακτησίμων (ΣΤΕΠ) τους οπλίτες που πάσχουν από ψυχικά νοσήματα, προκειμένου να παραπεμφθούν στις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές για κρίση της σωματικής τους ικανότητας ή τη χορήγηση αναβολής κατάταξης λόγω υγείας. Στην περίπτωση αυτή η παραπομπή γίνεται το αργότερο την επομένη της ημερομηνίας κατάταξης ημέρα.

γ. Παραπέμπουν στις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων όσους έχουν κριθεί στο παρελθόν από οποιαδήποτε υγειονομική επιτροπή, καθώς και εκείνους για τους οποίους η γνώμη του συμβουλίου δεν είναι ομόφωνη.

4. Τα ειδικά στρατολογικά συμβούλια λειτουργούν από την πρώτη ημέρα κατάταξης κάθε Εκπαιδευτικής Σειράς Στρατευσίμων Οπλιτών, μέχρι και την πέμπτη ημέρα, που έπεται της τελευταίας ημερομηνίας κατάταξης. Μετά τη λήξη της λειτουργίας τους, η εξέταση της σωματικής ικανότητας οποιουδήποτε οπλίτη γίνεται από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, που ανήκει η μονάδα κατάταξης που τον παραπέμπει.

Άρθρο 34

Υγειονομικές Επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Στην αρμοδιότητα των υγειονομικών επιτροπών των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες συγκροτούνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ανήκει η κρίση της σωματικής ικανότητας, η ένταξη σε κατηγορίες σωματικής ικανότητας και η χορήγηση αναβολών υγείας στους παρακάτω:

α. Στρατευσίμους.

β. Οπλίτες οποιασδήποτε κατηγορίας.

γ. Υποψήφιους και δόκιμους έφεδρους αξιωματικούς, έφεδρους αξιωματικούς και Σημαιοφόρους επίκουρους αξιωματικούς.

δ. Ανυπότακτους.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 36 του παρόντος νόμου, η εξέταση και κρίση της σωματικής ικανότητας των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να γίνεται και χωρίς

την αυτοπρόσωπη παρουσίαση των παραπεμπομένων, εφόσον σοβαροί λόγοι υγείας δεν επιτρέπουν τη μετακίνησή τους στην έδρα των επιτροπών.

3. Οι παραπεμπόμενοι στις υγειονομικές επιτροπές εντάσσονται υποχρεωτικά σε κατηγορία σωματικής ικανότητας ή τους χορηγείται αναβολή κατάταξης ή κρίνονται ακατάλληλοι για στράτευση (I/5).

4. Οι υγειονομικές επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων μπορούν να κρίνουν ως ακατάλληλους τους παρουσιάζομενους σε αυτές, έστω και αν δεν τους είχε χορηγηθεί προηγούμενα αναβολή υγείας. Μετά τη χορήγηση διетуός ή δεύτερης ετήσιας ή τέταρτης εξαμήνης αναβολής υγείας, οι επιτροπές αυτές αποφαινόνται οριστικά και εντάσσουν τους παραπεμπόμενους σε κατηγορία σωματικής ικανότητας ή τους κρίνουν ακατάλληλους για στράτευση (I/5).

5. Εφόσον πρόκειται για ψυχικά νοσήματα οι υγειονομικές επιτροπές κρίνουν τους παρουσιάζομενους, μόνο εφόσον υπάρχει σχετική ένδειξη του αρμόδιου ψυχιάτρου του πλησιέστερου στρατιωτικού νοσοκομείου ή σταθμών επανακτησίμων.

6. Στην αρμοδιότητα των υγειονομικών επιτροπών ανήκει επίσης και η έκδοση γνωματεύσεων αναφορικά με την ανικανότητα ή μη για εργασία των παραπεμπομένων σε αυτές ιδιωτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, για τη μεταφορά οπλιτών στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

Άρθρο 35

Διαδικασία – προϋποθέσεις επανεξέτασης σωματικής ικανότητας στρατευσίμων και εφέδρων

1. Η επανεξέταση της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων και των εφέδρων γίνεται είτε ύστερα από αίτησή τους είτε αυτεπάγγελτα. Οι στρατεύσιμοι κρίνονται από τις υγειονομικές επιτροπές του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων που ανήκουν και οι εφεδροι από την πλησιέστερη στον τόπο διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς, με εξαίρεση τους εφέδρους που διαμένουν στο Νομό Αττικής, οι οποίοι επανεξετάζονται από την υγειονομική επιτροπή του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων στην εφεδρεία του οποίου ανήκουν.

2. Η αυτεπάγγελτη παραπομπή γίνεται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο κατόπιν διαταγής της Διεύθυνσης Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων. Με την ίδια διαταγή καθορίζεται και η προθεσμία παρουσίασης.

3. Στις περιπτώσεις εκούσιας επανεξέτασης της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων και εφέδρων, η παραπομπή στις υγειονομικές επιτροπές γίνεται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις :

α. Κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών, από την τελευταία κρίση της σωματικής τους ικανότητας.

β. Εφόσον τελούν ή προέρχονται από αναβολή υγείας να τους έχει χορηγηθεί ετήσια ή διετής αναβολή και όχι εξαμήνης χρονικής διάρκειας.

4. Κατά την εκούσια επανεξέταση, η παραπομπή συντελείται με έγγραφο του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου συνοδευόμενου με αντίγραφο φύλλου μητρώου

(ΑΦΜ) του παραπεμπομένου, εντός δεκαημέρου από την ημερομηνία που κατατίθεται ή περιέρχεται στο οικείο στρατολογικό γραφείο το σχετικό αίτημα.

Οι παραπεμπόμενοι οφείλουν να παρουσιάζονται στις υγειονομικές επιτροπές εντός της τασσόμενης στο παραπεμπτικό έγγραφο του στρατολογικού γραφείου προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης ή περιέλευσης του σχετικού αιτήματος στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

Οι υγειονομικές επιτροπές υποχρεούνται να εκδίδουν άμεσα γνωματεύσεις για τους επανεξεταζόμενους, οι οποίες θα πρέπει να περιέρχονται στα αρμόδια στρατολογικά γραφεία το αργότερο εντός δεκαπενθημέρου από την ημερομηνία εξέτασής τους.

5. Στην περίπτωση παραπομπής για επανεξέταση των ενδιαφερομένων ύστερα από αίτησή τους, εφόσον δεν παρουσιασθούν μέσα στην καθοριζόμενη προθεσμία, θεωρούνται ότι διατηρούν τη σωματική ικανότητα που είχαν πριν την παραπομπή τους και εφόσον τελούν σε ετήσια ή διετή αναβολή υγείας, η αναβολή αυτή παραμένει ισχυρή.

6. Σε περίπτωση αυτεπάγγελτης επανεξέτασης της σωματικής ικανότητας, εφόσον οι παραπεμπόμενοι μπορούν να μετακινηθούν για παρουσίαση στις υγειονομικές επιτροπές και δεν παρουσιάζονται, λογίζονται αυτοδικαίως ικανοί πρώτης κατηγορίας (I/1). Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, αναφορικά με τις υποχρεώσεις των υγειονομικών επιτροπών, εφαρμόζονται και στη διαδικασία της αυτεπάγγελτης επανεξέτασης.

7. Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο θεωρούνται ικανοί πρώτης κατηγορίας (I/1) από την επόμενη ημέρα της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας παρουσίασης για επανεξέταση. Από την ίδια ημερομηνία θεωρείται ότι διακόπτεται και η αναβολή εκείνων που διατελούν σε αναβολή λόγω υγείας.

8. Εφόσον οι παραπεμπόμενοι, είτε αυτεπάγγελτα είτε με αίτησή τους, δεν μπορούν να μετακινηθούν για παρουσίασή τους στις υγειονομικές επιτροπές, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 37 του παρόντος νόμου.

9. Οι επανεξεταζόμενοι :

α. Εφόσον κρίνονται ακατάλληλοι για στράτευση (I/5), απαλλάσσονται από την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

β. Εφόσον κρίνονται ικανοί οποιασδήποτε κατηγορίας, υπέχουν στρατιωτικές υποχρεώσεις, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής γνωμάτευσης της υγειονομικής επιτροπής.

γ. Εφόσον τυγχάνουν αναβολής κατάταξης λόγω υγείας, υποχρεούνται να εκπληρώσουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις μετά τη λήξη της αναβολής.

Άρθρο 36

Επανεξέταση σωματικής ικανότητας ακαταλλήλων για στράτευση (I/5) με αίτησή τους

1. Είναι δυνατή η επανεξέταση με έγγραφο του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου ακαταλλήλων για στράτευση (I/5), κατόπιν αιτήσεώς τους, εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών από την κρίση τους ως ακαταλλήλων.

2. Όσοι κρίθηκαν ως ακατάλληλοι επανεξετάζονται από την πλησιέστερη στον τόπο διαμονής τους επιτροπή

απαλλαγών του Στρατού Ξηράς, με εξαίρεση τους διαμένοντες στο Νομό Αττικής, οι οποίοι παραπέμπονται στην υγειονομική επιτροπή του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο έχουν κατανεμηθεί.

3. Ειδικά οι κριθέντες ως ακατάλληλοι πριν από την κατανομή τους στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων, επανεξετάζονται από την πλησιέστερη του τόπου διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς.

4. Οι επανεξεταζόμενοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εντάσσονται υποχρεωτικά σε κατηγορία σωματικής ικανότητας ή διατηρούν την κρίση τους ως ακατάλληλων για στράτευση (1/5).

5. Εφόσον οι παραπεμπόμενοι δεν παρουσιασθούν στις υγειονομικές επιτροπές, διατηρούν την κρίση τους ως ακατάλληλων για στράτευση (1/5).

6. Η επανεξέταση της σωματικής ικανότητας των υπαγομένων στο άρθρο αυτό γίνεται μόνο μετά από αυτοπρόσωπη παρουσίαση των παραπεμπομένων.

7. Ως προς τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις των στρατολογικών γραφείων, των αιτούντων επανεξέταση και των υγειονομικών επιτροπών, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 35 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 37

Αδυναμία μετακίνησης για κατάταξη στρατευσίμων, εφέδρων και ανυποτάκτων, για λόγους υγείας

1. Για την υγειονομική εξέταση της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων, εφέδρων και ανυποτάκτων που αδυνατούν για λόγους υγείας να καταταγούν, μετά από πρόσκληση σε μονάδες κατάταξης, εφόσον δεν νοσηλεύονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα της παραγράφου 1 των άρθρων 15 και 17 του νόμου αυτού, αρμόδια κατά περίπτωση είναι οι παρακάτω επιτροπές και συμβούλια:

α. Η υγειονομική επιτροπή του φρουραρχείου για τους διαμένοντες σε δήμο ή κοινότητα της έδρας του, εφόσον σε αυτό υπηρετεί ή έχει ορισθεί για την εκτέλεση της υγειονομικής υπηρεσίας μόνιμος αξιωματικός του Υγειονομικού Σώματος (ιατρός) και απαρτίζεται από:

(1) Τον διοικητή του φρουραρχείου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, εφόσον είναι μόνιμος αξιωματικός, ως πρόεδρος.

(2) Έναν κατώτερο αξιωματικό ή δόκιμο έφεδρο αξιωματικό ή μόνιμο υπαξιωματικό της οργανικής δύναμης του φρουραρχείου και αν δεν υπηρετεί, έναν κατώτερο αξιωματικό ή δόκιμο έφεδρο αξιωματικό ή μόνιμο υπαξιωματικό μονάδας των Ενόπλων Δυνάμεων της φρουράς, ως μέλος. Ο ορισμός του αξιωματικού ή δόκιμου έφεδρου αξιωματικού ή υπαξιωματικού που δεν ανήκει στην οργανική δύναμη του φρουραρχείου γίνεται με διαταγή του ανωτέρου διοικητή φρουράς.

(3) Τον μόνιμο αξιωματικό του Υγειονομικού Σώματος (ιατρός), εφόσον υπηρετεί στο φρουραρχείο ή έχει ορισθεί για την εκτέλεση της υγειονομικής υπηρεσίας, ως μέλος.

β. Το τοπικό συμβούλιο για όσους διαμένουν σε δήμο ή κοινότητα, όπου δεν εδρεύει φρουραρχείο, που απαρτίζεται από:

(1) Τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, ως πρόεδρο.

(2) Έναν βαθμοφόρο της Ελληνικής Αστυνομίας με

τον αναπληρωτή του, που ορίζονται από τον αστυνομικό διευθυντή του νομού, ως μέλος.

(3) Τον δημοτικό ή κοινοτικό ιατρό και εφόσον δεν υπάρχει, έναν ιατρό του πλησιέστερου κέντρου υγείας ή κρατικού νοσοκομείου του νομού που υπάγεται διοικητικά ο δήμος ή η κοινότητα, ως μέλος.

γ. Η ειδική στρατολογική επιτροπή που εδρεύει στις κατά τόπους προξενικές αρχές για τους διαμένοντες προσωρινά ή μόνιμα στο εξωτερικό και απαρτίζεται από:

(1) Τον διοικητικό προϊστάμενο της προξενικής αρχής ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο.

(2) Έναν μόνιμο αξιωματικό του Στρατολογικού Σώματος και αν δεν υπηρετεί στο προξενείο, έναν μόνιμο αξιωματικό των Ενόπλων Δυνάμεων ή των Σωμάτων ή εφόσον οι παραπάνω ελλείπουν δύο Έλληνες πολίτες, ως μέλη.

(3) Έναν μόνιμο υπάλληλο της ελληνικής προξενικής αρχής, ως μέλος.

(4) Έναν Έλληνα ιατρό και αν δεν υπάρχει έναν αλλοδαπό ιατρό, ως μέλος.

Η ιατρική αμοιβή βαρύνει τον εξεταζόμενο.

2. Οι υγειονομικές επιτροπές και συμβούλια της προηγούμενης παραγράφου συγκροτούνται για κάθε έτος υποχρεωτικά εντός του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, με πράξη του διοικητή του φρουραρχείου, του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, του προϊσταμένου της οικείας προξενικής αρχής αντίστοιχα ή των νόμιμων αναπληρωτών τους και συγκαλούνται με πράξη του προέδρου μετά από αίτηση των επικαλούμενων αδυναμία κατάταξης για λόγους υγείας, στην οποία επισυνάπτεται το σημείωμα κατάταξης για εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων.

3. Η εξέταση του ασθενή γίνεται κατά την ημερομηνία που υποχρεούται για κατάταξη και μέχρι πέντε ημέρες πριν από αυτή. Ειδικά προκειμένου για ασθενείς που πάσχουν από ανίατη σωματική βλάβη ή πάθηση και είναι καταφανώς ακατάλληλοι για στράτευση, η εξέταση μπορεί να γίνει και μετά τις παραπάνω προθεσμίες.

4. Τα συμβούλια και οι επιτροπές αποφαινόμενα μετά από αυτοπρόσωπη παρουσίαση των ενδιαφερομένων ή με βάση έκθεση του ιατρού που μετέχει ως μέλος, κατόπιν μετάβασής του στον τόπο διαμονής του ασθενή, εφόσον ο ασθενής αδυνατεί να προσέλθει για εξέταση και σε κάθε περίπτωση εκδίδουν αυθημερόν γνωμάτευση με την οποία πιστοποιούνται τα εξής:

α. Η πάθηση ή οι παθήσεις και αν αυτές είναι πρόσκαιρες ή ανίατες.

β. Το ιστορικό των παθήσεων και η πιθανή διάρκεια ίασης των πρόσκαιρων παθήσεων.

γ. Αν υπάρχει δυνατότητα μετακίνησης για κατάταξη χωρίς κίνδυνο επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του και σε καταφατική περίπτωση να επισημαίνεται ρητά στη γνωμάτευση η υποχρέωση για κατάταξη την ημερομηνία που αναγράφεται στο σημείωμα κατάταξης ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο πρόσκλησης για εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων.

δ. Αν υπάρχει δυνατότητα μετάβασης στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, μόνο για όσους διαμένουν στο εσωτερικό.

5. Για την έκδοση της γνωμάτευσης λαμβάνονται υπόψη συμβουλευτικά και τα πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή ιδιώτη γιατρού ανάλογης ειδικότητας, που αφορούν την πάθηση του ασθενή.

6. Η γνωμάτευση με όλες τις τυχόν εξετάσεις και το σημείωμα κατάταξης αποστέλλονται ή κατατίθενται με μέρμινα του ενδιαφερόμενου και με αίτησή του στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο σε προθεσμία πέντε ή προκειμένου για ασθενείς που διαμένουν στο εξωτερικό δεκαπέντε ημερών, από τη σύνταξή της. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής ή κατάθεσης που δεν οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας, η γνωμάτευση δεν λαμβάνεται υπόψη.

7. Με βάση τη γνωμάτευση των επιτροπών και των συμβουλίων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, το αρμόδιο κατά περίπτωση στρατολογικό γραφείο ενεργεί σε προθεσμία πέντε ημερών από τη λήψη της, ως εξής:

α. Αν πρόκειται για ασθενείς που πάσχουν από ανίατη βλάβη ή πάθηση, ή η ίαση της βλάβης ή της πάθησης προβλέπεται κατά τη γνωμάτευση να διαρκέσει πάνω από τέσσερις μήνες και δεν μπορούν να παρουσιαστούν στη μονάδα κατάταξης ούτε στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων, η αλληλογραφία διαβιβάζεται σε αυτή, η οποία γνωματεύει χωρίς την αυτοπρόσωπη παρουσίασή τους.

β. Αν πρόκειται για ασθενείς που πάσχουν από ανίατη βλάβη ή πάθηση, ή η ίαση της βλάβης ή της πάθησής τους προβλέπεται να διαρκέσει πάνω από τέσσερις μήνες και μπορούν να παρουσιαστούν στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων, η αλληλογραφία διαβιβάζεται στην Επιτροπή αυτή, η οποία γνωματεύει με την αυτοπρόσωπη παρουσία τους.

γ. Αν πρόκειται για ασθενείς που έχουν βλάβη ή πάθηση, της οποίας η ίαση προβλέπεται να διαρκέσει μέχρι τέσσερις μήνες, η αλληλογραφία υποβάλλεται στις αρμόδιες διοικήσεις στρατολογίας που αποφασίζουν για τη μετατόπιση ημερομηνίας κατάταξης μέχρι και τέσσερις μήνες. Στην περίπτωση αυτή, η συγκεκριμένη ημερομηνία και η μονάδα κατάταξης καθορίζονται από τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

8. Σε περίπτωση που οι ασθενείς κρίνονται από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή ικανοί κατηγορίας πρώτης (I/1) μέχρι και τετάρτης (I/4), υποχρεούνται να καταταγούν εκτός Εκπαιδευτικής Σειράς Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ) και οπωσδήποτε εντός πενήτημέρου, με σημείωμα κατάταξης, από της κοινοποιήσεως της γνωμάτευσης στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο. Εάν η επιτροπή αποφανθεί ότι δικαιούνται αναβολή λόγω υγείας, η αναβολή αρχίζει από την ημερομηνία που ήταν υποχρεωμένοι να καταταγούν αρχικά. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που θα κριθούν ακατάλληλοι για στράτευση (I/5).

9. Αρμόδια για την κρίση της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων και των ανυποτάκτων είναι η υγειονομική επιτροπή του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων που ανήκουν, ενώ για τους εφέδρους η πλησιέστερη στον τόπο της διαμονής τους επιτροπή απαλλαγών του Στρατού Ξηράς, με εξαίρεση τους εφέδρους που διαμένουν στο Νομό Αττικής, για τους οποίους αρμόδια είναι η υγειονομική επιτροπή του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων στον οποίο την εφεδρεία ανήκουν. Οι προαναφερόμενες επιτροπές υποχρεούνται να εκδίδουν αυθημερόν γνωματεύσεις, οι οποίες θα πρέπει να περιέρχονται στα αρμόδια στρατολογικά γραφεία το αργότερο εντός δεκαπενθημέρου από την ημερομηνία εξέτασης των παραπεμπόμενων.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από πρόταση

του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 38

Κατάταξη προτάκτων στις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιτρέπεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις ως προτάκτων, για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, Ελλήνων που έχουν ενηλικιωθεί και δεν έχουν κληθεί για κατάταξη.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία της πρόσκλησης και κατάταξης και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 39

Εθελοντική κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να επιτρέπεται η εθελοντική κατάταξη, ως εθελοντών, στρατευσίμων ή εφέδρων που ανήκουν σε κλάση ή κατηγορία που δεν έχει κληθεί για κατάταξη, καθώς και ομογενών που έχουν ενηλικιωθεί και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία της κατάταξης, οι υποχρεώσεις των κατατασσόμενων, οι λόγοι προσωρινής και οριστικής απόλυσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 40

Εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων

1. Η στρατιωτική υποχρέωση εκπληρώνεται αποκλειστικά στις μονάδες και υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή Εθνικής Άμυνας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να επιτρέπεται η διάθεση, σε περιφερειακά ιατρεία ή κέντρα υγείας ή αγροτικά κτηνιατρεία, οπλιτών πτυχιούχων ιατρικής ή φαρμακευτικής ή κτηνιατρικής αντίστοιχα, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον τετράμηνη πραγματική στρατιωτική υπηρεσία. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται οι λοιπές προϋποθέσεις, η διαδικασία διάθεσης, τα ειδικότερα προσόντα, οι όροι απασχόλησης και η τυχόν αμοιβή, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και τα κριτήρια επιλογής των παραπάνω οπλιτών, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησής τους.

2. Η πρόσθετη στρατιωτική υποχρέωση μπορεί να εξαγοραστεί ή να αρθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 του παρόντος νόμου.

3. Επιτρέπεται η τμηματική, τουλάχιστον κατά δίμηνο, εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης των μόνιμων κατοίκων εξωτερικού, που κατατάσσο-

νται με την κλάση τους ή οποτεδήποτε μετά την πρόσκληση της κλάσης τους.

4. Σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καταργείται το δικαίωμα της τμηματικής εκπλήρωσης της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 41 **Άδειες απουσίας**

1. Σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης, χορηγούνται οι παρακάτω άδειες απουσίας:

- α. Κανονική, διάρκειας μέχρι τριάντα ημερών.
- β. Τιμητική, διάρκειας μέχρι δέκα ημερών, κατά περίπτωση, που χορηγείται για διακεκριμένες πράξεις κατά τη διάρκεια εκπλήρωσης της στρατιωτικής υπηρεσίας.
- γ. Αναρρωτική.
- δ. Αγροτική ή φοιτητική ή για αντιμετώπιση θεομηνίας, συνολικής διάρκειας μέχρι είκοσι ημερών.
- ε. Προσωπική, που χορηγείται για την αντιμετώπιση σημαντικών προσωπικών προβλημάτων ή για την εκπλήρωση σοβαρών οικογενειακών υποχρεώσεων.
- στ. Επικίνδυνος εργασίας, διάρκειας ενός μήνα κατ'έτος, εφόσον είναι χειριστές ακτινολογικών μηχανημάτων, εμφανιστές ακτινολογικών εργαστηρίων και ραδιοφυσικοί (χειριζόμενοι ραδιοϊσότοπα), εργαζόμενοι σε ακτινολογικά ή και κάθε άλλης φύσης εργαστήρια των Ενόπλων Δυνάμεων.

ζ. Γονική, διάρκειας πέντε ημερών, για κάθε τέκνο τους που ζει.

η. Ειδική, διάρκειας μέχρι τριάντα ημερών συνολικά, εφόσον είναι γραμμένοι ως μέλη μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) και η συμμετοχή τους σε προγράμματα αυτών των οργανώσεων για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαία. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μετά από αιτιολογημένο και προσδιορισμένο αίτημα της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) και μόνον εφόσον οι ενδιαφερόμενοι το επιθυμούν.

2. Οι άδειες που προβλέπονται από τις παραπάνω υποπαραγράφους β', στ', ζ', η' και η αναρρωτική, που χορηγείται μετά από νοσηλεία για πάθηση ή βλάβη που προήλθε από την εκτέλεση της υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής, καθώς και όλη η αναρρωτική άδεια που χορηγείται στους εφέδρους αξιωματικούς, επίκουρους αξιωματικούς και δόκιμους εφέδρους αξιωματικούς, δεν υπολογίζονται στα όρια της συνολικής διάρκειας των αδειών της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιτρέπεται, ανάλογα με τη διάρκεια της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, η μείωση των ημερών διάρκειας, η συγχώνευση ή κατάργηση κάποιας κατηγορίας αδειών, που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, με εξαίρε-

ση τις άδειες των υποπαραγράφων στ' και η' της παραγράφου αυτής, ο καθορισμός της συνολικής διάρκειας αυτών, καθώς και η χορήγηση τιμητικής άδειας, πέραν του προβλεπόμενου, από την υποπαραγραφο β' της προαναφερόμενης παραγράφου, ορίου, σε αθλητές Εθνικών-Ολυμπιακών Ομάδων ομαδικών και ατομικών αθλημάτων. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των αδειών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι υποχρεώσεις των αδειούχων, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 42 **Χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας**

1. Υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας όσων υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης, το χρονικό διάστημα της υπηρεσίας τους, εκτός από το χρόνο των παρακάτω ειδικών καταστάσεων:

- α. Άγνοιας ή λιποταξίας.
- β. Πειθαρχικής φυλάκισης πέραν των είκοσι ημερών, άσχετα αν αυτή εκτίθηκε ή όχι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού.
- γ. Προσωρινής κράτησης, εκτός αν επακολούθησε αθώωση, απαλλαγή ή οριστική παύση της δίωξης ή η δίωξη κηρύχθηκε απαράδεκτη.
- δ. Φυλάκισης ή κράτησης που επιβλήθηκε από ποινικό δικαστήριο, κατά το μέρος που έχει εκτιθεί.

ε. Άδειες απουσίας μεγαλύτερης των ορίων του άρθρου 41 του νόμου αυτού.

2. Η ημέρα κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, ενώ η ημέρα απόλυσης δεν υπολογίζεται.

3. Το χρονικό διάστημα της αιχμαλωσίας υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.

4. Όσοι οπλίτες είναι υπόχρεοι πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης και ανήκουν στο τεχνικό προσωπικό του Τάγματος Εκκαθάρισης Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ.) υπηρετούν χρόνο υπηρεσίας μειωμένο κατά το διπλάσιο του αριθμού ημερών εργασίας μέσα σε ναρκοπέδιο ή ύποπτο χώρο. Η μείωση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τους έξι μήνες, αναγνωρίζεται μόνο εφόσον αυτοί δεν απέσυραν την υπεύθυνη δήλωσή τους μέσα σε ένα εξάμηνο από την έναρξη της εργασίας σε ναρκοπέδιο ή ύποπτο χώρο και αφαιρείται από την, κατά περίπτωση, στρατεύσιμη και εφεδρική στρατιωτική υποχρέωση. Το ίδιο ισχύει και για το προσωπικό των Ομάδων Υποβρυχίων Καταστροφών (Ο.Υ.Κ.) του Πολεμικού Ναυτικού το εντεταλμένο για την εξουδετέρωση εκρηκτικών μηχανημάτων, καθώς και το στρατιωτικό προσωπικό των ναρκαλιευτικών-ναρκοθηρευτικών πλοίων, όταν εκτελείται εκκαθάριση ενεργών ναρκοπεδίων ή εξουδετέρωση οποιουδήποτε τύπου εκρηκτικού μηχανήματος ή ύποπτου αντικειμένου στη θάλασσα.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διάρκεια και ο τρόπος υπολογισμού, ως χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας, του χρόνου υπηρεσίας που διανύθηκε στην Εθνοφυλακή.

6. Ο μετά την ορκωμοσία χρόνος φοίτησης στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυ-

νάμεων, των σπουδαστών των σχολών αυτών που απομακρύνονται ή απολύονται ή αποβάλλονται εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου, υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο κτήσης της Ελληνικής ιθαγένειας.

7. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει αναλογικά και για τους απολυόμενους πριν από την πενταετία, Εθελοντές Πενταετούς Υπηρεσίας (Ε.Π.Υ.) και για τους Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.), που απολύονται πριν από την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 43 **Εξαγορά – Άρση πρόσθετων** **στρατιωτικών υποχρεώσεων**

1. Πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή με βάση προισχύσασες διατάξεις, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν τελεί σε ανυποταξία ή λιποταξία, μπορεί να αίρονται αν συντρέχουν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή ανυπέβλητων κωλυμάτων του άρθρου 70 του νόμου αυτού ή να εξαγοράζονται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου.

Ειδικά οι πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί ως διοικητική κύρωση για ανυποταξία ή λιποταξία, σε περίπτωση αθώωσης ή απαλλαγής ή εξάλειψης του αξιόποινου, αίρονται αυτοδίκαια.

2. Η εξαγορά της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης μπορεί να γίνει οποτεδήποτε μετά την επιβολή, πριν από την εκπλήρωσή της ή πριν από την ημερομηνία έκδοσης τυχόν διοικητικής απόφασης άρσης της ή πριν την κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αυτοδίκαιη άρση της.

Για τον υπολογισμό του ποσού της εξαγοράς κάθε ημέρας πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, σε περίπτωση εκπλήρωσης μέρους ενός μήνα, λαμβάνεται υπόψη το ηλικίο που εξάγεται, από τη διαίρεση του καθοριζόμενου χρηματικού ποσού για την εξαγορά κάθε μήνα, με τον αριθμό τριάντα.

Χρηματικά ποσά που καταβάλλονται αχρεωστήτως, επιστρέφονται στους ενδιαφερομένους σύμφωνα με τις κείμενες σχετικές διατάξεις.

3. Για την εξαγορά της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης:

α. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετική αίτηση στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, είτε πριν είτε μετά την κατάταξή του στις Ένοπλες Δυνάμεις. Το στρατολογικό γραφείο εκδίδει ειδικό σημείωμα, στο οποίο καθορίζεται το απαιτούμενο για την εξαγορά χρηματικό ποσό.

β. Με βάση το παραπάνω σημείωμα ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το καθοριζόμενο χρηματικό ποσό σε οποιαδήποτε δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και καταθέτει το σχετικό αποδεικτικό στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο. Μετά την κατάθεση του αποδεικτικού καταβολής, το στρατολογικό γραφείο καταχωρεί τη σχετική μεταβολή στη στρατολογική μερίδα του ενδιαφερομένου και εφόσον αυτός υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις, τη γνωστοποιεί στη μονάδα του.

4. Το χρηματικό ποσό της εξαγοράς κάθε μήνα πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομίας και Οικονομικών, που δημο-

σιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

5. Για την άρση της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

α. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο αίτηση και σχετικά έγγραφα στοιχεία, εκθέτοντας αναλυτικά τους λόγους ανώτερης βίας ή ανυπέβλητων κωλυμάτων που επικαλείται. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται οποτεδήποτε μετά την επιβολή της και πριν την ημερομηνία της οριστικής απόλυσης. Για τις πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί για λιποταξία ή ανυποταξία τα δικαιολογητικά υποβάλλονται οποτεδήποτε μετά από την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης και πριν την ημερομηνία της οριστικής απόλυσης.

β. Το στρατολογικό γραφείο εξετάζει τους αναφερόμενους λόγους ανώτερης βίας ή ανυπέβλητων κωλυμάτων και εισηγείται σχετικά στην προϊστάμενή του διοίκηση στρατολογίας, στην οποία υποβάλλει τη σχετική αλληλογραφία με πλήρες αντίγραφο φύλλου μητρώου του ενδιαφερομένου.

γ. Η διοίκηση στρατολογίας αποφασίζει, οριστικά και αιτιολογημένα, για την αποδοχή ή την απόρριψη της αίτησης και στη συνέχεια επιστρέφει την αλληλογραφία στο στρατολογικό γραφείο για την ενημέρωση της στρατολογικής μερίδας του ενδιαφερομένου, κοινοποιώντας παράλληλα την απόφασή της και στη μονάδα του, για την ενημέρωση των ατομικών του εγγράφων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ – ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΣΗ ΑΠΟ **ΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ – ΕΦΕΔΡΕΙΑ –** **ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ**

Άρθρο 44

Προσωρινή απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Όσοι υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων και δεν τις έχουν εκπληρώσει πλήρως, απολύονται προσωρινά, εφόσον συντρέχει νόμιμος προς τούτο λόγος. Αρμόδιες για την προσωρινή απόλυση είναι οι μονάδες στις οποίες οι απολυόμενοι υπηρετούν κατά το χρόνο που δημιουργούνται οι λόγοι της απόλυσής τους.

2. Οι οπλίτες οι οποίοι νοσηλεύονται σε στρατιωτικό νοσοκομείο κατά την ημερομηνία δημιουργίας των λόγων προσωρινής απόλυσης και των οποίων η μονάδα δεν εδρεύει στην ίδια πόλη, απολύονται προσωρινά από αυτό μετά την ολοκλήρωση της νοσηλείας τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της προσωρινής απόλυσης και της επανακατάταξης, οι υποχρεώσεις των απολυομένων και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσής τους, καθώς και κάθε

λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 45

Προσωρινή απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις και επανακατάταξη σε αυτές των υποψηφίων Βουλευτών ή Ευρωβουλευτών ή Νομαρχών ή Δημάρχων ή Προέδρων Κοινοτήτων

1. Όσοι υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εφόσον υποβάλλουν ή αποδέχονται υποψηφιότητα για την εκλογή τους ως βουλευτών ή ευρωβουλευτών ή νομαρχών ή δημάρχων ή προέδρων κοινοτήτων, απολύονται προσωρινά από αυτές την επόμενη της ημερομηνίας επίδοσης της πρότασης υποψηφιότητας στον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου και αναβάλλεται η εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

2. Για τη διάρκεια και τη διακοπή της αναβολής ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 28 του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της προσωρινής απόλυσης και της επανακατάταξης, οι υποχρεώσεις των απολυομένων και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσής τους, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 46

Προσωρινή απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις και επανακατάταξη σε αυτές των οπλιτών, των εφέδρων οπλιτών και των δοκίμων ή εφέδρων ή επίκουρων αξιωματικών που απολύονται υπό όρο από φυλακές

1. Οι οπλίτες, οι έφεδροι οπλίτες, οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί, οι επίκουροι αξιωματικοί και οι έφεδροι αξιωματικοί, που κρατούνται σε φυλακές, όταν αποφυλακίζονται από αυτές υπό όρο, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, απολύονται προσωρινά από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων από την ημερομηνία της υπό όρο απόλυσης από τις φυλακές και αναβάλλεται η εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

2. Η αναβολή από τις προσκλήσεις για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των παραπάνω αρχίζει την ημερομηνία της προσωρινής απόλυσης και διαρκεί όσο και το χρονικό διάστημα δοκιμασίας, διακόπτεται δε σε περίπτωση άρσης της υπό όρο απόλυσης ή διακοπής της για οποιονδήποτε λόγο.

3. Όσοι απολύονται προσωρινά και αναβάλλεται η κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, στερούνται του δικαιώματος να τύχουν αναβολής κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις για οποιονδήποτε λόγο, εκτός εάν εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις των άρθρων 14, 15, 16 και 17 του παρόντος νόμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της προσωρινής απόλυσης και επανακατάταξης, οι υποχρεώσεις των απολυομένων και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσής τους, καθώς και κάθε λε-

πτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 47

Προσωρινή απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις των σπουδαστών στρατιωτικών σχολών

Οι σπουδαστές των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ανωτέρων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, διαγραφόμενοι από τις σχολές αυτές για λόγους υγείας ή υγειονομικής ακαταλληλότητας ή πτητικής ανεπάρκειας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφος 9 ν.3027/2002 (ΦΕΚ 152 Α' /26.6.2002), εγγράφονται για το ίδιο ακαδημαϊκό έτος στο πρώτο έτος σπουδών της Σχολής ή Τμήματος επόμενης προτίμησής τους στο μηχανογραφικό δελτίο του έτους εισαγωγής τους στη Σχολή από την οποία διαγράφονται. Η εγγραφή γίνεται μόνον αν είχαν συγκεντρώσει βαθμολογία ίση ή μεγαλύτερη με αυτή του τελευταίου υποψηφίου που έχει εισαχθεί στη συγκεκριμένη Σχολή ή Τμήμα το ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Όσοι μαθητές των Σχολών αυτών διαγράφονται για τους παραπάνω λόγους μετά τις 15 Νοεμβρίου, εγγράφονται το επόμενο ακαδημαϊκό έτος με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους από αυτό της διαγραφής του και συνοδεύεται απαραίτητα από αντίγραφο της απόφασης διαγραφής του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου ή επιτροπής. Οι σπουδαστές της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.) συνεχίζουν τη φοίτησή τους στο αντίστοιχο έτος σπουδών της οικείας Σχολής ή Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι διαγραφόμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου απολύονται σε κάθε περίπτωση και τους παρέχεται δικαίωμα λήψης αναβολής κατάταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 48

Οριστική απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Όσοι υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων απολύονται οριστικά, μετά την εκπλήρωση, κατά σειρά, της προβλεπόμενης κατά περίπτωση στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, της εφεδρικής υποχρέωσης, του χρόνου που δεν υπολογίζεται ως πραγματική στρατιωτική υπηρεσία και των τυχόν πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων. Αρμόδιες για την οριστική απόλυση είναι οι μονάδες στις οποίες οι απολυόμενοι υπηρετούν κατά το χρόνο που συμπληρώνουν τις στρατιωτικές υποχρεώσεις.

2. Ειδικά, όσοι κατά το χρόνο που συμπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις υπηρετούν σε μονάδες ή υπηρεσίες του εξωτερικού απολύονται εντός τριών (3) ημερών από τον επαναπατρισμό τους.

3. Οι νοσηλευόμενοι σε στρατιωτικά νοσοκομεία κατά το χρόνο συμπλήρωσης των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων απολύονται μετά την ολοκλήρωση της νοσηλείας τους, ως εξής:

α. Από τις μονάδες τους, αν αυτές εδρεύουν στην ίδια πόλη.

β. Από τα στρατιωτικά νοσοκομεία, αν οι μονάδες τους

εδρεύουν σε άλλη πόλη ή η νοσηλεία τους οφείλεται σε ψυχικά νοσήματα.

4. Όσοι έχουν απολυθεί προσωρινά και υπάγονται, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, σε κατηγορία στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, τη χρονική διάρκεια της οποίας έχουν εκπληρώσει μετά την υπαγωγή τους σε αυτή, καθώς επίσης και μετά την εξαγορά ή την άρση τυχόν πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, δεν υποχρεούνται σε κατάταξη ή επανακατάταξη. Η προσωρινή τους απόλυση καθίσταται οριστική, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Κατ' εξαίρεση οι ανυπότακτοι και οι λιποτάκτες υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου αυτής, μετά τη διακοπή του αδικήματος.

5. Για όσους μεταφέρονται στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης και έχουν υπηρετήσει μεγαλύτερο χρόνο από την υποχρέωσή τους, ο επιπλέον χρόνος καλύπτει χρόνο τυχόν πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, καθώς και χρόνο, ο οποίος δεν υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.

6. Όσοι απολύονται εσφαλμένα πριν από τη συμπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων θεωρούνται ότι τις έχουν εκπληρώσει εφόσον το υπόλοιπο των υποχρεώσεών τους δεν υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες. Αρμόδιοι για την τακτοποίησή τους είναι οι διευθυντές των στρατολογικών γραφείων. Εάν το υπόλοιπο των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες, οι απολυθέντες υποχρεούνται σε επανακατάταξη στη μονάδα από την οποία απολύθηκαν εσφαλμένα, για τη συμπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εντός δέκα (10) ημερών από τη σχετική πρόσκλησή τους. Οι μη κατατασσόμενοι κηρύσσονται ανυπότακτοι.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν να καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 49

Στρατιωτικές υποχρεώσεις εφέδρων

1. Στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων εγγράφονται, εφόσον δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, οι οπλίτες και οι έφεδροι οπλίτες που απολύονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις, καθώς και οι αστυφύλακες και αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας και αντίστοιχα των υπολοίπων Σωμάτων, που έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις και δεν έχουν εγγραφεί στην εφεδρεία Σώματος.

2. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπλήρωσης εφεδρικής στρατιωτικής υποχρέωσης οι αναφερόμενοι στις υποπαραγράφους α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του νόμου αυτού. Αυτοί δεν εγγράφονται στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων και εφόσον έχουν εγγραφεί, διαγράφονται.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής από την εφεδρεία.

β. Η διαδικασία κατανομής των εφέδρων στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων.

γ. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία μεταφοράς από την εφεδρεία κλάδου στην εφεδρεία άλλου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων.

δ. Οι υποχρεώσεις των εφέδρων και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσής τους.

ε. Ο τρόπος και η διαδικασία πρόσκλησης των εφέδρων για εκτέλεση στρατιωτικής υπηρεσίας.

στ. Οι εξαιρούμενοι από την πρόσκληση για κατάταξη έφεδροι.

ζ. Η διαδικασία και ο τρόπος κατάταξης των εφέδρων.

η. Η διάρκεια της εφεδρικής υποχρέωσης και η διαδικασία απόλυσης από τις Ένοπλες Δυνάμεις των οπλιτών από την εφεδρεία.

θ. Οι άδειες που χορηγούνται στους εφέδρους και ο χρόνος που δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.

ι. Κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4. Οι έφεδροι εγγράφονται στην εφεδρεία του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο εκπλήρωσαν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Οι απομακρυνόμενοι ή απολυόμενοι ή αποβαλλόμενοι μαθητές της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.) και της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν.), μετά την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εγγράφονται στην εφεδρεία του Στρατού Ξηράς.

5. Οι έφεδροι που κατατάσσονται ως Επαγγελματίες Οπλίτες, εγγράφονται στην εφεδρεία του κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, στον οποίο υπηρέτησαν ως Επαγγελματίες Οπλίτες, εφόσον η διάρκεια της διανυθείσας υπηρεσίας τους είναι τουλάχιστον ίση με την πραγματική στρατιωτική υπηρεσία που καθορίζεται κάθε φορά, για την απόλυση των οπλιτών πλήρους στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης του κλάδου αυτού.

6. Οι έφεδροι που αρνούνται να παραλάβουν οποιοδήποτε στρατιωτικό έγγραφο δίδονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο σε εφέδρους για τη μη τήρηση των υποχρεώσεών τους.

Άρθρο 50

Εφεδρεία οπλιτών Σωμάτων

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία μεταφοράς εφέδρων από την εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων στην εφεδρεία των Σωμάτων.

2. Οι μεταφερόμενοι σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο έφεδροι διέπονται από τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εφεδρεία των Σωμάτων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΟΙ – ΛΙΠΟΤΑΚΤΕΣ

Άρθρο 51 Ανυπότακτοι

1. Ανυπότακτοι κηρύσσονται όσοι, μετά από γενική ή ειδική πρόσκληση για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, δεν κατατάσσονται στις ορισμένες ημερομηνίες ή προθεσμίες στις μονάδες κατάταξης.

2. Η ανυποταξία αρχίζει από την επόμενη της οριζόμενης ημέρας κατάταξης ή, εφόσον ορίζεται προθεσμία κατάταξης, από την επόμενη της τελευταίας ημέρας. Δεν εφαρμόζονται στην προκειμένη περίπτωση οι περί προθεσμιών διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

3. Η ανυποταξία διακόπτεται:

α. Με τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του ανυπότακτου.

β. Με την κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις.

γ. Με τη σύλληψη για την ανυποταξία.

δ. Με την παρουσίαση του ανυπότακτου σε στρατιωτική δικαστική αρχή ή στο στρατολογικό γραφείο για τη διακοπή της ανυποταξίας του.

ε. Με την κρίση του ανυπότακτου, από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων, ως ακατάλληλου για στράτευση (1/5) ή με τη χορήγηση αναβολής κατάταξης για λόγους υγείας.

4. Η ανυποταξία, ανάλογα με την κατάσταση στην οποία διατελεί η Χώρα κατά την ημερομηνία έναρξής της, διακρίνεται σε ανυποταξία ειρήνης, μερικής ή γενικής επιστράτευσης και πολέμου, ανάλογα δε με τον τόπο διαμονής του ανυπότακτου κατά την έναρξη της ανυποταξίας, σε εσωτερικού και εξωτερικού. Σε κάθε περίπτωση που η Χώρα μεταπέσει σε διαφορετική κατάσταση από εκείνη στην οποία τελούσε κατά την ημερομηνία έναρξης του αδικήματος, μεταβάλλεται και ο νομικός χαρακτηρισμός τούτου. Οι ανυπότακτοι εξωτερικού η εσωτερικού μεταπίπτουν στην κατηγορία του ανυπότακτου εσωτερικού η εξωτερικού αντίστοιχα εφόσον μεταβληθεί ο τόπος της διαμονής τους.

5. Στους ανυπότακτους επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα ποινικές κυρώσεις, πρόσθετη στρατιωτική υποχρέωση έξι (6) μηνών, καθώς και οι στερήσεις και απαγορεύσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 53 και 54 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 52 Λιποτάκτες

1. Λιποτάκτες κηρύσσονται οι οπλίτες οποιασδήποτε κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

2. Η λιποταξία διακόπτεται:

α. Με τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του λιποτάκτη.

β. Με την επανεγγραφή του λιποτάκτη στη μονάδα του ή την παρουσίασή του σε φρουραρχείο.

γ. Με τη σύλληψή του για τη λιποταξία.

δ. Με την παρουσίαση του λιποτάκτη στην αρμόδια στρατιωτική δικαστική αρχή για τη λιποταξία του.

3. Στους λιποτάκτες επιβάλλονται οι οριζόμενες από το Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα κατά περίπτωση ποινικές κυρώσεις, πρόσθετη στρατιωτική υποχρέωση ίση με το χρόνο της λιποταξίας και μέχρι έξι (6) μήνες, καθώς και

οι στερήσεις και απαγορεύσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 53 και 54 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 53 Στερήσεις ανυποτάκτων και λιποτακτών

1. Όσοι διατελούν σε ανυποταξία, μετά τη διακοπή της, υποχρεούνται να κατατάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις αποκλειστικά και μόνο στον κλάδο που έχουν κατανεμηθεί. Σε αυτούς δεν χορηγείται η αναβολή των άρθρων 18, 19, 20, 21, 23, 28 και 29 του παρόντος νόμου, για λόγους που απέκτησαν από την έναρξη της ανυποταξίας τους και μέχρι και την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις.

2. Στους ανυπότακτους, δεν χορηγούνται πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης, μέχρι την κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

3. Όσοι καταδικάζονται αμετάκλητα για ανυποταξία ή λιποταξία δεν μπορούν να εκλέγουν ή να εκλέγονται στις εκλογές για ανάδειξη βουλευτών και ευρωβουλευτών καθώς και στις νομαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

4. Η αμετάκλητη καταδίκη για τα ίδια εγκλήματα επιφέρει στέρηση του δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος, που προϋποθέτει ειδική άδεια της αρχής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. Άδειες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και προηγήθηκαν της καταδίκης θεωρούνται άκυρες και ανακαλούνται από την ημερομηνία που η καταδίκη έγινε αμετάκλητη.

6. Για τους ανυπότακτους και τους λιποτάκτες ισχύουν επίσης οι στερήσεις διορισμού που προβλέπονται κάθε φορά από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, οι οποίες εφαρμόζονται για τις προσλήψεις στο δημόσιο τομέα.

7. Οι στερήσεις των προηγούμενων παραγράφων παύουν να ισχύουν, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της αμετάκλητης καταδίκης, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Εκπληρωθούν όλες οι στρατιωτικές υποχρεώσεις ή οι ενδιαφερόμενοι απαλλαγούν νόμιμα από αυτές ή συμπληρωθεί το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους.

β. Εκτιθεί η ποινή που τους επιβλήθηκε.

Άρθρο 54 Αποδημία

1. Στους ανυπότακτους και λιποτάκτες απαγορεύεται:

α. Η αποδημία σε χώρα του εξωτερικού ή η ναυτολόγηση σε πλοία γραμμής εξωτερικού.

β. Η χορήγηση ή θεώρηση διαβατηρίων με εξαίρεση τους ανυπότακτους εξωτερικού που διαμένουν σε χώρα του εξωτερικού.

Η εξαίρεση αυτής της υποπαραγράφου ισχύει και για τους ανυπότακτους εξωτερικού κατά τα χρονικά διαστήματα παραμονής τους στην Ελλάδα, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου αυτού.

2. Ως προς τη διαδικασία, τα δικαιολογητικά, τη διάρκεια ισχύος των διαβατηρίων και τις υπηρεσίες έκδοσης ή θεώρησής τους, έχουν εφαρμογή οι ειδικές περί διαβατηρίων διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

3. Σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται

ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να απαγορεύεται η αποδημία και η ναυτολόγηση σε πλοία γραμμής εξωτερικού στρατευσίμων και εφέδρων.

4. Κατ' εξαίρεση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν θα μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα (40) ημέρες, να απαλλάσσονται από τον έλεγχο της στρατολογικής τους κατάστασης οι Έλληνες του εξωτερικού, πλην των λιποτακτών, που έρχονται στην Ελλάδα για να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα κατά τις βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης και τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η ποινική δίωξη των κατά τα ανωτέρω απαλλασσομένων και διατελούντων σε ανυποταξία αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η απαλλαγή αυτή.

5. Ομοίως, επιτρέπεται η είσοδος και η παραμονή στην Ελλάδα, χωρίς έλεγχο της στρατολογικής κατάστασης, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, συνολικά ή τμηματικά, κατ' έτος, ανυποτάκτων του εξωτερικού. Το χρονικό διάστημα του ανωτέρω εδαφίου μπορεί να ανανεώνεται μέχρι τη συμπλήρωση τριών (3) μηνών συνολικά, αποκλειστικά σε περιπτώσεις που η είσοδος και παραμονή στην Ελλάδα επιβάλλεται για λόγους προσωπικής ασφάλειας, εξαιτίας σοβαρών, πασιδήλων γεγονότων, που συμβαίνουν στις χώρες διαμονής τους, όπως εξεγέρσεις, πόλεμοι ή θεομηνίες. Η διαδικασία, οι λοιπές προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και οι λεπτομέρειες για την υπαγωγή στις διατάξεις της παραγράφου αυτής καθορίζονται, εφόσον απαιτηθεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν, σε περίοδο επιστράτευσης ή πολέμου, να αναστέλλεται η εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' **ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ** **ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ**

Άρθρο 55

Προερχόμενοι από χώρες του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία

1. Οι ομογενείς, οι οποίοι διακόπτουν τη μόνιμη κατοικία τους σε χώρα του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία και έρχονται στην Ελλάδα απευθείας ή μέσω άλλης χώρας, δικαιούνται:

α. Αναβολή από την κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προκύπτει, αν στην ημερομηνία εγγραφής σε μητρώο αρρένων προστεθούν τρία (3) έτη. Η αναβολή αυτή διακόπτεται με αίτηση του δικαιούχου.

β. Μεταφορά στους υπόχρεους μειωμένης θητείας εξαμήνης διάρκειας, εφόσον καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις εντός πενταετίας από την εγγραφή τους σε μητρώο αρρένων. Αυτοί απολύονται οριστικά, μετά συ-

μπλήρωση πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας τριών (3) μηνών, εφόσον το επιθυμούν.

γ. Απαλλαγή από την υποχρέωση στράτευσης, εφόσον η εγγραφή τους σε μητρώο αρρένων πραγματοποιείται ή πραγματοποιήθηκε, μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους. Όσοι από αυτούς υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απολύονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις, εφόσον το επιθυμούν.

2. Ειδικά οι ομογενείς οι οποίοι έχουν διακόψει τη μόνιμη κατοικία τους σε χώρα του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία και έχουν έλθει στην Ελλάδα απευθείας ή μέσω άλλης χώρας, εφόσον κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, απαλλάσσονται από την υποχρέωση στράτευσης.

3. Όσοι υπαχθούν στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες, ενδεχομένως, κηρύχθηκαν ανυπότακτοι. Το αξιόπαινο της ανυποταξίας τους εξαλείφεται με παραγραφή και αίρονται όλες οι σχετικές συνέπειες. Οι οικογραφίες για τις ανυποταξίες τίθενται στο αρχείο με πράξη του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι χώρες προέλευσης, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι προθεσμίες υποβολής τους, οι κυρώσεις που επιβάλλονται για τυχόν εκπρόθεσμη υποβολή τους, οι υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων και κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου, να αναστέλλεται η εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 56

Αναγνώριση χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας σε Ένοπλες Δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ο χρόνος κατά τον οποίο Έλληνες υπηρέτησαν οποτεδήποτε ενόπλιως με στρατιωτική ιδιότητα σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγνωρίζεται προς κάλυψη της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης και των τυχόν πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων που υπέχουν.

2. Ο αναγνωριζόμενος χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση και τις τυχόν πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις, που υπέχουν οι ενδιαφερόμενοι.

3. Όσοι δεν καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις ανωτέρω υποχρεώσεις μπορούν να εξαγοράσουν το υπόλοιπο αυτών, μετά προηγούμενη αναγνώριση τριών (3) τουλάχιστον μηνών ένοπλης υπηρεσίας σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διατάξεις του άρθρου 43 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Όσοι διατελούν ή διατέλεσαν οποτεδήποτε σε ανυποταξία από την ημερομηνία αναγνώρισης της ένοπλης

υπηρεσίας τους στις τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες κηρύχθηκαν ανυπότακτοι. Το αξιόποινο της ανυποταξίας τους εξαιρείται με παραγραφή και αίρονται όλες οι σχετικές συνέπειες. Οι δικογραφίες για τις ανυποταξίες τίθενται στο αρχείο με πράξη του Εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου.

5. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού υπάγονται και όσοι έχουν υπηρετήσει ενόπλιως σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν από την απόκτηση της Ελληνικής Ιθαγένειας.

6. Όσοι διατελούν σε λιποταξία υπάγονται ομοίως στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού μετά τη διακοπή της, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υπαγωγής, η προθεσμία εξαγοράς, καθώς και κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το χρηματικό ποσό για την εξαγορά κάθε μήνα στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

Άρθρο 57

Ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων στρατεύσιμων, ανυποτάκτων και οπλιτών που έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους

1. Όσοι συμπληρώνουν το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους μπορούν να εξαγοράσουν το υπόλοιπο των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εφόσον έχουν καταταγεί ή θα καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις και αφού προηγουμένως εκπληρώσουν ενόπλιως στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση τουλάχιστον ένα μήνα.

2. Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται για εξαγορά κάθε μήνα στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, η αναπροσαρμογή του, ο τρόπος, η διαδικασία και οι προθεσμίες καταβολής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τον αρχικό καθορισμό του δεν μπορεί να είναι μικρότερο των καταβαλλόμενων, κατά την ημερομηνία έκδοσης της παραπάνω απόφασης, καθαρών μηνιαίων αποδοχών του νεοκατατασσόμενου Επαγγελματία Οπλίτη (ΕΠ.ΟΠ.). Τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3. Όσοι διατελούν σε λιποταξία υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού μετά τη διακοπή της, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Όσοι από τους αναφερομένους στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διέτελεσαν οποτεδήποτε ή διατελούν σε ανυποταξία, με την κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις, εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες κηρύχθηκαν ανυπότακτοι.

5. Το αξιόποινο της ανυποταξίας των παραπάνω εξαιρείται με παραγραφή και αίρονται όλες οι σχετικές

συνέπειες. Οι δικογραφίες για τις ανυποταξίες τίθενται στο αρχείο με πράξεις του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου.

6. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν υπάγονται όσοι είτε με τη χρήση πλαστών δικαιολογητικών είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο προκάλεσαν ή προκαλούν την έκδοση παράνομων διοικητικών πράξεων προκειμένου να παρατείνουν την παραμονή τους εκτός των τάξεων των Ενόπλων Δυνάμεων ή να αποφύγουν την υποχρέωση στράτευσής τους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται το ακριβές χρονικό διάστημα της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης που πρέπει να εκπληρώσουν οι ενδιαφερόμενοι, ο τρόπος και η διαδικασία κατάταξης και στρατολογικής τακτοποίησης των αναφερομένων στις προηγούμενες παραγράφους, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε περίοδο επιστράτευσης, πολέμου ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, είναι δυνατόν να αναστέλλεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 58

Ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων τέκνων ή αδελφών προσώπων που απεβίωσαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα ή απεδίωσαν ή τραυματίστηκαν εξαιτίας τρομοκρατικής ενέργειας

1. Ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος ή αδελφός προσώπου που απεβίωσε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, με οποιαδήποτε ιδιότητα, στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα και εξαιτίας αυτής ή απεβίωσε ή τραυματίστηκε εξαιτίας τρομοκρατικής ενέργειας, απολύεται οριστικά από τις Ένοπλες Δυνάμεις μετά τη συμπλήρωση χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εφόσον το επιθυμεί.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διάρκεια της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

3. Όσοι διατελούν σε ανυποταξία ή λιποταξία υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού, μετά τη διακοπή του αδικήματος.

4. Οι ανυπότακτοι με την υπαγωγή τους στις διατάξεις του άρθρου αυτού εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες κηρύχθηκαν ανυπότακτοι, εξαιρείται το αξιόποινο του αδικήματος με παραγραφή, αίρονται οι ποινικές συνέπειες της ανυποταξίας και με πράξη του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου τίθενται στο αρχείο οι δικογραφίες.

5. Όσοι αποκτούν τους λόγους κατά τη διάρκεια της νόμιμης εκτός των Ενόπλων Δυνάμεων παραμονής τους και έχουν συμπληρώσει την πραγματική στρατιωτική υπηρεσία που καθορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, μετά την άρση ή την εξαγορά της τυχόν

πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, δεν υποχρεούνται σε κατάταξη ή επανακατάταξη και με την υπαγωγή τους εντάσσονται στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΑΟΠΛΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ -
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΩΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Άρθρο 59
Γενικές διατάξεις και ορισμοί

1. Όσοι για λόγους συνείδησης αρνούνται να εκπληρώσουν τη στρατεύσιμη στρατιωτική τους υποχρέωση, επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, μπορεί να αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

2. Οι λόγοι συνείδησης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να απορρέουν από μία γενική αντίληψη για τη ζωή, βασισμένη σε συνειδητές θρησκευτικές, φιλοσοφικές ή ηθικές πεποιθήσεις, που εφαρμόζονται από το άτομο απaráβαρα και εκδηλώνονται με τήρηση ανάλογης συμπεριφοράς.

3. Δεν χαρακτηρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης και δεν υπάγονται στις σχετικές διατάξεις:

α. Όσοι έχουν υπηρετήσει ενόπλως για οσοδήποτε χρονικό διάστημα στις Ελληνικές ή ξένες ένοπλες δυνάμεις ή στα Σώματα Ασφαλείας.

β. Όσοι έχουν λάβει άδεια οπλοφορίας ή έχουν ζητήσει να τους χορηγηθεί τέτοια άδεια, καθώς και όσοι συμμετέχουν σε μεμονωμένες ή συλλογικές δραστηριότητες σκοπευτικών αγώνων, κυνηγίου ή παρόμοιων εκδηλώσεων, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με τη χρήση όπλων.

γ. Όσοι έχουν καταδικαστεί ή εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για έγκλημα που έχει σχέση με χρήση όπλων, πυρομαχικών ή παράνομης βίας.

4. Οι αντιρρησίες συνείδησης καλούνται να προσφέρουν είτε άοπλη στρατιωτική υποχρέωση είτε εναλλακτική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 60
Διάρκεια της άοπλης στρατιωτικής
υποχρέωσης ή της εναλλακτικής υπηρεσίας
των αντιρρησιών συνείδησης

1. Οι αναγνωριζόμενοι ως αντιρρησίες συνείδησης υποχρεούνται να εκπληρώσουν άοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση ή εναλλακτική υπηρεσία, ίση με εκείνη που θα εκπλήρωναν εάν υπηρετούσαν ενόπλως, προσαυξημένη ως εξής:

α. Οι υπόχρεοι άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης:

(1) Δώδεκα (12) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν πλήρη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση.

(2) Έντεκα (11) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση εννέα (9) μηνών.

(3) Δέκα (10) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση έξι (6) μηνών.

β. Οι υπόχρεοι εναλλακτικής υπηρεσίας:

(1) Δεκαοκτώ (18) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν πλήρη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση.

(2) Δεκαέξι (16) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση εννέα (9) μηνών.

(3) Δεκατέσσερις (14) μήνες, για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση έξι (6) μηνών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιτρέπεται η απόλυση των αντιρρησιών συνείδησης και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου υπηρεσίας που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο, όχι όμως πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, που ισχύει για την οριστική απόλυση των ενόπλως υπηρετούντων, προσαυξημένου ως εξής:

α. Τουλάχιστον κατά το ήμισυ, για όσους εκπληρώνουν άοπλη στρατιωτική υποχρέωση.

β. Τουλάχιστον κατά το διπλάσιο, μειωμένου κατά ένα μήνα, για όσους εκπληρώνουν εναλλακτική υπηρεσία.

3. Η εφεδρική υποχρέωση και οι τυχόν πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις που δεν έχουν εξαγορασθεί, καθώς και ο χρόνος που δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής υπηρεσίας εκπληρώνονται εις απλούν.

Άρθρο 61
Τρόπος εκπλήρωσης της άοπλης στρατιωτικής
υποχρέωσης ή της εναλλακτικής υπηρεσίας

1. Η άοπλη στρατιωτική υποχρέωση εκπληρώνεται αποκλειστικά στις μονάδες και υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, που εδρεύουν εκτός των Νομών Αττικής, Θεσσαλονίκης, γέννησης, καταγωγής ή διαμονής των ενδιαφερομένων, καθώς και εκτός των μεγάλης πληθυσμιακής πυκνότητας αστικών κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε αυτούς ανατίθενται καθήκοντα και τους απονέμονται ειδικότητες που δεν συνεπάγονται τη χρήση ή την εκπαίδευση στη χρήση όπλων.

2. Η εναλλακτική υπηρεσία εκπληρώνεται σε υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α΄), όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α΄) και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α΄) και συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σε περιοχές εκτός των Νομών Αττικής, Θεσσαλονίκης, γέννησης, καταγωγής ή διαμονής των ενδιαφερομένων, καθώς και εκτός των μεγάλης πληθυσμιακής πυκνότητας αστικών κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Το Σεπτέμβριο κάθε έτους το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας προσκαλεί τους φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού να δηλώσουν αν επιθυμούν να απασχολήσουν κατά το επόμενο έτος άτομα που δικαιούνται να εκπληρώσουν εναλλακτική υπηρεσία, καθώς και τα καθήκοντα που θα ασκούν. Εφόσον δεν προσφερθούν θέσεις αντίστοιχες με τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, ο φορέας εκπλήρωσης εναλλακτικής υπηρεσίας καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

Άρθρο 62**Υπαγωγή των αντιρρησιών συνείδησης**

1. Η υπαγωγή των αντιρρησιών συνείδησης στις διατάξεις του νόμου αυτού και η κατά περίπτωση διάθεσή τους στους φορείς του δημόσιου τομέα για εναλλακτική υπηρεσία ή η κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις για άοπλη στρατιωτική υποχρέωση, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από γνωμοδότηση ειδικής επιτροπής, που εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναγνώρισης των ενδιαφερομένων ως αντιρρησιών συνείδησης είτε μέσα από τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν είτε και αυτοπροσώπως, εφόσον αυτό απαιτείται και αποτελείται από:

α. Δύο καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με ειδικότητα στη φιλοσοφία ή στις κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες ή στην ψυχολογία.

β. Έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

γ. Δύο ανώτερους αξιωματικούς, έναν του στρατολογικού και έναν του υγειονομικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Τα μέλη της επιτροπής, καθώς και ίσος αριθμός αναπληρωματικών ορίζονται για δύο έτη, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Αντικατάσταση τακτικού ή αναπληρωματικού μέλους της ως άνω επιτροπής, πριν τη λήξη της θητείας, επιτρέπεται, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος και γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, προκειμένου περί στρατιωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος ασκήσει αίτηση ακύρωσης και αναστολής εκτέλεσης κατά της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή κατά των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή της, κοινοποιεί στη διάδικη διοικητική αρχή, με δική του επιμέλεια και εντός πέντε (5) ημερών από την κατάθεση της αίτησης αναστολής, αντίγραφο αυτής και της σχετικής πράξης του προέδρου του αρμόδιου δικαστηρίου ή του αρμόδιου τμήματος αυτού. Η διοικητική αρχή οφείλει να διαβιβάσει στο δικαστήριο, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, καθώς και έκθεση με τις απόψεις της επί της αίτησης αναστολής. Η αίτηση αναστολής εκδικάζεται και η σχετική απόφαση εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την περιέλευση του φακέλου στο δικαστήριο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ 8 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 63**Δικαιολογητικά, προθεσμίες και διαδικασία υπαγωγής και κατάταξης**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά και οι προθεσμίες κατάθεσής τους, ο χρόνος σύγκλησης και ο τρόπος λειτουργίας της ειδικής επιτροπής, η διαδικασία υπαγωγής, κατάταξης, τοποθέτησης και μετάθεσης, ο τρόπος στρατολογικής παρακολούθησης, καθώς και κάθε λεπτομέρεια, ανα-

γκαία για την εφαρμογή των σχετικών με τους αντιρρησίες συνείδησης διατάξεων του νόμου αυτού.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται αμοιβή των μελών της επιτροπής του άρθρου 62 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 64**Πρόσκληση – Κατάταξη – Ανάληψη υπηρεσίας Έκπτωση – Μετάπτωση**

1. Για όσους εντάσσονται στους αντιρρησίες συνείδησης άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης, εφαρμόζονται ανάλογα όσα ισχύουν για τους υπόχρεους ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης, σε ό,τι αφορά τη διαδικασία πρόσκλησης, κατάταξης και εκπλήρωσης της στρατιωτικής τους υποχρέωσης.

2. Οι αναγνωριζόμενοι ως αντιρρησίες συνείδησης για εκπλήρωση εναλλακτικής υπηρεσίας υποχρεούνται να παρουσιάζονται για ανάληψη υπηρεσίας εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην πρόσκληση που τους αποστέλλεται από τις αρμόδιες στρατολογικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Οι διατάξεις των άρθρων 14, 15, 16, 17, 32, 34 και 37 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλογικά. Οι μη παρουσιαζόμενοι κηρύσσονται ανυπότακτοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Όσοι εκπληρώνουν εναλλακτική υπηρεσία:

α. Δεν έχουν στρατιωτική ιδιότητα και ως εκ τούτου δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των στρατιωτικών δικαστηρίων.

β. Θεωρούνται οιονεί καταταγέντες στις Ένοπλες Δυνάμεις.

γ. Δεν καλύπτουν οργανικές θέσεις του φορέα στον οποίο διατίθενται, εξομοιώνονται όμως με τους υπαλλήλους του φορέα αυτού σε ό,τι αφορά την υγειονομική περίθαλψη και γενικά τη διοικητική μέριμνα.

δ. Δικαιούνται τροφή και στέγη από τον φορέα στον οποίο διατίθενται και εφόσον αυτός αδυνατεί, καταβάλλεται σε αυτούς χρηματικό ποσό ως αντίτιμο, ίσο με το ποσό που διατίθεται για τη σίτιση, τη στέγαση, την ένδυση και τις μετακινήσεις των οπλιτών. Το ύψος του αντιτίμου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία της καταβολής του, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

ε. Δικαιούνται άδεια απουσίας δύο (2) ημερών για κάθε μήνα υπηρεσίας.

4. Όσοι αντιρρησίες συνείδησης εκπληρώνουν κανονικά τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 60 του νόμου αυτού, δεν δικαιούνται, κατά τη διάρκεια εκπλήρωσης της υπηρεσίας τους, άδειας κυνηγίου ή οποιασδήποτε άλλης άδειας, η οποία παρέχεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί όπλων και πυρομαχικών, εκτός και αν εκπέσουν από το δικαίωμά τους, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

5. Εκπίπτουν από το δικαίωμα εκπλήρωσης άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή εναλλακτικής υπηρεσίας όσοι:

α. Εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 59 του νόμου αυτού.

β. Κηρύσσονται ανυπότακτοι λόγω μη παρουσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στον φορέα που διαθέτη-

καν εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας.

γ. Διαπράττουν πειθαρχικά ή ποινικά αδικήματα, τα οποία μπορούν να επιφέρουν, για το προσωπικό του φορέα που διατέθηκαν, απόλυση ή λύση της σχέσης εργασίας.

δ. Ασκούν συνδικαλιστική δραστηριότητα ή συμμετέχουν σε απεργία κατά το χρονικό διάστημα της εναλλακτικής υπηρεσίας τους.

ε. Τιμωρούνται κατά το χρονικό διάστημα της εναλλακτικής υπηρεσίας τους, εξαιτίας παράβασης των διατάξεων για χορήγηση αδειών απουσίας, με ποινές οι οποίες ισχύουν για τους υπαλλήλους του φορέα που διατέθηκαν.

6. Σε περίπτωση έκπτωσης από το δικαίωμα εκπλήρωσης άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή εναλλακτικής υπηρεσίας, το υπόλοιπο των υποχρεώσεων εκπληρώνεται ενόπλιως. Ο χρόνος άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή πολιτικής υπηρεσίας που διανύθηκε αναγνωρίζεται ως χρόνος ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης κατά το ήμισυ.

7. Όσοι έχουν υπαχθεί στους υπόχρεους άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή εναλλακτικής υπηρεσίας μπορούν να ζητήσουν οποτεδήποτε τη μετάπτωσή τους μόνο στους υπόχρεους ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης. Ο χρόνος άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή πολιτικής υπηρεσίας που διανύθηκε αναγνωρίζεται ως χρόνος ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης κατά το ήμισυ.

8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος άρθρου, το υπόλοιπο του χρόνου που υποχρεούνται να εκπληρώσουν οι εκπίπτοντες και οι μεταπίπτοντες στους υπόχρεους ένοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των έξι (6) μηνών.

9. Όσοι εκπληρώνουν άοπλη στρατιωτική υποχρέωση ή εναλλακτική υπηρεσία παρέχουν δικαίωμα χορήγησης αναβολής λόγω υπηρετούντος αδελφού, της οποίας η διάρκεια είναι ίση με το χρόνο της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης που θα εκπλήρωναν, αν υπηρετούσαν ενόπλιως.

10. Όσοι εκπληρώνουν τον καθορισμένο χρόνο άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή εναλλακτικής υπηρεσίας απολύονται από τη μονάδα τους ή το φορέα στον οποίο διατέθηκαν, εγγραφόμενοι στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων, σύμφωνα με τις σχετικές περί εφεδρείας διατάξεις. Αυτοί υπέχουν κατά περίπτωση άοπλη εφεδρική υποχρέωση ή εναλλακτική εφεδρική υπηρεσία, της οποίας η διάρκεια και οι λεπτομέρειες εκπλήρωσης καθορίζονται όπως και για τους ενόπλους.

Άρθρο 65

Τελικές διατάξεις για την άοπλη στρατιωτική υποχρέωση ή εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία των αντιρρησίων συνείδησης

1. Όσοι καταδικάζονται για άρνηση εκτέλεσης στρατεύσιμης στρατιωτικής υπηρεσίας και εκτίουν ποινή φυλάκισης ίση ή μεγαλύτερη της διάρκειας της εναλλακτικής υπηρεσίας που θα εκπλήρωναν, αν είχαν αναγνωρισθεί ως αντιρρησίες συνείδησης, μετά την αποφυλάκισή τους, εξαιρούνται από τις προσκλήσεις για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις. Σε περίοδο επιστράτευσης ή πολέμου, η εξαίρεση αυτή μπορεί να διακοπεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Σε περίοδο πολέμου, οι διατάξεις για την εναλλακτική υπηρεσία μπορεί να αναστέλλονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην περίπτωση αυτή, όσοι εκπληρώνουν εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία εντάσσονται στους υπόχρεους άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 66

Αρμοδιότητες για στρατολογικά θέματα – Προσφυγές

1. Η αρμοδιότητα για στρατολογικά θέματα ανήκει στα στρατολογικά γραφεία και στα γραφεία στρατολογίας των μονάδων και υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο αυτό ή τα διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεσή του. Τα στρατολογικά γραφεία είναι κοινά και για τους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων και υπάγονται σε ενιαία Διεύθυνση Στρατολογικού στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, μέσω διοικήσεων στρατολογικού. Για τις ανάγκες των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων λειτουργούν διευθύνσεις στρατολογικού στα αντίστοιχα γενικά επιτελεία και σε σχηματισμούς.

2. Η εξέταση, η αποδοχή των αιτημάτων, καθώς και η εγγραφή ή διαγραφή μεταβολών γίνονται με βάση τον παρόντα νόμο ή τους κατά περίπτωση ειδικούς νόμους. Η απόρριψη των αιτημάτων πρέπει να είναι σαφής και αιτιολογημένη.

3. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων των στρατολογικών γραφείων επιτρέπεται στον ενδιαφερόμενο προσφυγή, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών, αφότου αποδεδειγμένα έλαβε γνώση της σχετικής πράξης.

4. Η προσφυγή του ενδιαφερόμενου υποβάλλεται στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο που τη διαβιβάζει μέσα σε πέντε (5) ημέρες, μαζί με τις απόψεις του και αντίγραφα όλων των σχετικών εγγράφων, στη Διεύθυνση Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

5. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται από τη Διεύθυνση Στρατολογικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την κατάθεσή της.

Άρθρο 67

Καταχώρηση – Συμπλήρωση – Ανάκληση στρατολογικών μεταβολών

1. Οι στρατολογικές μεταβολές καταχωρούνται ή συμπληρώνονται στις στρατολογικές μερίδες των ενδιαφερομένων, με βάση επίσημα στοιχεία.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι κατηγορίες και το είδος των μεταβολών, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία συμπλήρωσης των μεταβολών που δεν έχουν καταχωρηθεί.

3. Οι στρατολογικές μεταβολές που καταχωρούνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, έχουν αποδεικτική ισχύ μεταβολών που καταχωρούνται με βάση επίσημα στοιχεία.

4. Τα στρατολογικά γραφεία υποχρεούνται, εφόσον με τον οποιονδήποτε τρόπο περιέρχεται σε γνώση τους, ότι στρατολογικές μεταβολές, που έχουν καταχωρηθεί αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, είναι εσφαλμένες ή προέρχονται από δόλο των ενδιαφερομένων ή τρίτων, να προβαίνουν σε σχετική έρευνα μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών. Αν κατά την έρευνα διαπιστωθεί ότι η καταχώρηση οφείλεται σε δόλο των ενδιαφερομένων ή τρίτων, επιβάλλονται ή προκαλούνται όλες οι προβλεπόμενες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, κυρώσεις και η σχετική μεταβολή ανακαλείται. Αν η καταχώρηση οφείλεται σε πραγματικό σφάλμα ή εσφαλμένη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, τα έννομα αποτελέσματα που έχουν δημιουργηθεί, μέχρι την ανάκληση ή τροποποίησή της, δεν θίγονται και ο ενδιαφερόμενος δεν υπέχει συνέπειες.

Άρθρο 68

Δαπάνες κίνησης των καλουμένων για κατάταξη

1. Οι δαπάνες κίνησης των στρατευσίμων και εφέδρων βαρύνουν το Δημόσιο στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α. Κατά την παρουσίασή τους σε μονάδα κατάταξης.
- β. Κατά τη μετάβασή τους στον τόπο μόνιμης διαμονής, όταν απολύονται για οποιονδήποτε λόγο από τις Ενοπλες Δυνάμεις.
- γ. Κατά την παρουσίασή τους σε άλλες στρατιωτικές αρχές και την επιστροφή τους στον τόπο μόνιμης διαμονής, όταν η μετακίνηση γίνεται με εντολή στρατιωτικής αρχής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επεκτείνονται ή να περιορίζονται οι περιπτώσεις μετακινήσεων των οποίων η δαπάνη βαρύνει το Δημόσιο, καθώς και να ορίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 69

Στρατευόμενοι υπάλληλοι

1. Τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), καθώς και ιδιωτικοί υπάλληλοι ή εργάτες που κατατάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις ως οπλίτες, μετά την απόλυσή τους, επανέρχονται στη θέση που κατείχαν.

2. Οι οπλίτες από την εφεδρεία, που κατατάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις:

α. Εφόσον είναι τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. θεωρούνται ότι διατελούν σε άδεια και, μετά την απόλυσή τους, επανέρχονται στη θέση που κατείχαν.

β. Εφόσον είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι ή εργάτες, μετά την απόλυσή τους, επανέρχονται στη θέση που κατείχαν.

3. Διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα στρατευομένων, οι οποίοι δεν υπάγονται στις κατηγορίες των προηγούμενων παραγράφων, δεν θίγονται.

Άρθρο 70

Εκτίμηση λόγων ανωτέρας βίας ή ανυπέρβλητων κωλυμάτων

1. Λόγοι ανωτέρας βίας ή ανυπέρβλητων κωλυμάτων, που προβάλλονται από στρατεύσιμους, εφέδρους ή δόκιμους εφέδρους αξιωματικούς, οπλίτες, εφέδρους οπλίτες ή οπλίτες από την εφεδρεία για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται από τη στρατολογική νομοθεσία, εκτιμώνται από την αρμόδια Διοίκηση Στρατολογίας.

2. Ως λόγος ανωτέρας βίας ή ανυπέρβλητο κώλυμα, θεωρείται κάθε πραγματικό περιστατικό το οποίο, παρά την επιμέλεια και το ενδιαφέρον του υπόχρεου, καθιστά αδύνατη ή εξαιρετικά δύσκολη τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις του, για όλο το χρονικό διάστημα που είχε προθεσμία να ενεργήσει.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, οι προθεσμίες υποβολής τους, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 71

Κωδικοποίηση νόμων στρατολογικού περιεχομένου

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μπορεί να κωδικοποιούνται σε ιδιαίτερο ενιαίο κείμενο νόμοι οι διατάξεις των νόμων που αφορούν σε θέματα στρατολογικής φύσης. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται, χωρίς να αλλοιώνεται η έννοια των ισχυουσών διατάξεων, νέα διάρθρωση, όπως διάσπαση ή συγχώνευση άρθρων, προσθήκη νέων και νέα κατάστρωση αυτών ή απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και διορθώσεις στη φραστική διατύπωση.

Άρθρο 72

Τελικές διατάξεις

1. Όπου σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται υποβολή αιτήσεων ή δικαιολογητικών ή άλλων εγγράφων, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως ή μέσω πληρεξουσίου ή με συστημένη επιστολή.

2. Η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται με δήλωση αυτού που την παρέχει, στην οποία το γνήσιο της υπογραφής βεβαιώνεται από αστυνομική ή άλλη αρμόδια αρχή.

3. Αν προβλέπεται προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων ή δικαιολογητικών ή άλλων εγγράφων, σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής, ισχύει η ημερομηνία κατάθεσης στο ταχυδρομείο.

4. Στις περιπτώσεις που σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού απαιτείται προσκόμιση δικαιολογητικών, εφόσον αυτά έχουν διατυπωθεί σε ξένη διεθνώς γνωστή γλώσσα, γίνονται δεκτά μόνο αν είναι επικυρωμένα για τη γνησιότητά τους και επίσημα μεταφρασμένα σύμφωνα με τις ειδικές κείμενες διατάξεις. Αντίγραφα των επικυρωμένων και μεταφρασμένων πρωτοτύπων εγγράφων, γίνονται δεκτά μόνο αν είναι επικυρωμένα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ως ακριβή από τα πρωτότυπα αντίγραφα.

5. Το υπόλοιπο της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης που εξαγοράζεται υπολογίζεται με βάση το χρόνο της πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που απαιτείται για την οριστική απόλυση των οπλιτών, όπως

αυτός καθορίζεται με τις εκάστοτε αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.

6. Με κοινή Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται ειδικές διαδικασίες, αναγκαίες για την υλοποίηση των προβλέψεων του παρόντος νόμου, αναφορικά με θέματα κατάταξης στρατευσίμων και εφέδρων, καθώς και αναζήτησης μη καταταγέντων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 32,33,34,35,36, 37, 42 και 47 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73 Γενικά

1. Όσοι μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του νόμου αυτού έχουν υπαχθεί ή έχουν ζητήσει την υπαγωγή τους στις διατάξεις περί απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης, μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, αναβολής κατάταξης, εξαγοράς στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, τμηματικής εκπλήρωσης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης του προηγούμενου νομοθετικού καθεστώτος ή σε διατάξεις που παρείχαν οποιοδήποτε άλλο στρατολογικό ευεργέτημα, διέπονται από τις προϊσχύσασες διατάξεις, εκτός εάν επιθυμούν την υπαγωγή τους στο νόμο αυτόν.

2. Οι ομογενείς, οι οποίοι διέκοψαν τη μόνιμη διαμονή τους σε χώρα του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία και εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που άρχισαν να διανύουν το ενδέκατο έτος της ηλικίας τους, δικαιούνται να ζητήσουν τη μεταφορά τους στους υπόχρεους μειωμένης θητείας εξάμηνης διάρκειας και την απόλυσή τους μετά τρίμηνη πραγματική στρατιωτική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1 περ. β΄ υποπαρ. ηη του ν.1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α΄), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 8 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Α΄) και του άρθρου 8 παρ. 5 του ν. 2984/2002 (ΦΕΚ 15 Α΄) αντίστοιχα, εφόσον καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2006.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 50 και 51 του π.δ. 292/2003 (ΦΕΚ 248 Α΄) εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι ζητήσουν την υπαγωγή τους αποκλειστικά στις διατάξεις αυτές.

4. Για όσους απέκτησαν την ιδιότητα του μετανάστη μέχρι την 31.8.1997 σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν στους μόνιμους κατοίκους εξωτερικού ως προς την αναβολή κατάταξης, την τμηματική εκπλήρωση και την εκπλήρωση εξάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

5. Δεν θίγεται η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 3 του ν. 3282/2004 (ΦΕΚ 208 Α΄) και της υποπαραγράφου δ΄ της παραγράφου 24 του άρθρου 82 του ν. 3057/2002 (ΦΕΚ 239 Α΄).

6. Για τον υπολογισμό ως χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας των αδειών ή των πειθαρχικών ποινών, που έχουν χορηγηθεί ή επιβληθεί αντίστοιχα μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι προϊσχύσασες διατάξεις.

7. Οι στρατεύσιμοι που μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού έχουν αποκτήσει και διατηρούν την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού, σύμφωνα με τις καταργούμενες διατάξεις, δικαιούνται να υπαχθούν στον παρόντα νόμο, ως προς την αναβολή κατάταξης, την τμηματική εκπλήρωση και την εκπλήρωση εξάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

8. Όσοι μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού διετέλεσαν οποτεδήποτε ή διατελούν σε ανυποταξία και μέχρι την ίδια ημερομηνία απέκτησαν λόγους απαλλαγής των υποπαραγράφων δ΄, ε΄ και στ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του παρόντος νόμου, με την υπαγωγή τους εξαιρούνται από την πρόσκληση ή τις προσκλήσεις για τις οποίες κηρύχθηκαν ανυπότακτοι, εξαλείφεται το αξιόποινο της ανυποταξίας με παραγραφή, αίρονται όλες οι ποινικές συνέπειες και οι σχετικές δικογραφίες τίθενται στο αρχείο με πράξη του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου.

9. Όσοι με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις έχουν κάνει έναρξη εξαγοράς των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, μπορούν να υπαχθούν στην παράγραφο 5 του άρθρου 72 του νόμου αυτού κατόπιν αιτήσεώς τους. Ο υπολογισμός του υπολοίπου των στρατιωτικών υποχρεώσεων γίνεται με βάση το χρόνο πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που απαιτείτο για την οριστική απόλυση, κατά την ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης για εξαγορά. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου, έχουν εφαρμογή και στην προκειμένη περίπτωση.

10. Χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί για εξαγορά στρατιωτικών υποχρεώσεων, μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, σύμφωνα με οποιαδήποτε διάταξη, δεν επιστρέφονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

11. Όσοι μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού εξέπεσαν του δικαιώματος εκπλήρωσης άοπλης θητείας ή εναλλακτικής πολιτικής - κοινωνικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις, δικαιούνται να υποβάλουν εκ νέου τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, για την υπαγωγή τους στις διατάξεις των άρθρων 59 έως και 65 του παρόντος νόμου, εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του.

12. Όσοι μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν αποφοιτήσει από Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και έχουν εγγραφεί για φοίτηση σε άλλη ανώτατη σχολή, για την οποία προβλέπεται η χορήγηση αναβολής σύμφωνα με το άρθρο 18 του νόμου αυτού, δικαιούνται να ζητήσουν την παράταση της αναβολής τους μέχρι το ανώτατο προβλεπόμενο για την κατηγορία τους όριο ηλικίας, εφόσον πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της υπολειπόμενης φοίτησής τους.

Άρθρο 74 Εντάλματα Συλλήψεως Ανυποτάκτων

1. Πράξεις ανυποταξίας που τελέστηκαν ενώ ίσχυε το π.δ. 506/1974 «Περί Γενικής Επιστράτευσης των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας» (ΦΕΚ 206

Α΄) ή συνεχίσθηκε η τέλεσή τους και μετά την κατάργησή του και δεν έχουν εκδικασθεί, τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 32 παράγραφος 1α Σ.Π.Κ.. Εντάλματα συλλήψεως που έχουν εκδοθεί για τις πράξεις αυτές καταργούνται.

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 198 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που κυρώθηκε με το ν. 2287/1995 (ΦΕΚ 20 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς στρατοδικείου υπάγονται τα πταίσματα, καθώς και τα πλημμελήματα, τα οποία κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους υπάγονται στην αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου. Τα λοιπά εγκλήματα υπάγονται στην αρμοδιότητα του πενταμελούς στρατοδικείου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Άρθρο 75

Ρυθμίσεις θεμάτων στρατιωτικού προσωπικού

1. Χορηγείται υποχρεωτικά άδεια απουσίας δέκα (10) ημερών στους μόνιμους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές, μόνιμους και εθελοντές υπαξιωματικούς και επαγγελματίες οπλίτες που μετακινούνται λόγω μεταθέσης στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον απαιτείται η μεταφορά της οικοσκευής τους και η εξεύρεση νέας κατοικίας. Εάν μετατίθενται εντός της ίδιας φρουράς η διάρκεια της ως άνω άδειας είναι τριών (3) ημερών. Οι άδειες αυτές χορηγούνται κατόπιν αναφοράς του ενδιαφερομένου και λογίζεται επιπλέον των λοιπών προβλεπόμενων αδειών απουσίας.

2. Στους μόνιμους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές, μόνιμους και εθελοντές υπαξιωματικούς και επαγγελματίες οπλίτες χορηγούνται υποχρεωτικά από τη Διοίκηση άδειες δέκα (10) ημερών για τέλεση γάμου και πέντε (5) ημερών για γέννηση τέκνου, πλέον της κανονικής.

3. Οι οπλίτες που έχουν γονέα με βαριά κινητική αναπηρία τουλάχιστον σε ποσοστό 67% και άνω ή είναι τυφλός, μετά από τη βασική εκπαίδευση, υπηρετούν πλησίον της κατοικίας των γονέων τους, εφόσον υπάρχει μονάδα ή στην πλησιέστερη μονάδα, υπό την προϋπόθεση ότι συνοικούν με τους γονείς τους.

4. Ο ένας αδελφός από δύο αδελφια που εκπληρώνουν ταυτόχρονα τη στρατιωτική τους υποχρέωση στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, μετά από τη βασική εκπαίδευση υπηρετεί στον τόπο κατοικίας των συμφερόντων του, εφόσον υπάρχει μονάδα ή στην πλησιέστερη αυτής. Οι διδυμοί αδελφοί εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις στην ίδια μονάδα του τόπου των συμφερόντων τους, εφόσον αυτή υπάρχει ή στην πλησιέστερη αυτής.

5. Σύζυγοι και συγγενείς εξ αίματος 1ου και 2ου βαθμού Ελλήνων στρατιωτικών, μελών ειρηνευτικών ή άλλων αποστολών που απεβίωσαν μετά την 1.1.2000 ή αποβιώνουν κατά την εκτέλεση, εκτός ελληνικής επικράτειας, διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, δικαιούνται τις αποζημιώσεις που προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία για ανάλογα περιστατικά. Τις ίδιες αποζημιώσεις δικαιούνται αναλόγως και όσοι καθίστανται ανάπηροι κατά την εκτέλεση της ως άνω διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν.1911/1990 εφαρμόζονται και στις προηγούμενες περιπτώσεις.

Άρθρο 76

Ρυθμίσεις θεμάτων προαγωγών στρατιωτικού προσωπικού

1. Στο άρθρο 11 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) προτίθεται παράγραφος 15 ως εξής :

«Για την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1ε, 8β, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 5, δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 11, για τους Αξιωματικούς Οικονομικού του Π.Ν. βαθμού Αντιπλοίαρχου, τους Αξιωματικούς Δικαστικούς Γραμματείς βαθμού Αντισυνταγματάρχη, καθώς επίσης και για τους Αξιωματικούς του Π.Ν. που προέρχονται από Ανθυπασπιστές και Υπαξιωματικούς βαθμού Υποπλοίαρχου.

2. Η παράγραφος 19ε του άρθρου 6 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) τροποποιείται ως εξής:

«ε. Αντιπλοίαρχος: δύο (2) έτη θαλάσσια υπηρεσία, ή δύο (2) έτη υπηρεσίας στο Επιτελείο Στόλου ή Ανώτερου Κλιμακίου Διοικήσεως και συνολικά, δύο (2) έτη ως Κυβερνήτης, ως Ανώτερος Αξιωματικός.»

3. Η παράγραφος 19 στ του άρθρου 6 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) τροποποιείται ως εξής:

«στ. Πλοίαρχος: δέκα (10) έτη συνολικής θαλάσσιας υπηρεσίας, από τα οποία ένα (1) έτος σε θέση Διοικητή Ομάδας Πλοίων, στο βαθμό του Πλοίαρχου, ή ένα (1) έτος ως Κυβερνήτης στο βαθμό του Αντιπλοίαρχου.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 12 του άρθρου 11 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αξιωματικοί των Κοινών Σωμάτων προάγονται στον ανώτερο βαθμό, εφόσον έχει γίνει έναρξη προαγωγής των αξιωματικών όπλων του Σ.Ξ. ή μαχίμων και μηχανικών του Π.Ν. ή ιπταμένων της Π.Α. που ονομάστηκαν το ίδιο έτος αξιωματικοί.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α΄), όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το δεύτερο εδάφιο της υποπαραγράφου ι΄ της παραγράφου 14 του άρθρου 25 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη γενική ειδικότητα των Ιατρών, Οδοντιάτρων, Κτηνιάτρων και Φαρμακοποιών του Υγειονομικού Σώματος εντάσσονται, μετά από αίτησή τους, οι Αξιωματικοί Νοσηλευτικής των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον φέρουν βαθμό μέχρι του Λοχαγού και αντιστοιχών των άλλων Κλάδων και είναι κάτοχοι πτυχίου Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής ή Φαρμακευτικής Σχολής. Οι ίδιες προϋποθέσεις ισχύουν και για τους αξιωματικούς της γενικής ειδικότητας των Οδοντιάτρων και των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων που επιθυμούν την ένταξή τους στη γενική ειδικότητα των Ιατρών του Υγειονομικού Σώματος.»

Άρθρο 77

Ρυθμίσεις θεμάτων Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β΄ του άρθρου 43 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο χρόνο αυτόν δεν υπολογίζεται ο χρόνος προσωρινής παύσεως, αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα λόγω της οποίας επιβλήθηκε τελεσίδικα πειθαρχική ποινή, ο χρόνος προσωρινής αργίας και αναρρωτικής άδειας πέραν του έτους.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), προστίθεται εδάφιο δ' ως εξής:

«Δεν χωρεί αίτηση ανάκλησης από τον δικαστικό λειτουργό κατά της μετάθεσής του εντός του ίδιου νομού.»

3. Στο άρθρο 61 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), προστίθεται εδάφιο δεύτερο ως εξής:

«Λύεται επίσης, ειδικά για τον Πρόεδρο και τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, λόγω ανικανότητας εκτελέσεως των υπηρεσιακών τους καθηκόντων που οφείλεται σε νόσο ή αναπηρία, σωματική ή πνευματική, όταν για το λόγο αυτόν τους χορηγείται για την ίδια πάθηση αναρρωτική άδεια η οποία υπερβαίνει συνολικά ή τμηματικά, τους δώδεκα (12) μήνες μη εφαρμοζόμενης εν προκειμένω για τους παραπάνω της διάταξης του άρθρου 65 παρ. 2 εδ. α' του παρόντος Κώδικα σε συνδυασμό με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου.»

4. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 23 του ν. 3036/2002 (ΦΕΚ 171 Α'), αντικαθίσταται ως εξής: «Κατ' εξαίρεση ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αποχωρούν πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω ορίου ηλικίας, εφόσον συμπληρώνουν δύο (2) έτη στις θέσεις αυτές. Για τους ήδη υπηρετούντες στις ανωτέρω θέσεις η διετία υπολογίζεται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.»

5. Στο άρθρο 63 παρ. 1 του Κ.Δ.Σ.Ε.Δ., που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'/11.5.1995) όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 2408/1996 και το άρθρο 23 του ν. 3036/2002 προστίθεται τέταρτο εδάφιο, ως εξής:

«Οι δικαστικοί λειτουργοί του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι φέρουν τους βαθμούς του Αναθεωρητή Β' και Γ', αποχωρούν της υπηρεσίας ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας, εφόσον συμπληρώνουν δέκα (10) χρόνια συνολικά στους δύο αυτούς βαθμούς, από την προαγωγή τους στο βαθμό του Αναθεωρητή Γ'.»

6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), όπως αυτή ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α'), προστίθενται εδάφια, τα οποία έχουν ως εξής:

«Η διάταξη του πρώτου εδαφίου ισχύει και για όσους δικαστικούς λειτουργούς είχαν συμπληρώσει, κατά τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσεως, είκοσι πέντε (25) χρόνια πραγματικής υπηρεσίας δικαστικού λειτουργού και οι οποίοι αποχώρησαν από το δικαστικό σώμα Ενόπλων Δυνάμεων πριν από την 23.5.2001. Η απονομή του επίτιμου τίτλου της θέσεως που κατείχαν κατά την αποχώρησή τους σε όσους αποκτούν το δικαίωμα αυτό με βάση το προηγούμενο εδάφιο, γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, κατόπιν αποφάσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου στην οποία μνημονεύονται όλοι οι δικαιούμενοι.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 65Α του Κώδικα Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α') το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α'), τροποποιείται ως εξής:

«1. Οι Αναθεωρητές Γ' και οι Στρατιωτικοί Δικαστές του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποχωρούν από την υπηρεσία με παραίτηση, προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν τα τυπικά προς προαγωγή προσόντα και κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά πάροδο ενός (1) πλήρους ημερολογιακού μήνα από την προαγωγή τους, αποχωρούν από την υπηρεσία ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους.»

8. Στο άρθρο 65Α του Κώδικα Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α'), προστίθενται παράγραφοι 3, 4, και 5 ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και στους Αναθεωρητές Β', εφόσον αυτοί έχουν έναν χρόνο στον κατεχόμενο βαθμό και κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

4. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Α' ή Αναθεωρητές μπορεί να ανακαλούνται εντός πέντε (5) ετών από τότε που λύθηκε για αυτούς η δημόσια υπηρεσιακή σχέση, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό. Η ανάκληση γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατόπιν προτάσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Με όμοιο τρόπο γίνεται και η απόλυση. Όσοι ανακαλούνται για τον παραπάνω λόγο, κατά το χρόνο παραμονής τους στην ενέργεια τίθεται εκτός επετηρίδας δικαστικού σώματος.

5. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας μπορεί να ανακαλεί με απόφασή του στην ενεργό υπηρεσία λόγω σοβαρών ασθενειών δικαστικούς λειτουργούς που αποχώρησαν από την υπηρεσία, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, μετά από γνωμάτευση της αρμόδιας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής των Ενόπλων Δυνάμεων και κατόπιν εισήγησης του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Όσοι ανακαλούνται για το λόγο αυτόν, εγγράφονται ως προσωπικό εκτός Οργανικής Δύναμης στη Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Η απόλυση των παραπάνω γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, αμέσως μόλις εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους ανεκλήθησαν.»

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις θεμάτων πολιτικού προσωπικού Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 23 του ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Α'), με την οποία είχε προστεθεί παράγραφος 5 στο άρθρο 14 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194 Α') και διατηρήθηκε σε ισχύ το άρθρο 10 παράγραφος 1 περίπτωση α' του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') και κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 11 περίπτωση δ' του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α') τροποποιείται ως εξής:

«1. Στους μόνιμους υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ειδικότητας ναρκαλιευτή του Τάγματος Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ) χορηγείται κατ' εξαίρεση του άρθρου αυτού επίδομα επικίνδυνης εργασίας σε ποσοστό 160% του εκάστοτε βασικού μισθού του μισθολογικού τους κλιμακίου.»

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 13 του ν. 3036/2002

(ΦΕΚ 171 Α΄), όπως συμπληρώθηκε από το άρθρο 8 του ν. 3186/2003 (ΦΕΚ 230 Α΄) και το άρθρο 9 παράγραφος 6 του ν. 3257/2004 (ΦΕΚ 143 Α΄) μετά τις λέξεις «οργανικών θέσεων» προστίθενται οι λέξεις «μετά του υπηρετού-ντος σε αυτές προσωπικού».

Άρθρο 79

Νομοθέτηση θέσεων Κοινού Στρατολογικού Σώματος

Οι οργανικές θέσεις των Αξιωματικών του Κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ε.Δ. αυξάνονται κατά εξήντα (60) και κατανέμονται ως ακολούθως :

- α. Ταξίαρχος : Ένας (1)
- β. Συνταγματάρχης : Δώδεκα (12)
- γ. Αντισυνταγματάρχης : Είκοσι τρεις (23)
- δ. Ταγματάρχης : Ένδεκα (11)
- ε. Λοχαγός : Δεκατρείς (13).

Άρθρο 80

Ρυθμίσεις θεμάτων Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας

1. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α΄) προστίθεται παράγραφος 6 ως ακολούθως :

«6. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 18 του π.δ. 10-5/20.7.1926 (ΦΕΚ 241 Α΄), το οποίο κυρώθηκε με το ν. 3486/26.4.28 (ΦΕΚ 66 Α΄), κράτηση παγίων δικαιωμάτων του Μετοχικού Ταμείου Στρατού που ενεργείται από τις αποδοχές των μετόχων του Ταμείου, παύει να ενεργείται με τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.»

2. Το άρθρο 12 του ν.δ. 1938/1942 (ΦΕΚ 289 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«1. Το υπό του άρθρου 5 του α.ν. 559/1937 (ΦΕΚ 107 Α΄) προβλεπόμενο βοήθημα και χορηγούμενο υπό του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) στις οικογένειες θνησκόντων μερισματούχων δικαιούνται και οι άπορες μητέρες και άγαμες αδελφές θανόντων άγαμων μερισματούχων ή μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Στρατού.

2. Τα παραπάνω καθοριζόμενα δικαιούχα πρόσωπα απολαμβάνουν του ευεργετήματος αυτού, εφόσον αποδειχθούν συνοικούσαν και συντηρούσαν από τον αποβιώσαντα μέτοχο ή μερισματούχο και εφόσον δικαιωθούν μερίσματος. Το βοήθημα που αναλογεί στα άτομα αυτά υπόκειται σε κράτηση προς εξόφληση οφειλών των θανόντων, από κάθε αιτία προς το Ταμείο.

3. Το αυτό βοήθημα παρέχεται και στις ορφανικές οικογένειες των εν ενεργεία θνησκόντων έγγαμων μόνιμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών, Ανθυποασπιστών και Οπλιτών, μετόχων του Μ.Τ.Σ., στις ορφανικές οικογένειες των θνησκόντων στην ενεργό υπηρεσία επαγγελματιών οπλιτών και εθελοντών, που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 του ν. 2936/2001 (ΦΕΚ 166 Α΄), καθώς επίσης και σε άλλες κατηγορίες μετόχων του Μ.Τ.Σ.. Στους προαναφερόμενους καταβάλλεται το βοήθημα εφόσον κατά τις κείμενες διατάξεις δικαιωθούν μερίσματος.»

3. Η παράγραφος 10 του άρθρου 3 του α.ν. 1988/1939 (ΦΕΚ 414 Α΄) όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 3981/1959 (ΦΕΚ 193 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής :

«10. Σε περίπτωση κατά την οποία διακόπτεται προσωρινά ή οριστικά η καταβολή της σύνταξης από τον κύριο

συνταξιοδοτικό φορέα του κυρίως ασφαλισμένου, διακόπτεται αντίστοιχα, προσωρινά ή οριστικά και η γένεση των αντίστοιχων απαιτήσεων για μέρος και τυχόν άλλες παροχές του Ταμείου. Η συνταξιοδότηση εξ ιδίας υπηρεσίας, δικαιούχου χηρεύουσας οικογένειας δεν αίρει το δικαίωμα μερισματοδότησης και δεν διακόπτεται ούτε αναστέλλει την καταβολή μερίσματος σε αυτόν.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄

ΕΝΤΑΞΗ ΕΘΕΛΟΝΤΡΙΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΣΩΜΑ

Άρθρο 81

1. Οι εθελόντριες υπαξιωματικοί του Στρατού Ξηράς, που μετατάχθηκαν στο Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών σύμφωνα με την υπ' αριθ. Φ.415.4/4/655229/Σ.40/18.2.96 /ΥΕΘΑ/ΓΕΣ/ΔΟΡ απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας, μπορούν, μετά από αίτησή τους, να ενταχθούν με απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας ως μόνιμες ή εθελόντριες υπαξιωματικοί στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων με τη Γενική Ειδικότητα «Διοικητικός Στρατολογικού», η οποία δημιουργείται δια του παρόντος νόμου.

2. Η αίτηση ένταξης-μονιμοποίησης υποβάλλεται από τις ενδιαφερόμενες στις Μονάδες που υπηρετούν, εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου. Η Μονάδα υποβάλλει ιεραρχικά την αίτηση, με τη σχετική πρόταση του Διοικητή για την καταλληλότητα ή ακαταλληλότητα της αιτούσης, στη Διεύθυνση Στρατολογικού ΓΕΕΘΑ. Στη συνέχεια οι αιτήσεις, με τις προτάσεις, εισάγονται στο Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Στρατολογικού Σώματος, το οποίο αποφασίζει για την ένταξη ή μονιμοποίησή τους.

3. Για την ένταξή τους πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Κατ' εκλογή προαγωγή στον κατεχόμενο βαθμό.

β. Να έχουν αξιολογηθεί στα ουσιαστικά προσόντα, στον κατεχόμενο βαθμό, με βαθμολογία τουλάχιστον «Λίαν Καλώς».

γ. Να μην έχουν ελαττώματα από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 10 του άρθρου 18 του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Α΄).

4. Η ένταξη των παραπάνω στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων γίνεται με απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας:

α. Με το βαθμό που φέρουν (Αρχιλοχίας) και σε θέσεις μεταφερόμενες από το Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών του Στρατού Ξηράς.

β. Στη Γενική Ειδικότητα «Διοικητικός Στρατολογικού».

γ. Σε ιδιαίτερη επετηρίδα με βάση τη σειρά αρχαιότητας που έχουν κατά την ένταξή τους.

Άρθρο 82

Προϋποθέσεις ένταξης

1. Μετά την ένταξή τους στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων προάγονται στο βαθμό του Ανθυποασπιστή εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Έχουν ενταχθεί ως μόνιμες και έχουν συμπληρώσει έξι (6) έτη στον κατεχόμενο βαθμό.

β. Αποφοιτήσουν ευδοκίμως από το Σχολείο Εφαρμογής Διοικητικών Στρατολογικού της Σχολής Στρατολογικού.

γ. Έχει γίνει έναρξη προαγωγής των προερχόμενων

από τη Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών στελεχών του Στρατού Ξηράς που προήχθησαν στο βαθμό του Αρχιλοχία το ίδιο με αυτές ημερολογιακό έτος.

δ. Κριθούν προακτές από το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Στρατολογικού Σώματος.

2. Η προαγωγή στο βαθμό του Ανθυπασιπιστή γίνεται σε θέσεις που μεταφέρονται από το Στρατό Ξηράς με επιστροφή σε αυτόν, μετά την προαγωγή τους, των αντίστοιχων θέσεων Αρχιλοχία.

Άρθρο 83

Υπηρεσιακή κατάσταση Υπαξιωματικών Στρατολογικού

1. Οι εντασσόμενες στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων εθελόντριες υπαξιωματικοί για όλα τα θέματα ιεραρχίας, προαγωγών, αξιολογήσεων, βαθμολογικής εξέλιξης και ατομικών εγγράφων εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις του ν.δ. 445/1974(ΦΕΚ 160 Α΄) και τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί Ανθυπασιπιστών, Μονίμων και Εθελοντών Οπλιτών των Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Με αποφάσεις του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α., που εκδίδονται εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος, ρυθμίζονται τα θέματα των στολών, ονομασίας και διακριτικών των βαθμών των Ανθυπασιπιστών και Μονίμων και Εθελοντών Οπλιτών του Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 84

Σύσταση Συμβουλίου Κρίσεων - Επανακρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Α΄) προστίθεται περίοδος στ΄ ως εξής:

«στ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων για τις κρίσεις των Υπαξιωματικών των Κοινών Σωμάτων.»

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 24 του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Α΄) προστίθεται περίοδος στ΄, ζ΄, η΄ και θ΄ ως εξής:

«στ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων αποτελείται από τον Διευθυντή Ε΄ Κλάδου Γ.Ε.ΕΘ.Α. ως Πρόεδρο και μέλη τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Προσωπικού-ΔΜ και Οργάνωσης Γ.Ε.ΕΘ.Α. και έναν Ταξίαρχο οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους υπηρετούντες στο Γ.Ε.ΕΘ.Α.. Καθήκοντα εισηγητή, με ψήφο, εκτελεί ο αρχαιότερος αξιωματικός του οικείου Κοινού Σώματος.

ζ. Για θέματα επανακρίσεων το Συμβούλιο της προηγούμενης παραγράφου συμπληρώνεται με έναν ακόμη Ταξίαρχο οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους υπηρετούντες στο Γ.Ε.ΕΘ.Α.. Στο Συμβούλιο Επανακρίσεων οι δύο (2) μετέχοντες Ταξίαρχοι από το Γ.Ε.ΕΘ.Α. πρέπει να ανήκουν σε διαφορετικούς Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων.

η. Η σύγκληση των Συμβουλίων γίνεται με διαταγή του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α., στην οποία ορίζεται και ανά ένα αναπληρωματικό μέλος, από τους υπηρετούντες στο Γ.Ε.ΕΘ.Α. Ταξίαρχους οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων. Χρέη Γραμματέα των Συμβουλίων εκτελεί ο Γραμματέας του Συμβουλίου Προαγωγών Κοινών Σωμάτων.

θ. Οι αποφάσεις των Συμβουλίων λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι συντασσόμενοι από τα Συμβούλια

πίνακες κυρώνονται από τον Αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α.»

Άρθρο 85

Ρυθμίσεις θεμάτων Αξιωματικών Γενικής ειδικότητας Διοικητικού Στρατολογικού

1. Η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«9. Αξιωματικοί των Κοινών Σωμάτων είναι οι ανήκοντες στα Σώματα Στρατολογικού, Θρησκευτικού, Δικαστικών Γραμματέων και στη Γενική Ειδικότητα Διοικητικού Στρατολογικού.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Για τους αξιωματικούς των Κοινών Σωμάτων Στρατολογικού, Θρησκευτικού, Δικαστικών Γραμματέων και της Γενικής Ειδικότητας Διοικητικού Στρατολογικού τηρούνται ιδιαίτερες επετηρίδες.»

Άρθρο 86

Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν.δ. 1044/1971

«Περί τροποποίησης - συμπλήρωσης και αποκαταστάσεως του α.ν. 1324/1949

«Περί προστασίας και αποκαταστάσεως των αναπήρων πολέμου οπλιτών και θυμάτων πολέμου»

Η παράγραφος 1 του άρθρου 18 του ν.δ. 1044/1971 (ΦΕΚ 245 Α΄), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 1043/1980 (ΦΕΚ 87 Α΄) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το κατά το άρθρο 13 του ν.δ. 1044/1971 (ΦΕΚ 245 Α΄) όπως ισχύει σήμερα, δικαίωμα εκμετάλλευσης περιπτέρου ασκείται με άδεια που χορηγείται με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή Νομαρχιακού Διαμερισματος, ύστερα από εισηγήσεις του αρμόδιου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της οικείας οργάνωσης των δικαιούχων του παραπάνω ευεργετήματος. Αν οι εισηγήσεις αυτές δεν υποβληθούν στον Νομάρχη μέσα σε τριάντα (30) μέρες από τότε που ζητήθηκαν, ο Νομάρχης αποφασίζει και χωρίς αυτές.

Κατά των εκδιδόμενων αποφάσεων του Νομάρχη επιτρέπεται σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση, κοινοποίηση ή διαφορετικά αφότου έλαβε γνώση. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 28 του ν.δ. 1044/1971.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 87

Καταργούμενες διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 του παρόντος νόμου, καταργούνται :

α. Ο ν. 1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α΄), όπως ισχύει σήμερα.

β. Οι παρακάτω υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες κυρώθηκαν με το άρθρο 18 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α΄) και έχουν ισχύ νόμου:

(1) Φ. 420/55/Γ.760/12 Φεβρ. 1990 Απόφ. ΥΕΘΑ, άρθρα 2,10 και 13.

(2) Φ.429.1/62/130461/Σ.1960/5 Απρ. 1990 Απόφ. ΥΕ-ΘΑ.

(3) Φ.429.1/63/130465/Σ. 1959/5 Απρ 1990 Απόφ. ΥΕΘΑ γ. Τα άρθρα 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 και 28 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Α΄).

δ. Το άρθρο 33 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ 102 Α΄).

ε. Το άρθρο 32 του ν. 2932/2001 (ΦΕΚ 145 Α΄).

στ. Το άρθρο 8 παρ. 5 του ν. 2984/2002 (ΦΕΚ 15 Α΄).

ζ. Το άρθρο 15 του ν. 3036/2002 (ΦΕΚ 171 Α΄).

η. Το π.δ. 292/2003 (ΦΕΚ 248 Α΄), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεών του με το ν. 3257/2004 (ΦΕΚ 143 Α΄), εκτός των άρθρων 22, 23, 24, 50, και 51.

2. Κάθε άλλη γενική και ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει τα ίδια θέματα με διαφορετικό τρόπο.

Άρθρο 88 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των άρθρων 25, 43, 55, 56, 57 και 58, που θα ισχύουν από 1.1.2006.

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. Μολυβιάτης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Βουλγαράκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Σπ. Σπηλιωτόπουλος

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. Κακλαμάνης

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ.- Γ. Λιάπης

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Εμ. Κεφαλογιάννης

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας **«Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις»**

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου επανακαθορίζεται το νομικό πλαίσιο που διέπει τα θέματα στρατολογίας των Ελλήνων και ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Ειδικότερα, προβλέπονται, μεταξύ άλλων και τα εξής:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1. Στην απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (Κ.Υ.Σ.Ε.Α.), περί κατάταξης στις Ενοπλες Δυνάμεις ατόμων, τα οποία καλούνται ονομαστικά, για την κάλυψη αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων σε περίοδο επιστράτευσης, πολέμου ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, καθορίζεται και η διάρκεια της στρατιωτικής υποχρέωσης. (άρθρο 1)

2. Επαναπροσδιορίζεται η έννοια των στρατολογικών όρων και ορίζεται η έννοια των λοιπών όρων, που αναφέρονται στις επί μέρους διατάξεις του νομοσχεδίου για την εφαρμογή του. (άρθρο 2)

3. Παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να υποβάλλουν αίτηση για τη διόρθωση του έτους γέννησης με το οποίο είναι γραμμένοι στο μητρώο αρρένων, οποτεδήποτε μετά την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης ή τη νόμιμη απαλλαγή τους από αυτήν. (άρθρο 3)

4. Επεκτείνεται η εφαρμογή των περί στρατολογίας διατάξεων και στους επίκουρους αξιωματικούς, τους επαγγελματίες οπλίτες, καθώς επίσης και στους οπλίτες βραχείας ανακατάταξης. (άρθρο 4)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

1. Επιβάλλεται η υποχρέωση εκπλήρωσης άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή εναλλακτικής υπηρεσίας σε όσους, λόγω των θρησκευτικών ή ιδεολογικών τους πεποιθήσεων, αρνούνται να εκπληρώσουν τη στρατιωτική τους υποχρέωση. (άρθρο 5)

2.α. Καθορίζεται η διάρκεια της μειωμένης στρατεύσιμης υποχρέωσης σε εννεάμηνη και εξάμηνη.

β. Παρέχεται η δυνατότητα για την απόλυση, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, και των υπόχρεων εννεάμηνης μειωμένης στρατεύσιμης υποχρέωσης μετά τη συμπλήρωση τουλάχιστον του ενός τρίτου αυτής. (άρθρο 6)

3.α. Επαναπροσδιορίζονται - διευρύνονται οι κατηγορίες υπόχρεων μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης εξάμηνης ή εννεάμηνης διάρκειας.

β. i) Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις υπόχρεων, αν ο δικαιούχος είναι ανίκανος για κάθε εργασία, το δικαίωμα μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, μεταβιβάζεται στον αμέσως επόμενο ικανό για εργασία αδελφό.

ii) Δεν είναι δυνατή η κατά τα ανωτέρω μεταβίβαση του δικαιώματος μεταφοράς στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης υποχρέωσης, στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι έχουν ασκήσει το δικαίωμα αυτό και έχουν ήδη εκπληρώσει μειωμένη στρατεύσιμη υποχρέωση.

(άρθρο 7)

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους για την υπαγωγή τους στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης.

(άρθρο 8)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας των:

α) Υποχρεώσεων των στρατευσίμων που παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές απαλλαγών του στρατού ξηράς για υγειονομική εξέταση και κρίση της σωματικής τους ικανότητας.

β) Συνεπειών μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών.

γ) Υποχρεώσεων των στρατολογικών γραφείων και των επιτροπών απαλλαγών.

(άρθρο 11)

2. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αναφέρονται στην κατανομή στρατευσίμων στους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και στη μεταφορά αυτών από ένα κλάδο σε άλλο.

(άρθρο 12)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1.α. Καταργείται η απαλλαγή από την υποχρέωση στράτευσης των στρατευσίμων που είναι θρησκευτικοί λειτουργοί, μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί γνωστής θρησκείας, εκτός των αλλοδαπών που μονάζουν στην περιοχή του Αγίου Όρους και αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με την πρόσληψή τους ως δοκίμων ή μοναχών.

β. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση στράτευσης και οι ακόλουθες κατηγορίες στρατευσίμων οπλιτών και ανυπότακτων, οι οποίοι μέχρι σήμερα υπηρετούσαν μειωμένη θητεία τρίμηνης διάρκειας:

i) Ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος γονέων που έχουν πεθάνει, εφόσον έχει ένα τουλάχιστον άγαμο και ανήλικο ή άγαμο και ανίκανο για κάθε εργασία αδελφό ή αδελφή.

ii) Ο χήρος πατέρας ενός τουλάχιστον ζώντος ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία άγαμου τέκνου.

iii) Ο πατέρας ενός τουλάχιστον ανήλικου ή ανίκανου για κάθε εργασία άγαμου τέκνου, εφόσον έχει σύζυγο ανίκανη για κάθε εργασία.

γ. Προβλέπεται η υποχρεωτική αναγραφή στις γνωματεύσεις ακαταλληλότητας, που χορηγούνται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές ή συμβούλια, αν υπάρχει πιθανότητα ή όχι βελτίωσης ή ίασης της παθήσεως.

δ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, της διαδικασίας και του χρόνου της αυτεπάγγελτης παραπομπής για επανεξέταση της σωματικής ικανότητας ορισμένων ή όλων των απαλλαγέντων από τη στράτευση, περιοδικά ανά πενταετία ή έκτακτα κατά την κρίση του.

Επιπρόσθετα, με την ίδια απόφαση, καθορίζονται και

οι υποχρεώσεις των παραπεμπομένων, οι συνέπειες της μη τήρησής τους, οι υποχρεώσεις των στρατολογικών γραφείων και των υγειονομικών επιτροπών, καθώς και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια.

ε. Ορίζονται τα δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των προϋποθέσεων για την απαλλαγή από την υποχρέωση στράτευσης συγκεκριμένων κατηγοριών στρατευσίμων οπλιτών και ανυπότακτων.

στ. Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας να αναστέλλει την εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στην απαλλαγή από την υποχρέωση στράτευσης, σε περίοδο γενικής επιστράτευσης ή πολέμου.

(άρθρο 13)

2. Ορίζεται ότι μετά τη λήξη της αναβολής κατάταξης για λόγους υγείας οι στρατεύσιμοι κατατάσσονται με την πρώτη υπόχρεη Εκπαιδευτική Σειρά Στρατευσίμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ).

(άρθρο 14)

3.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναβολή κατάταξης νοσηλευομένων, κρατουμένων και εκπομπών.

β. Χορηγείται αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις και σε όσους ακολουθούν θεραπευτική αγωγή σε Κέντρα Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων(ΚΕ.Θ.Ε.Α.) του εσωτερικού ή αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού και ορίζεται η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι προθεσμίες εντός των οποίων υποβάλλονται.

(άρθρο 15-17)

4. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αναφέρονται στην αναβολή κατάταξης σπουδαστών δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι:

α. Η αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι για φοίτηση σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή, χορηγείται ενιαία για κύριες σπουδές ή για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης μέχρι το εικοστό ένατο έτος της ηλικίας τους.

β. Αυξάνονται, κατά δύο (2) έτη, τα όρια ηλικίας μέχρι τα οποία χορηγείται αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω σπουδών, για όσους έχουν δυσλεξία.

(άρθρο 18)

5. Επεκτείνεται η αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις και στους στρατεύσιμους, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη είναι διορισμένοι ή εγγεγραμμένοι για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας και σε νοσηλευτικό ίδρυμα του εξωτερικού, που χρησιμοποιεί διεθνώς γνωστή γλώσσα.

(άρθρο 19)

6. Επανακαθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις:

α) Υποψηφίων σπουδαστών ανώτερης ή ανώτατης σχολής, αποφοίτων λυκείου και κατόχων ναυτικού φυλλαδίου, που επιθυμούν τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου θαλάσσιας υπηρεσίας για τη λήψη διπλώματος του εμπορικού ναυτικού.

β) Στρατευσίμων που είναι ναυτολογημένοι.

γ) Στρατευσίμων που έχουν αδελφό που υπηρετεί ή που υποχρεούται να καταταγεί ταυτόχρονα και

δ) Πατέρων δύο ζώντων τέκνων.

(άρθρα 20-24)

7. Ρυθμίζονται θέματα αναβολής κατάταξης μόνιμων κατοίκων εξωτερικού, υπηρετούντων σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις ξένου κράτους, πολιτογραφηθέντων, υποψηφίων βουλευτών, ευρωβουλευτών, νομαρχών και δημάρχων ή προέδρων κοινοτήτων. Ειδικότερα μεταξύ άλλων:

i) Επαναπροσδιορίζεται η έννοια του μόνιμου κατοίκου εξωτερικού.

ii) Η ημερομηνία κατάταξης των ανυπότακτων σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις ξένου κράτους, λογίζεται ως ημερομηνία διακοπής της ανυποταξίας.

iii) Η αναβολή κατάταξης λόγω πολιτογράφησης, χορηγείται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων και με πιστοποιήσεις, βεβαιώσεις ή πράξεις της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

iv) Ορίζεται ότι η αναβολή κατάταξης υποψηφίων βουλευτών, ευρωβουλευτών, νομαρχών, δημάρχων ή προέδρων κοινοτήτων διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους ανακήρυξης των εκλεγμένων, εφόσον οι υποψήφιοι δεν εκλεγούν και του έτους λήξης της θητείας ή απώλειας για οποιονδήποτε λόγο του αξιώματος, εφόσον οι υποψήφιοι εκλεγούν. (άρθρο 25-28)

8. Χορηγείται αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις και στους στρατεύσιμους, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη έχουν οικογενειακούς, προσωπικούς ή οικονομικούς λόγους, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία τους ή έχουν υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώσουν στο άμεσο μέλλον.

Η αναβολή αυτή αρχίζει από την ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν και χορηγείται μία μόνο φορά. (άρθρο 29)

9. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., της διαδικασίας, των προθεσμιών υποβολής των δικαιολογητικών, του τύπου του πιστοποιητικού μόνιμου κατοίκου εξωτερικού, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στην αναβολή κατάταξης των μόνιμων κατοίκων εξωτερικού. (άρθρο 30)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ρυθμίζονται θέματα πρόσκλησης, κατάταξης, υγειονομικής εξέτασης και επανεξέτασης στρατεύσιμων και οπλιτών. Ειδικότερα:

1. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με τη διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας με την οποία καλούνται οι στρατεύσιμοι για κατάταξη, και των μονάδων και των ημερομηνιών κατάταξης. Επίσης, με απόφαση του ίδιου Υπουργού, καθορίζεται και ο αριθμός των Εκπαιδευτικών Σειρών Στρατεύσιμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ) κάθε έτους.

2. Συγκροτείται ειδικό στρατολογικό συμβούλιο (ΕΣΣ) στις μονάδες κατάταξης, με αντικείμενο την εξέταση της σωματικής ικανότητας των κατατασσόμενων, ορίζονται η συγκρότηση και οι αρμοδιότητες αυτού και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του.

3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υγειονομική εξέταση και επανεξέταση των στρατεύσιμων οπλιτών και ανυπότακτων (αρμοδιότητες υγειονομικών επιτροπών, διαδικασία και προϋποθέσεις επανεξέτασης της σωματικής ικανότητας στρατεύσιμων και εφέδρων και ακατάλληλων για στράτευση (1/5)). Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι:

α. Οι επανεξεταζόμενοι, ως προς τη σωματική τους ικανότητα, στρατεύσιμοι και εφέδροι:

i) Απαλλάσσονται από την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εφόσον κρίνονται ακατάλληλοι για στράτευση (1/5).

ii) Υπέχουν στρατιωτικές υποχρεώσεις από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής γνωμάτευσης της υγειονομικής επιτροπής, εφόσον κρίνονται ικανοί οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας.

iii) Υποχρεούνται να εκπληρώσουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις μετά τη λήξη της αναβολής, εφόσον τυγχάνουν αναβολής κατάταξης λόγω υγείας.

β. Οι ακατάλληλοι για στράτευση (1/5), μπορεί να επανεξεταστούν κατόπιν αιτήσεώς τους, με την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών από την κρίση τους ως ακατάλληλων.

γ. i) Καθορίζονται οι αρμόδιες κατά περίπτωση επιτροπές και συμβούλια για την υγειονομική εξέταση και την κρίση της σωματικής ικανότητας των στρατεύσιμων, εφέδρων και ανυπότακτων, που αδυνατούν για λόγους υγείας να καταταγούν, εφόσον δεν νοσηλεύονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα και ορίζεται η συγκρότηση των οργάνων αυτών.

ii) Η ιατρική αμοιβή βαρύνει τον εξεταζόμενο.

iii) Καθορίζονται τα πιστοποιούμενα με τις γνωματεύσεις των εν λόγω συμβουλίων και επιτροπών, που αποφαίνονται μετά από αυτοπρόσωπη παρουσίαση των ενδιαφερομένων ή με βάση έκθεση του ιατρού-μέλους των ανωτέρω συλλογικών οργάνων, κατόπιν μετάβασης στον τόπο διαμονής του ασθενή, εφόσον ο ασθενής αδυνατεί να προσέλθει για εξέταση.

iv) Οι ασθενείς που κρίνονται από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή ως ικανοί κατηγορίας πρώτης (1/1) μέχρι και τέταρτης (1/4) υποχρεούνται να καταταγούν εκτός Εκπαιδευτικής Σειράς Στρατεύσιμων Οπλιτών (ΕΣΣΟ). Σε περίπτωση δε που η επιτροπή αποφανθεί ότι δικαιούνται αναβολής λόγω υγείας, η αναβολή αρχίζει από την ημερομηνία που ήταν υποχρεωμένοι να καταταγούν αρχικά. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που κρίνονται ακατάλληλοι για στράτευση (1/5). (άρθρα 31-39)

VI. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων. Ειδικότερα:

1.α. Μειώνεται κατά δύο (2) μήνες (από εξάμηνο σε τετράμηνο) ο χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που πρέπει να έχει κατ' ελάχιστο συμπληρωθεί, προκειμένου οι οπλίτες πτυχιούχοι ιατρικής ή φαρμακευτικής ή κτηνιατρικής σχολής να μπορούν να διατίθενται σε περιφερειακά ιατρεία ή κέντρα υγείας ή αγροτικά κτηνιατρεία, αντίστοιχα.

β. Παρέχεται η δυνατότητα απόλυσης, μετά τη συμπλήρωση τουλάχιστον εξάμηνης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, όσων κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη έχουν όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για λήψη αναβολής κατάταξης λόγω φοίτησης σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή του εσωτερικού, αλλά δεν ασκούν το δικαίωμα αυτό ή κατατάσσονται στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων μετά τη λήξη ή διακοπή της αναβολής τους ως μαθητών λυκείου ή υποψηφίων ανωτέρων ή ανωτάτων σχολών εσωτερικού, εφόσον κατά τη διάρκεια της αναβολής τους εγγραφούν για φοίτηση σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή του εσωτερικού. (άρθρο 40)

2.α. Μειώνεται, από τριάντα (30) σε είκοσι (20) ημέρες, η συνολικά χορηγούμενη αγροτική ή φοιτητική ή για την αντιμετώπιση θεομηνίας, άδεια απουσίας σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης.

β. Προστίθενται στις χορηγούμενες στους ανωτέρω άδειες και οι εξής:

i) Γονική, διάρκειας πέντε (5) ημερών, για κάθε τέκνο τους που ζει.

ii) Ειδική, διάρκειας μέχρι τριάντα (30) ημερών συνολικά, εφόσον είναι γραμμένοι ως μέλη μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) και η συμμετοχή τους σε προγράμματα των οργανώσεων αυτών κρίνεται αναγκαία, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. (άρθρο 41)

3.α. Υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας:

i) Ο χρόνος πειθαρχικής φυλάκισης μέχρι είκοσι (20) ημέρες.

ii) Ο μετά την ορκωμοσία χρόνος φοίτησης στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, των σπουδαστών των σχολών αυτών που απομακρύνονται ή απολύονται ή αποβάλλονται εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου.

β. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλογικά και για τους απολυόμενους πριν από την πενταετία, Εθελοντές Πενταετούς Υπηρεσίας (ΕΠΥ) και για τους Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ), που απολύονται πριν από την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης. (άρθρο 42)

4.α. Παρέχεται η δυνατότητα άρσης των πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου ή με βάση προϋσάσες διατάξεις, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν τελεί σε ανυποταξία ή λιποταξία και συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή ανυπερβλήτα κωλύματα.

β.ι) Οι ανωτέρω πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις εξαγοράζονται οποτεδήποτε μετά την επιβολή και πριν από την εκπλήρωσή τους ή πριν από την έκδοση τυχόν διοικητικής απόφασης άρσης τους ή πριν την αυτοδίκαιη άρση τους.

ii) Για τον υπολογισμό του ποσού της εξαγοράς κάθε ημέρας πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης, σε περίπτωση εκπλήρωσης μέρους ενός μήνα, λαμβάνεται υπόψη το ηλικίο που εξάγεται από τη διαίρεση του καθοριζόμενου χρηματικού ποσού για την εξαγορά κάθε μήνα, με τον αριθμό τριάντα (30).

iii) Χρηματικά ποσά που καταβάλλονται αχρεωστήτως, επιστρέφονται στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με τις κείμενες σχετικές διατάξεις.

γ. Καθορίζεται η διαδικασία που τηρείται για την εξαγορά της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης.

δ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό και την αναπροσαρμογή, με κ.υ.α., του χρηματικού ποσού της εξαγοράς κάθε μήνα πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης.

ε. Τα κατά τα ανωτέρω καταβαλλόμενα χρηματικά ποσά αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

στ. Καθορίζεται η διαδικασία για την άρση της πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης. (άρθρο 43)

VII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Ρυθμίζονται θέματα προσωρινής-οριστικής απόλυσης από τις Ένοπλες Δυνάμεις, καθώς επίσης και ζητήματα στρατιωτικών υποχρεώσεων εφέδρων. Ειδικότερα μεταξύ άλλων, ορίζονται και τα εξής:

1. Απολύονται προσωρινά από το στρατιωτικό νοσοκομείο, μετά την ολοκλήρωση της νοσηλείας τους, οι οπλίτες οι οποίοι νοσηλεύονται κατά την ημερομηνία δη-

μιουργίας των λόγων προσωρινής απόλυσης, εφόσον η μονάδα τους δεν εδρεύει στην ίδια πόλη. (άρθρο 44)

2.α. Προστίθενται και οι υποψήφιοι νομάρχες, δήμαρχοι και πρόεδροι κοινοτήτων σε αυτούς που απολύονται προσωρινά από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Οι ανωτέρω απολύονται την επόμενη της ημερομηνίας επίδοσης της πρότασης υποψηφιότητας στον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου και η εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων αναβάλλεται.

β. Επίσης, οπλίτες, έφεδροι οπλίτες, δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί, επίκουροι αξιωματικοί και έφεδροι αξιωματικοί, που κρατούνται και σε μη στρατιωτικές φυλακές, και αποφυλακίζονται υπό όρο, απολύονται προσωρινά από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, από την ημερομηνία της υπό όρο απόλυσής τους και αναβάλλεται η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων αυτών.

γ. Τέλος, απολύονται προσωρινά, με δικαίωμα λήψης αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών και οι σπουδαστές των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, που διαγράφονται από τις σχολές αυτές για λόγους υγείας και εγγράφονται σε σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. (άρθρα 45-47)

3.α. Προβλέπεται ότι όσοι υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, απολύονται οριστικά από αυτές μετά την εκπλήρωση κατά σειρά, της προβλεπόμενης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης, της εφεδρικής υποχρέωσης, του χρόνου που δεν υπολογίζεται ως πραγματική στρατιωτική υπηρεσία και των τυχόν πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων.

β. Ορίζεται ότι αρμόδιες για την οριστική απόλυση, είναι οι μονάδες στις οποίες οι απολυόμενοι υπηρετούν κατά το χρόνο που συμπληρώνουν τις στρατιωτικές υποχρεώσεις. (άρθρο 48)

4. Ρυθμίζονται θέματα εγγραφής των εφέδρων στην εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων και παρέχεται η δυνατότητα επιβολής, με κ.υ.α., χρηματικού προστίμου σε εφέδρους για τη μη τήρηση των υποχρεώσεών τους. (άρθρο 49)

VIII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με ανυπότακτους και λιποτάκτες. Ειδικότερα:

1.α. Στις περιπτώσεις διακοπής της ανυποταξίας προστίθεται και η παρουσίαση του ανυπότακτου στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

β. Ορίζεται ότι ο νομικός χαρακτηρισμός του αδικήματος της ανυποταξίας μεταβάλλεται ανάλογα (ανυποταξία ειρήνης, μερικής ή γενικής επιστράτευσης και πολέμου) σε κάθε περίπτωση που η χώρα μεταπίπτει σε διαφορετική κατάσταση από εκείνη στην οποία τελούσε κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος. (άρθρο 51)

2. Προβλέπεται η μη χορήγηση αναβολής σε όσους διατελούν σε ανυποταξία, οι οποίοι μετά τη διακοπή της υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις αποκλειστικά και μόνο στον κλάδο όπου έχουν κατανεμηθεί. Στους ανυπότακτους δεν χορηγούνται πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης μέχρι την κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις. (άρθρο 53)

3.α. Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης ή θεώρησης διαβατηρίων στους ανυπότακτους εξωτερικού που διαμένουν σε χώρα του εξωτερικού.

β. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα για την αναστολή, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, της εφαρμογής της διάταξης που επιτρέπει την είσοδο και την παραμονή στην Ελλάδα ανυπότακτων του εξωτερικού, χωρίς έλεγχο της στρατολογικής κατάστασης, σε περίοδο επιστράτευσης ή πολέμου. (άρθρο 54)

ΙΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

Ρυθμίζονται θέματα στρατιωτικών υποχρεώσεων ειδικών κατηγοριών. Ειδικότερα:

1. Στους ομογενείς, που διακόπτουν τη μόνιμη κατοικία τους σε χώρα του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία και έρχονται στην Ελλάδα, παρέχεται το δικαίωμα για:

i) Αναβολή από την κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις.

ii) Απαλλαγή από την υποχρέωση στράτευσης, σε περίπτωση εγγραφής τους σε μητρώο αρρένων μετά τη συμπλήρωση του 35ου έτους της ηλικίας τους. (άρθρο 55)

2.α. Ο αναγνωριζόμενος χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας σε Ένοπλες Δυνάμεις συμμαχικού κράτους ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τη στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση και τις τυχόν πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις, που υπέχουν οι ενδιαφερόμενοι.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., του χρηματικού ποσού που καταβάλλουν όσοι δεν καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις στρατιωτικές υποχρεώσεις τους με τον προαναφερόμενο χρόνο, για την εξαγορά κάθε μήνα εκ του υπολοίπου της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης αυτών. (άρθρο 56)

3.α. Παρέχεται η δυνατότητα, σε όσους συμπληρώνουν το τριακοστό πέμπτο (35^ο) έτος της ηλικίας τους, να εξαγοράσουν το υπόλοιπο των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, εφόσον έχουν καταταγεί ή θα καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις και εκπληρώσουν, ενόπλιως, στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση τουλάχιστον ενός μηνός.

β.i) Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται για εξαγορά κάθε μήνα στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης από τους ανωτέρω, η αναπροσαρμογή του, ο τρόπος, η διαδικασία και οι προθεσμίες καταβολής, καθορίζονται με κ.υ.α..

ii) Κατά τον αρχικό καθορισμό το εν λόγω ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο των καταβαλλόμενων, κατά την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής κ.υ.α. καθαρών μηνιαίων αποδοχών σε νεοκατατασσόμενο επαγγελματία οπλίτη (ΕΠ.ΟΠ.).

iii) Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

γ. Οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται σε όσους προκαλούν με οποιουδήποτε τρόπο την έκδοση παράνομων διοικητικών πράξεων προκειμένου να παρατείνουν την παραμονή τους εκτός Ε.Δ. ή να αποφυγούν την υποχρέωση στράτευσης τους. (άρθρο 57)

4. Απολύεται οριστικά από τις Ένοπλες Δυνάμεις, μετά τη συμπλήρωση χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας τουλάχιστον τριών (3) μηνών, ο μόνος ή ο μεγαλύτερος γιος ή αδελφός προσώπου που απεβίωσε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ, Λ.Σ. και υπηρεσίες με στρατιωτική οργάνωση, οι οποίες δεν υπάγονται στις Ε.Δ.) και εξαιτίας αυτής. (άρθρο 58)

Χ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στους αντιρρησίες συνείδησης. Μεταξύ άλλων επανακαθορίζεται ο δημόσιος τομέας στις υπηρεσίες του οποίου μπορεί να εκπληρώνεται η εναλλακτική υπηρεσία. (άρθρο 61)

ΧΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

1. Τα στρατολογικά γραφεία υποχρεούνται να προβαίνουν σε έρευνα μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών, εφόσον με οποιονδήποτε τρόπο περιέρχεται σε γνώση τους ότι, στρατολογικές μεταβολές που έχουν καταχωρηθεί αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, είναι εσφαλμένες ή προέρχονται από δόλο των ενδιαφερομένων ή τρίτων. Σε περίπτωση δε διαπίστωσης δόλου, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις και η σχετική μεταβολή ανακαλείται. (άρθρο 67)

2.α. Δικαιολογητικά που προσκομίζονται βάσει διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου και έχουν διατυπωθεί σε ξένη διεθνώς γνωστή γλώσσα, γίνονται δεκτά μόνο αν είναι επικυρωμένα για τη γνησιότητά τους και επίσημα μεταφρασμένα, σύμφωνα με τις κείμενες ειδικές διατάξεις. Αντίγραφα των επικυρωμένων και μεταφρασμένων πρωτότυπων εγγράφων, γίνονται δεκτά μόνο αν είναι επικυρωμένα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ως ακριβή, από τα πρωτότυπα, αντίγραφα.

β. Το υπόλοιπο της στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης που εξαγοράζεται, υπολογίζεται με βάση το χρόνο της πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που απαιτείται για την οριστική απόλυση των οπλιτών, όπως αυτός καθορίζεται με τις εκάστοτε εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. (άρθρο 72)

ΧΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

1.α. Ορίζεται ότι χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί για εξαγορά στρατιωτικών υποχρεώσεων, μέχρι την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, σύμφωνα με οποιαδήποτε διάταξη, δεν επιστρέφονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

β. Παρέχεται το δικαίωμα παράτασης της αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών, στους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι. που έχουν εγγραφεί για φοίτηση σε άλλη ανώτατη σχολή. (άρθρο 73)

2.α. Τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών (άρθρο 32 του ΣΠΚ) οι πράξεις ανυποταξίας που τελέστηκαν ενώ ίσχυε το π.δ. 506/1974 ή συνεχίσθηκε η τέλεσή τους και μετά την κατάργησή του και οι σχετικές υποθέσεις δεν έχουν εκδικασθεί. Εντάλματα συλλήψεως που έχουν εκδοθεί για τις πράξεις αυτές καταργούνται.

β. Ρυθμίζονται θέματα δικαιοδοσίας των στρατοδικείων. (άρθρο 74)

ΧΙΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

Ρυθμίζονται θέματα προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων. Ειδικότερα μεταξύ άλλων ορίζονται τα ακόλουθα:

1.α. Αυξάνονται από οκτώ (8) σε δέκα (10) ημέρες οι δικαιούμενες ημέρες άδειας λόγω μετάθεσης, που χορηγείται στους μόνιμους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές, μόνιμους και εθελοντές υπαξιωματικούς και επαγγελματίες οπλίτες, που μετακινούνται λόγω μετάθεσης στο εσωτερικό της χώρας.

β. Χορηγείται άδεια τριών (3) ημερών για τις παραπάνω κατηγορίες, όταν μετατίθενται εντός της ίδιας φρουράς.

γ. Επίσης στους ανωτέρω χορηγείται, πλέον της κανονικής, άδεια δέκα (10) και πέντε (5) ημερών, σε περίπτωση γάμου και γέννησης τέκνου, αντίστοιχα.

δ. Διευκολύνονται στην εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων ειδικές κατηγορίες οπλιτών.

ε.ι) Στις/στους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος 1ου και 2ου βαθμού Ελλήνων στρατιωτικών, μελών ειρηνευτικών ή άλλων αποστολών, που απεβίωσαν μετά την 1.1.2000 ή αποβιώνουν κατά την εκτέλεση, εκτός ελληνικής επικράτειας, διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, καταβάλλεται αποζημίωση αντίστοιχη με αυτήν που προβλέπεται από την ελληνική νομοθεσία για ανάλογα περιστατικά.

ii) Τις ίδιες αποζημιώσεις δικαιούνται αναλόγως και όσοι καθίστανται ανάπηροι κατά την εκτέλεση της ανωτέρω διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής.

iii) Παράλληλα εφαρμόζονται και για τις ανωτέρω περιπτώσεις οι διατάξεις περί διορισμού συγγενών τους στο Δημόσιο (ΥΕΘΑ) (άρθρο 19 του ν. 1911/1990). (άρθρο 75)

2. Συμπληρώνονται και τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 6, 11 και 25 του ν. 2439/1996 και ορίζονται τα ακόλουθα:

α. Για την προαγωγή στον ανώτερο βαθμό των Αξιωματικών Οικονομικού του Π.Ν. βαθμού Αντιπλοίαρχου, των Αξιωματικών Δικαστικών Γραμματέων βαθμού Αντισυνταγματάρχη, καθώς επίσης και των Αξιωματικών του Π.Ν. που προέρχονται από Ανθυπασπιστές και Υπαξιωματικούς βαθμού Υποπλοίαρχου, δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 11 του ν. 2439/1996 περί μη προαγωγής Αξιωματικών που προέρχονται από Ανθυπασπιστές και Αξιωματικούς Σωμάτων και Πληρώματα Στόλου του Π.Ν. και Κοινά Σώματα, αν προηγουμένως δεν έχει γίνει έναρξη προαγωγής στον επόμενο βαθμό των Αξιωματικών Μαχίμων του Πολεμικού Ναυτικού και των Αξιωματικών Όπλων του Στρατού Ξηράς, που ονομάστηκαν το ίδιο έτος Αξιωματικοί.

β. Επαναπροσδιορίζεται ο ελάχιστος χρόνος διοίκησης ή ειδικής υπηρεσίας των Μαχίμων Αξιωματικών του Π.Ν. στους βαθμούς του Αντιπλοίαρχου και Πλοίαρχου, η συμπλήρωση του οποίου αποτελεί προϋπόθεση για την κρίση τους προς προαγωγή στον ανώτερο βαθμό.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα προαγωγής στον ανώτερο βαθμό, των Αξιωματικών των Κοινών Σωμάτων και στην περίπτωση έναρξης προαγωγής Αξιωματικών Μαχίμων και Μηχανικών του Π.Ν. ή ιπταμένων της Π.Α. που ονομάστηκαν το ίδιο έτος Αξιωματικοί.

δ.ι) Παρέχεται η δυνατότητα ένταξης, μετά από αίτησή τους, στις γενικές ειδικότητες των Κτηνιάτρων και Φαρμακοποιών του Υγειονομικού Σώματος, των Αξιωματικών Νοσηλευτικής των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, που φέρουν βαθμό μέχρι του Λοχαγού και αντίστοιχων των άλλων κλάδων και είναι κάτοχοι πτυχίου Κτηνιατρικής και Φαρμακευτικής Σχολής, αντίστοιχα.

ii) Παρέχεται, επίσης, στους οδοντιάτρους και των τριών κλάδων των Ε.Δ., οι οποίοι είναι κάτοχοι πτυχίου Ιατρικής, η δυνατότητα ένταξης, με αίτησή τους, στη γενική ειδικότητα Ιατρών του Υγειονομικού Σώματος.

(άρθρο 76)

3. Συμπληρώνονται και τροποποιούνται διατάξεις του κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 και προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α.ι) Δεν υπολογίζεται ο χρόνος αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, πέραν του έτους, στο χρόνο που

απαιτείται να διανυθεί στον κατεχόμενο βαθμό, για την προαγωγή σε ανώτερο βαθμό.

ii) Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης ανάκλησης μετάθεσης δικαστικού λειτουργού εντός του ίδιου νομού.

β. Στους τρόπους λύσης της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσης των δικαστικών λειτουργών του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, προστίθεται ειδικά για τον Πρόεδρο και τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και η ανικανότητα εκτέλεσης των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, που οφείλεται σε νόσο ή αναπηρία (σωματική ή πνευματική), όταν για το λόγο αυτόν τους χορηγείται για την ίδια πάθηση αναρρωτική άδεια, η οποία υπερβαίνει συνολικά ή τμηματικά τους δώδεκα (12) μήνες.

γ. Μειώνεται, από τέσσερα (4) σε δύο (2) έτη, ο χρόνος παραμονής στις θέσεις Προέδρου και Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, μετά τη συμπλήρωση του οποίου οι ανωτέρω αποχωρούν από την υπηρεσία, έστω και αν δεν έχουν συμπληρώσει το απαιτούμενο όριο ηλικίας. Για τους ήδη υπηρετούντες στις ανωτέρω θέσεις η διετία υπολογίζεται από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου.

δ. Προβλέπεται η αποχώρηση από την υπηρεσία, ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους και ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας, των δικαστικών λειτουργών του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι φέρουν τους βαθμούς του Αναθεωρητή Β' και Γ', εφόσον συμπληρώνουν δέκα (10) έτη συνολικής υπηρεσίας στους δύο αυτούς βαθμούς.

ε. Προβλέπεται η διατήρηση τιμητικά του τίτλου της θέσης που κατείχαν τελευταία και από τους δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι αποχώρησαν από το Δικαστικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων πριν από την 23.5.2001 και είχαν συμπληρώσει, κατά τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσης, είκοσι πέντε (25) έτη πραγματικής υπηρεσίας δικαστικού λειτουργού.

στ. Αναθεωρητές Β', που συμπληρώνουν ένα (1) έτος στον κατεχόμενο βαθμό και κρίνονται προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, παραιτούμενοι ή αποχωρούντες από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή οριστικής παύσης για ανικανότητα λόγω νόσου ή αποβιούντες κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, προάγονται στον επόμενο βαθμό και αποχωρούν από την υπηρεσία, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ένα (1) μήνα μετά από την προαγωγή τους.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα για την ανάκληση στην ενέργεια:

i) Στρατιωτικών Δικαστών Α' ή Αναθεωρητών, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου, σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό.

ii) Δικαστικών λειτουργών που αποχώρησαν από την υπηρεσία, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, σε περιπτώσεις σοβαρών ασθενειών. (άρθρο 77)

4.α. Τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 1848/1989 όπως ισχύουν, και αυξάνεται κατά 60 εκατοστιαίες μονάδες (από 100% σε 160%) το ποσοστό του επιδόματος επικίνδυνης εργασίας που υπολογίζεται επί του εκάστοτε βασικού μισθού και καταβάλλεται στους μόνιμους υπαλλήλους, ειδικότητας ναρκαλιευτή, του Τάγματος Εκκαθάρισεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

β. Παρέχεται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η δυνατό-

τητα για τη μεταφορά από Γενικό Επιτελείο και Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε άλλο Γενικό Επιτελείο και Υπηρεσίες του ίδιου Υπουργείου και του προσωπικού που υπηρετεί σε μεταφερόμενες οργανικές θέσεις. (άρθρο 78)

5. Αυξάνονται κατά εξήντα (60) οι οργανικές θέσεις των Αξιωματικών του Κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ε.Δ. που κατανέμονται κατά βαθμό ως ακολούθως:

- α. Ταξίαρχος: ένας (1)
- β. Συνταγματάρχης: δώδεκα (12)
- γ. Αντισυνταγματάρχης: είκοσι τρεις (23)
- δ. Ταγματάρχης: ένδεκα (11)
- ε. Λοχαγός: δεκατρείς (13)

(άρθρο 79)

6.α. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2913/2001 και ορίζεται ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 18 του π.δ. 10-5/20.7.1926, που κυρώθηκε με το ν. 3486/26.4.1928, κράτηση παγίων δικαιωμάτων Μ.Τ.Σ. που ενεργείται επί των αποδοχών των μετόχων του Ταμείου, παύει με τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

β. Επεκτείνεται η χορήγηση του προβλεπόμενου από το άρθρο 5 του ν. 559/1937 βοηθήματος θανάτου και στις:

i) Άπορες εν γένει μητέρες (όχι μόνο στις χήρες) θανόντων αγάμων μερισματούχων του Μετοχικού Ταμείου Στρατού.

ii) Ορφανικές οικογένειες των:

α) Εν ενεργεία θνησκόντων εγγάμων μόνιμων υπαξιωματικών, ανθυπασπιστών και οπλιτών μετόχων του Μ.Τ.Σ..

β) Θνησκόντων στην ενεργό υπηρεσία επαγγελματιών οπλιτών και εθελοντών, που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 του ν. 2936/2001, καθώς επίσης και σε άλλες κατηγορίες μετόχων του Μ.Τ.Σ..

iii) Άπορες μητέρες και άγαμες αδελφές των εν ενεργεία θνησκόντων αγάμων μόνιμων Αξιωματικών και Οπλιτών, μετόχων του Μ.Τ.Σ., χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας από τους αποθανόντες.

Τα ανωτέρω πρόσωπα απολαμβάνουν του εν λόγω ευεργετήματος υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα δικαιωθούν μερίσματος.

γ. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 3 του α.ν. 1988/1939 και παρέχεται η δυνατότητα καταβολής μερίσματος από το Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας σε δικαιούχο χηρεύουσας οικογένειας, σε περίπτωση συνταξιοδότησης αυτού εξ ίδιας υπηρεσίας. (άρθρο 80)

XIV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

1.α. Παρέχεται η δυνατότητα ένταξης στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων, με τη γενική ειδικότητα «Διοικητικός Στρατολογικού», η οποία δημιουργείται με τον υπό ψήφιση νόμο, ως μόνιμων ή εθελοντριών υπαξιωματικών, των εθελοντριών υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς, που έχουν μεταταγεί στο Σώμα Εφοδιασμού - Μεταφορών, με σχετική υπουργική απόφαση.

β. Καθορίζονται η διαδικασία για τις κατά τα ανωτέρω πραγματοποιούμενες εντάξεις, καθώς και οι σχετικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη διενέργειά τους.

γ. Η ένταξη των προαναφερόμενων εθελοντριών διενεργείται με το βαθμό που φέρουν (Αρχιλοχία) και σε θέ-

σεις μεταφερόμενες από το Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών του Στρατού Ξηράς. (άρθρο 81)

2. Οι κατά τα ανωτέρω εντασσόμενες εθελοντρίες προάγονται στο βαθμό του Ανθυπασιπιστή, εφόσον πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρο 82)

3.α. Ρυθμίζονται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των εντασσόμενων στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων εθελοντριών υπαξιωματικών.

β. Τα θέματα των στολών και διακριτικών των βαθμών των Ανθυπασπιστών και Μόνιμων και Εθελοντών Οπλιτών του Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, ρυθμίζονται με αποφάσεις του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ. (άρθρο 83)

4. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν.δ. 445/1974 και ορίζονται τα ακόλουθα:

α. Συνιστάται Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων, για τις κρίσεις των Υπαξιωματικών των Κοινών Σωμάτων.

β. Ορίζεται η συγκρότηση του συνιστώμενου Συμβουλίου και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του. (άρθρο 84)

5. Επανακαθορίζονται οι Αξιωματικοί που θεωρούνται ως Αξιωματικοί Κοινών Σωμάτων και ρυθμίζονται θέματα τήρησης των επετηρίδων για τους Αξιωματικούς αυτούς. (άρθρο 85)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 70.000 ευρώ περίπου, από την αύξηση κατά 60 εκατοστιαίες μονάδες (από 100% σε 160%) του ποσοστού του επιδόματος επικίνδυνης εργασίας που υπολογίζεται επί του εκάστοτε βασικού μισθού και καταβάλλεται στους μόνιμους υπαλλήλους ειδικότητας ναρκαλιευτή του Τάγματος Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ.) του ΥΠΕΘΑ. (άρθρο 78 παρ. 1)

2. Δαπάνη ύψους 50.000 ευρώ περίπου κατά το 2005 και 30.000 ευρώ περίπου ετησίως, από τη μη εφαρμογή του περιορισμού των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 11 του ν. 2439/1996 για τους Αξιωματικούς Οικονομικού, Δικαστικούς Γραμματείς και Αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού που προέρχονται από Ανθυπασιπιστές, καθώς και δαπάνη μη σημαντική από την αύξηση των συντάξιμων αποδοχών τους λόγω προαγωγής αυτών στον ανώτερο βαθμό και την ως εκ τούτου καταβολή αυξημένων συντάξεων. (άρθρο 76 παρ. 1)

3. Δαπάνη από την αύξηση κατά εξήντα (60) των οργανικών θέσεων των Αξιωματικών του Κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (1 Ταξίαρχος, 12 Συνταγματάρχες, 23 Αντισυνταγματάρχες, 11 Ταγματάρχες και 13 Λοχαγοί). Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 50.000 ευρώ περίπου κατά το τρέχον οικονομικό έτος, 250.000 ευρώ περίπου για το 2006, 310.000 ευρώ περίπου για το 2007, 350.000 ευρώ περίπου για το 2008, 330.000 ευρώ περίπου για το 2009 και για κάθε επόμενο έτος, ποσά που δεν αναμένεται να εκταμειευθούν καθόσον υπηρετούν στο ανωτέρω Σώμα υπεράριθμοι που θα καλύψουν τις συνιστώμενες θέσεις. (άρθρο 79)

4. Δαπάνη από την προαγωγή στο βαθμό του Ανθυπασιπιστή των οκτώ (8) εντασσόμενων στο Κοινό Στρατολογικό Σώμα των Ε.Δ. εθελοντριών υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς που έχουν μεταταγεί στο Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 2.000 ευρώ περίπου κατά το τρέχον οικονομικό

έτος, 11.000 ευρώ περίπου για το 2006, 10.000 ευρώ περίπου για το 2007, 12.000 ευρώ περίπου, για το 2008, 8.000 ευρώ περίπου για το 2009 και 16.000 ευρώ περίπου για το 2010 και για κάθε επόμενο έτος.

(άρθρο 82 παρ. 1)

5. Δαπάνη από την:

i) Κατάργηση της απαλλαγής από την υποχρέωση στρατεύσεως των στρατευσίμων που είναι θρησκευτικοί λειτουργοί μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί γνωστής θρησκείας.

(άρθρο 13 παρ. 1)

ii) Μείωση κατά δέκα (10) ημέρες (από τριάντα (30) σε είκοσι (20)) της συνολικής διάρκειας της χορηγούμενης αγροτικής ή φοιτητικής ή για την αντιμετώπιση θεομηνίας, άδειας απουσίας, σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης.

(άρθρο 41 παρ. 1 περ. δ')

iii) Επιστροφή στους ενδιαφερομένους των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται αχρεωστήτως για την εξαγορά πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων.

(άρθρο 43 παρ. 2)

iv) Λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσεως του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου λόγω ανικανότητας εκτέλεσης των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, που οφείλεται σε νόσο ή αναπηρία (σωματική ή πνευματική), όταν για το λόγο αυτόν τους χορηγείται αναρρωτική άδεια, η οποία υπερβαίνει, συνολικά ή τμηματικά, τους δώδεκα (12) μήνες.

(άρθρο 77 παρ. 3)

v) Ενωρίτερη αποχώρηση του Προέδρου και Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, λόγω μείωσης κατά δύο (2) έτη (από τέσσερα (4) σε δύο (2)) του χρόνου παραμονής στις θέσεις αυτές.

(άρθρο 77 παρ. 4)

vi) Αποχώρηση από την υπηρεσία, ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους και ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας, των δικαστικών λειτουργών του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι φέρουν τους βαθμούς του Αναθεωρητή Β' και Γ', μετά τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών συνολικής υπηρεσίας στους δύο αυτούς βαθμούς.

(άρθρο 77 παρ. 5)

vii) Προαγωγή στον επόμενο βαθμό και αποχώρηση από την υπηρεσία ένα (1) μήνα μετά από την προαγωγή τους, των Αναθεωρητών Β' οι οποίοι συμπληρώνουν ένα (1) χρόνο στον κατεχόμενο βαθμό, κρίνονται προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και παραιτούνται ή αποχωρούν από την υπηρεσία, λόγω ορίου ηλικίας ή οριστικής παύσης για ανικανότητα λόγω νόσου ή αποβίωσαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους.

(άρθρο 77 παρ. 8)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

i) Καταβολή αποζημίωσης αντίστοιχης με αυτήν που προβλέπεται από την ελληνική νομοθεσία για ανάλογα περιστατικά:

α) Στις/στους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος 1ου και 2ου βαθμού Ελλήνων στρατιωτικών, μελών ειρηνευτικών ή άλλων αποστολών, που απεβίωσαν μετά την 1.1.2000 ή αποβιώνουν κατά την εκτέλεση, εκτός ελληνικής επικράτειας, διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής.

β) Σε όσους καθίστανται ανάπηροι κατά την εκτέλεση της ανωτέρω διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής.

ii) Εφαρμογή και για τις ανωτέρω περιπτώσεις των διατάξεων περί διορισμού συγγενών τους στο Δημόσιο (ΥΕ-ΘΑ) (άρθρο 19 του ν. 1911/1990).

(άρθρο 75 παρ. 5)

iii) Καταβολή μισθοδοσίας στους τυχόν ανακαλούμενους στην ενέργεια Στρατιωτικούς Δικαστές Α' ή Αναθεωρητές, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό.

(άρθρο 77 παρ. 8)

iv) Παροχή πληρέστερης υγειονομικής περίθαλψης στους τυχόν ανακαλούμενους στην ενέργεια δικαστικούς λειτουργούς των Ε.Δ. που αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω σοβαρών ασθενειών και μετά από γνωμάτευση της αρμόδιας ανώτατης υγειονομικής επιτροπής.

(άρθρο 77 παρ. 8)

7. Επίσπευση δαπάνης από την προαγωγή σε ανώτερο βαθμό των Αξιωματικών των Κοινών Σωμάτων, και στην περίπτωση έναρξης προαγωγής Αξιωματικών Μαχίμων και Μηχανικών του Π.Ν. ή Ιπταμένων της Π.Α. που ονομάστηκαν το ίδιο έτος αξιωματικοί.

(άρθρο 76 παρ. 4)

8. Αποτροπή δαπάνης από:

i) Τη μεταφορά στους υπόχρεους μειωμένης στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης εξαμηνιαίας ή εννεαμηνιαίας διάρκειας και άλλων κατηγοριών στρατευσίμων.

(άρθρο 7 παρ. 1)

ii) Απαλλαγή, από την υποχρέωση στρατεύσεως και άλλων κατηγοριών στρατευσίμων οπλιτών και ανυπότακτων, οι οποίοι μέχρι σήμερα υπηρετούσαν μειωμένη θητεία τρίμηνης διάρκειας,

(άρθρο 13 παρ. 1)

iii) Απόλυση μετά τη συμπλήρωση τουλάχιστον εξαμηνιαίας στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης φοιτητών ανώτερων ή / και ανώτατων σχολών του εσωτερικού, οι οποίοι δεν ασκούν το δικαίωμα αναβολής κατάταξης και κατατάσσονται στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων,

(άρθρο 40 παρ. 5)

iv) Χορήγηση σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης και των ακόλουθων αδειών:

α) Γονικής, διάρκειας πέντε (5) ημερών, για κάθε τέκνο τους.

β) Ειδικής, διάρκειας μέχρι τριάντα (30) ημερών συνολικά, σε όσους είναι γραμμένοι, ως μέλη, σε μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και η συμμετοχή τους σε προγράμματα των οργανώσεων αυτών κρίνεται αναγκαία, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

(άρθρο 41 παρ. 1, περ. ζ' και η')

v) Ενωρίτερη απόλυση στρατευσίμων λόγω υπολογισμού στο χρόνο της πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας αυτών τους:

α) Χρόνου πειθαρχικής φυλάκισης μέχρι είκοσι (20) ημέρες.

(άρθρο 42 παρ. 1β')

β) Μετά την ορκωμοσία χρόνου φοίτησης στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, των σπουδαστών των σχολών αυτών που απομακρύνονται ή απολύονται ή αποβάλλονται εξαιτίας οποιασδήποτε λόγου.

(άρθρο 42 παρ. 6)

γ) Χρόνου υπηρεσίας των Εθελοντών Πενταετούς Υπηρεσίας (ΕΠΥ), που απολύονται πριν από την πάροδο της πενταετίας και των Επαγγελματιών Οπλιτών (ΕΠ.ΟΠ), που απολύονται πριν από την εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης.

(άρθρο 42 παρ. 7)

vi) Μη επιστροφή, ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, χρηματικών ποσών που έχουν καταβληθεί για εξαγορά

στρατιωτικών υποχρεώσεων, μέχρι την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, σύμφωνα με οποιαδήποτε διάταξη. (άρθρο 73 παρ. 10)

9. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την:

i) ευχερέστερη στελέχωση περιφερειακών ιατρικών, κέντρων υγείας ή και αγροτικών κτηνιατρικών από οπλίτες πτυχιούχους ιατρικής ή φαρμακευτικής ή κτηνιατρικής αντίστοιχα, λόγω μείωσης κατά δύο (2) μήνες (από έξι (6) σε τέσσερις (4)) του χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας που πρέπει να έχει κατ' ελάχιστο συμπληρωθεί, προς τούτο. (άρθρο 40 παρ. 1)

ii) Οριστική απόλυση από τις Ένοπλες Δυνάμεις, μετά τη συμπλήρωση χρόνου πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας τουλάχιστον τριών (3) μηνών, του μόνου ή του μεγαλύτερου γιου ή αδελφού προσώπου που αποβιώνει κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα και εξαιτίας αυτής. (άρθρο 58 παρ. 1)

10. Επιβράδυνση δαπάνης από την προαγωγή δικαστικών λειτουργών των Ε.Δ. σε μεταγενέστερο χρόνο, λόγω μη υπολογισμού του χρόνου αναρρωτικής αδειάς πέραν του έτους, στο χρόνο που απαιτείται να διανυθεί στον κατεχόμενο βαθμό, για την προαγωγή του στον ανώτερο. (άρθρο 77 παρ. 1)

11. Αύξηση εσόδων από την εξαγορά των πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων των υπόχρεων και την εισπραξη του καθοριζόμενου με κ.υ.α., χρηματικού ποσού της εξαγοράς. (άρθρο 43 παρ. 1 και 4)

12. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τυχόν:

i) Αναπροσαρμογή με κ.υ.α. του χρηματικού ποσού εξαγοράς κάθε μήνα πρόσθετης στρατιωτικής υποχρέωσης. (άρθρο 43 παρ. 4)

ii) Επιβολή χρηματικού προστίμου σε εφέδρους λόγω της μη τήρησης των υποχρεώσεών τους. (άρθρο 49 παρ. 7)

iii) Εξαγορά του υπολοίπου των στρατιωτικών υποχρεώσεων από όσους συμπληρώνουν το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος της ηλικίας τους, εφόσον αυτοί κατατάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις και εκπληρώνουν ενόπλιως στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση τουλάχιστον ενός (1) μηνός. (άρθρο 57 παρ. 1)

iv) Αναπροσαρμογή με κ.υ.α. του χρηματικού ποσού που καταβάλλεται για την εξαγορά κάθε μήνα στρατεύσιμης στρατιωτικής υποχρέωσης από τους προαναφερόμενους. (άρθρο 57 παρ. 2)

Β. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί των προϋπολογισμών του Τ.Α.Χ.Δ.Ι.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από τη μετατροπή σε χρηματικές των ποινικών κυρώσεων, που τυχόν επιβάλλονται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 74 του νομοσχεδίου. (άρθρο 74)

Γ. Επί του προϋπολογισμού Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από το Υ.ΕΘ.Α..

Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου, με Στρατιωτικούς Δικαστές Α' ή Αναθεωρητές, που ανακαλούνται στην ενέργεια. (άρθρο 77 παρ. 8)

Δ. Επί του προϋπολογισμού του Μ.Τ.Σ. (Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 90.000 ευρώ περίπου, από την επέκταση της χορήγησης του προβλεπόμενου από το άρθρο 5 του ν. 559/1997 βοηθήματος θανάτου και στις:

i) Άπορες εν γένει μητέρες (όχι μόνο στις χήρες) θανόντων άγαμων μερισματούχων ή μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Στρατού.

ii) Ορφανικές οικογένειες των: α) εν ενεργεία θνησκόντων εγγάμων μόνιμων υπαξιωματικών, ανθυπασπιστών και οπλιτών μετόχων του Μ.Τ.Σ., β) θνησκόντων στην ενεργό υπηρεσία επαγγελματιών οπλιτών και εθελοντών, που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 του ν. 2936/2001, καθώς επίσης και σε άλλες κατηγορίες μετόχων του Μ.Τ.Σ., εφόσον κατά τις κείμενες διατάξεις δικαιωθούν μερίσματος.

iii) Άπορες μητέρες και άγαμες αδελφές των εν ενεργεία θνησκόντων αγάμων μόνιμων Αξιωματικών και Οπλιτών, μετόχων του Μ.Τ.Σ., χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας από τους αποθανόντες. (άρθρο 80 παρ. 4)

2. Απώλεια εσόδων ύψους 170.000 ευρώ περίπου ετησίως, από τη μη καταβολή στο εξής κρατήσεως παγίων δικαιωμάτων που διενεργείται σήμερα υπέρ του Ταμείου επί των αποδοχών μετόχων του, μετά τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. (άρθρο 80 παρ. 1)

Ε. Επί του προϋπολογισμού του Μετοχικού Ταμείου Αεροπορίας (Μ.Τ.Α. Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ετήσια δαπάνη ύψους 650.000 ευρώ περίπου από την καταβολή μερισμάτων σε δικαιούχους χρεωστών οικογενειών, σε περίπτωση συνταξιοδότησης αυτών εξ ίδιας υπηρεσίας. (άρθρο 80 παρ. 5)

Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2005

Η Γενική Διευθύντρια

Κορίνα Αντωνομανωλάκη

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 70.000 ευρώ περίπου, από την αύξηση κατά 60 εκατοστιαίες μονάδες (από 100% σε 160%) του ποσοστού του επιδόματος επικίνδυνης εργασίας που υπολογίζεται επί του εκάστοτε βασικού μισθού και καταβάλλεται στους μόνιμους υπαλλήλους ειδικότητας ναρκαλιευτή του Τάγματος Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (Τ.Ε.Ν.Ξ.) του ΥΠΕΘΑ. (άρθρο 78 παρ. 1)

2. Δαπάνη ύψους 50.000 ευρώ περίπου κατά το 2005 και 30.000 ευρώ περίπου ετησίως, από τη μη εφαρμογή του περιορισμού των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 11 του ν. 2439/1996 για τους Αξιωματικούς Οικονομικού, Δικαστικούς Γραμματείς και Αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού που προέρχονται από Ανθυπασιπιστές, καθώς και δαπάνη μη σημαντική από την αύξηση των συντάξιμων αποδοχών τους λόγω προαγωγής αυτών στον ανώτερο βαθμό και την ως εκ τούτου καταβολή αυξημένων συντάξεων. (άρθρο 76 παρ. 1)

3. Δαπάνη από την αύξηση κατά εξήντα (60) των οργανικών θέσεων των Αξιωματικών του Κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (1 Ταξιαρχος, 12 Συνταγματάρχες, 23 Αντισυνταγματάρχες, 11 Ταγματάρχες και 13 Λοχαγοί). Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 50.000 ευρώ περίπου κατά το τρέχον οικονομικό έτος, 250.000 ευρώ περίπου για το 2006, 310.000 ευρώ περίπου για το 2007, 350.000 ευρώ περίπου για το 2008, 330.000 ευρώ περίπου για το 2009 και για κάθε επόμενο έτος, ποσά που δεν αναμένεται να εκταμιευθούν καθόσον υπηρετούν στο ανωτέρω Σώμα υπεράριθμοι που θα καλύψουν τις συνιστώμενες θέσεις. (άρθρο 79)

4. Δαπάνη από την προαγωγή στο βαθμό του Ανθυπασιπιστή των οκτώ (8) εντασσόμενων στο Κοινό Στρατολογικό Σώμα των Ε.Δ. εθελοντριών υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς που έχουν μεταταγεί στο Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 2.000 ευρώ περίπου κατά το τρέχον οικονομικό έτος, 11.000 ευρώ περίπου για το 2006, 10.000 ευρώ περίπου για το 2007, 12.000 ευρώ περίπου για το 2008, 8.000 ευρώ περίπου για το 2009 και 16.000 ευρώ περίπου για το 2010 και για κάθε επόμενο έτος. (άρθρο 82 παρ. 1)

5. Δαπάνη από την:

i) Κατάργηση της απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης των στρατευσίμων που είναι θρησκευτικοί λειτουργοί μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί γνωστής θρησκείας. (άρθρο 13 παρ. 1)

ii) Μείωση κατά δέκα (10) ημέρες (από τριάντα (30) σε είκοσι (20)) της συνολικής διάρκειας της χορηγούμενης αγροτικής ή φοιτητικής ή για την αντιμετώπιση θεομηνίας, άδειας απουσίας, σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, για εκπλήρωση της στρατεύσιμης στρατιωτικής τους υποχρέωσης. (άρθρο 41 παρ. 1 περ. δ')

iii) Επιστροφή στους ενδιαφερομένους των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται αχρεωστήτως για την εξαγορά πρόσθετων στρατιωτικών υποχρεώσεων. (άρθρο 43 παρ. 2)

iv) Λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσεως του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου λόγω ανικανότητας εκτέλεσης των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, που οφείλεται σε νόσο ή αναπηρία (σωματική ή πνευματική), όταν για το λόγο αυτόν τους χορηγείται αναρρωτική άδεια, η οποία υπερβαίνει, συνολικά ή τμηματικά, τους δώδεκα (12) μήνες. (άρθρο 77 παρ. 3)

v) Ενωρίτερη αποχώρηση του Προέδρου και Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, λόγω μείωσης κατά δύο (2) έτη (από τέσσερα (4) σε δύο (2)) του χρόνου παραμονής στις θέσεις αυτές. (άρθρο 77 παρ. 4)

vi) Αποχώρηση από την υπηρεσία, ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους και ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας, των δικαστικών λειτουργών του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι φέρουν τους βαθμούς του Αναθεωρητή Β' και Γ', μετά τη συ-

μπλήρωση δέκα (10) ετών συνολικής υπηρεσίας στους δύο αυτούς βαθμούς. (άρθρο 77 παρ. 5)

vii) Προαγωγή στον επόμενο βαθμό και αποχώρηση από την υπηρεσία ένα (1) μήνα μετά από την προαγωγή τους, των Αναθεωρητών Β' οι οποίοι συμπληρώνουν ένα (1) χρόνο στον κατεχόμενο βαθμό, κρίνονται προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και παραιτούνται ή αποχωρούν από την υπηρεσία, λόγω ορίου ηλικίας ή οριστικής παύσης για ανικανότητα λόγω νόσου ή αποβιώνουν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. (άρθρο 77 παρ. 8)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

i) Καταβολή αποζημίωσης αντίστοιχης με αυτήν που προβλέπεται από την ελληνική νομοθεσία για ανάλογα περιστατικά:

α) Στις/στους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος 1ου και 2ου βαθμού Ελλήνων στρατιωτικών, μελών ειρηνευτικών ή άλλων αποστολών, που απεβίωσαν μετά την 1.1.2000 ή αποβιώνουν κατά την εκτέλεση, εκτός ελληνικής επικράτειας, διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής.

β) Σε όσους καθίστανται ανάπηροι κατά την εκτέλεση της ανωτέρω διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής.

ii) Εφαρμογή και για τις ανωτέρω περιπτώσεις των διατάξεων περί διορισμού συγγενών τους στο Δημόσιο (ΥΕ-ΘΑ) (άρθρο 19 του ν. 1911/1990). (άρθρο 75 παρ. 5)

iii) Καταβολή μισθοδοσίας στους τυχόν ανακαλούμενους στην ενέργεια Στρατιωτικούς Δικαστές Α' ή Αναθεωρητές, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό. (άρθρο 77 παρ. 8)

iv) Παροχή πληρέστερης υγειονομικής περίθαλψης στους τυχόν ανακαλούμενους στην ενέργεια δικαστικούς λειτουργούς των Ε.Δ. που αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω σοβαρών ασθενειών και μετά από γνωμάτευση της αρμόδιας ανώτατης υγειονομικής επιτροπής. (άρθρο 77 παρ. 8)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας πλην εκείνης της παραγράφου 2 που αναφέρεται στην καταβολή αυξημένων συντάξεων, η οποία θα καλύπτεται από πιστώσεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Σπ. Σπηλιωτόπουλος